

Koristna turneja v Kijev in Moskvo

DUŠAN UDOVIČ

Renzijev pravkar opravljeni obisk v Kijevu in zatem v Moskvi je prinesel nekaj spodbudnih znakov, ki niso šli neopazno mimo. Predvsem je pokazal na voljo do dialoga in aktivne, konstruktivne posredniške vloge, ki jo želi odigrati Italija v razpletu ukrajinske krize. Rusiji ponujena roka pride še kako prav, v prizadevanjih, da prebije gospodarsko in politično izolacijo, v katero so jo porinile sankcije, ki jih do nje izvaja Zahod pod taktirko ZDA. Poskus osamitve Rusije v mednarodnem kontekstu pa je največja napaka, kar jih lahko dela Zahod v tem trenutku, pa čeprav glede njegovih apetitov v Ukrajini Putinu ne gre popuščati.

Možno je sklepati, da je Renzijevo pobudo spodbudil na videz paradoksalen podatek, da se je izvoz ameriškega gospodarstva v Rusijo v lanskem letu, kljub gospodarskim sankcijam, občutno povečal. To sicer ne bi smelo presenečati, saj je trikov za premostitev ovir, ki jih prinašajo sankcije, nešteto. Italijanska gospodarska izmenjava z Rusijo pa se je prav zaradi sankcij, v katere so silile ZDA, občutno oslabila. Nekaj ne more biti v redu s takimi računi, je najbrž ocenil Renzi in je do Kijeva in Moskve prevzel samostojno iniciativo, računajoč na pozitiven odziv, ki ga je tudi dobil.

Evropski partnerji nad italijanskim odpiranjem do Rusije verjetno niso navdušeni, a Renzi je kot premier v prvi vrsti odgovoren tudi za mednarodni uspeh italijanskega gospodarstva. Da mu s politiko dialoga pomaga odpirati poti, kjer jih drugi zapirajo.

GOSPODARSTVO - Prvič po maju 2010

Italijanski spread pod 90 točkami

Gre za blagodejen učinek zadnjih ukrepov ECB

GORICA - Razstava v Trgovskem domu

Izložba mesta

Obeležujejo 110-letnico vselitve knjižnice in 150-letnico Fabianijevega rojstva

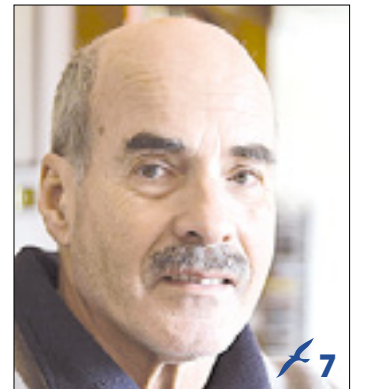
GORICA - V Gorici so sinoči odprli razstavo *Trgovski dom izložba mesta*. Z njo Narodna in študijska knjižnica obeležuje 110. obletnico vselitve slovenske ljudske knjižnice v goriški Trgovski dom (16. marca 1905) in 150. obletnico rojstva njegovega načrtovalca, arhitekta Maksa Fabianija (1865-1962). Na odprtju je predsednica Narodne in študijske knjižnice Martina Strain poudarila, da so pri postavitvi razstave sodelovali različni akterji našega večjezičnega in večkulturnega prostora, ki posebej duha Maxa Fabianija. »To nam je v velik ponos, saj ponovno daje stavbi in sploh Gorici nekdanjo vlogo in blišč.«

RIM, LUXEMBURG - Italijanski spread, to je razlika med donosnostjo italijanskih in nemških obveznic, je včeraj prvič padel pod 90 osnovnih točk, kar se ni zgodilo vse od maja 2010. Donos do dospelosti italijanskih desetletnih obveznic pa je znašal 1,27 odstotka. Gre za blagodejen učinek četrtkove napovedi Evropske centralne banke (ECB), da bodo centralne banke Evrosistema s ponedeljkom začele kupovati državne obveznice evrskih držav, pa tudi izboljšane gospodarske napovedi ECB.

Evropski statistični urad Eurostat je včeraj potrdil prvo oceno gospodarske rasti v območju evra in EU v lanskem zadnjem četrtletju, ki je bila na četrtletni ravni 0,3- oz. 0,4-odstotna. Na letni ravni je bila rast v območju evra 0,9-odstotna, v uniji pa 1,3-odstotna. Italija je v zadnjem četrtletju zabeležila nično rast, na letni ravni pa 0,4-odstotni padec BDP.

Na 11. strani

TRST - Oskar Volpi »Zadnji« slovenski pediater

TRST - V skoraj štiridesetih letih dela je pediater Oskar Volpi sledil razvoju kakih 20 tisoč otrok. Desetini tržaškega prebivalstva! Po njegovi upokojitvi je čez noč kar 1.200 otrok ostalo brez »svoje« pediatria, odtelej pa v Trstu ni pri zdravstvenem podjetju več zaposlen noben slovenski pediater. Prav klic v sili slovenske mame, ki je zaskrbljena, ker slovenske družine nimajo več možnosti, da bi se obrnili na zdravnika za otroke z znanjem njihovega materinega jezika, je bil povod za pogovor z njim.

TRST - Sinoči Moški umrl v požaru

Še nejasnosti o plinskem terminalu

Na 2. strani

Neskončna zgodba o Proseccu DOC

Na 4. strani

Razstava o ženskah na začetku 20. stoletja

Na 6. strani

V Novi Gorici s kolesi nad avtomobile

Na 14. strani

Tržič brez tovornjakov

Na 14. strani

TRST - Pristanišče D'Agostino včeraj prvič v javnosti

TRST - Pristaniška oblast bo v primerjavi s prejšnjim vodstvom delovala popolnoma drugače. Vrata urada novega komisarja Zena D'Agostina bodo za predstavnike delavcev vselej odprta, glede razvojnih strategij pa bo D'Agostino stalno v stiku s predstavniki lokalnih uprav oz. institucij ter še posebej deželne vlade. Tržaško pristanišče bo namreč v njegovih očeh postalo pristanišče dežele FJK in se bo razvijalo z ustreznimi sinergijami in strategijami. To je izšlo s srečanja o pristanišču, ki ga je priredil včeraj sindikat Cgil.

Na 5. strani

carpinus
OUTLET PELLET
maloprodaja od
3,60 € / 15 kg

URNIK
ponedeljek - petek:
7.00 - 19.00
sobota: 8.00 - 13.00

Carpinus d.o.o.
Krvavi potok 31
6240 Kozina
www.carpinus.si

DISCOUNT MATERASSI

TRST, ul. Rossetti, 6 - na vogalu z ul. Giotto
Tel.: 040.37.11.35

Delovni čas:
pon. 15.45 - 19.30
tor. - sob. 9.15 - 12.45 in 15.45 - 19.30

LEŽIŠČA - VZGLAVNIKI - PODLAGE - POSTELJE
POPUSTI OD 10% DO **50%**

VZGLAVNIKI 100% lateks	€66,00	-70%	€19,80
LEŽIŠČE memory foam	cm 80x190 €498,00	-50%	cm 160x190 €996,00 €498,00
LEŽIŠČE neodvisne vzmeti	cm 80x190 €458,00	-40%	cm 160x190 €915,00 €549,00
LEŽIŠČE ortopedsko - vzmeti	cm 80x190 €198,00	-50%	cm 160x190 €396,00 €198,00
ELEKTRIČNA PODLAGA el. dvigovanje vzglavnika in naslona za noge	cm 80x190 €832,00	-40%	€499,00
ELEKTRIČNI POČIVALNIK el. dvigovanje celotnega počivalnika	€984,00	-40%	€590,00

BUKOVA ALI HRASTOVA DRVA
BUKOVI PELETI

NOVO SUHA DRVA IZ SUŠILNICE

Matija Praprotnik
Lokev 154
info: 00386 (0) 31 276 171

LJUBLJANA - Slovenski obrambni minister na uradnem obisku gostil italijansko kolegico

Veber in Pinottijeva tudi o nemirni Libiji

LJUBLJANA - Slovenski obrambni minister Janko Veber je včeraj gostil italijansko kolegico Roberto Pinotti, s katero sta govorila predvsem o potrebi po obvladovanju kriznih žarišč v evropski soseščini. Veber in Pinottijeva sta govorila o dobrih izkušnjah pri sodelovanju vojsk obeh držav na mednarodnih misijah na Kosovu ter v Libanonu in Afganistanu. Italijanska ministrica je ob tem izrazila hvaležnost Sloveniji, ki je leta 2014 za približno mesec dni ponudila ladjo Slovenske vojske Triglav za sodelovanje v italijanski reševalno-iskalni operaciji Mare Nostrum, s katero je Italija odgovorila na migracijske pritiske, predvsem iz Libije.

Ravno Libijo sta ministra izpostavila kot posebej zaskrbljujočo krizno žarišče. »Ne smemo biti pozorni samo na dogajanje na Zahodnem Balkanu, ki nam je zelo blizu, temveč tudi na nova žarišča na jugu, predvsem v Libiji,« je poudaril Veber. Pinottijeva je pri tem opozorila, da EU ne sme zanemariti katerega od kriznih žarišč. Po njenih besedah na vzhodnih mejah EU sicer poteka krvava ukrajinska kriza, ki jo je treba obvladati, a istočasno nemir vlada tudi na jugu v Libiji.

V tej državi že od padca Moamerja Gadafija vlada kriza, ki sproža vse večjo radikalizacijo, prav tako pa spodbuja migracijske tokove v smeri EU, predvsem v Italijo. Pinottijeva je opozorila, da je treba zagotoviti, da se skrajna skupina Islamska država v Libiji ne razširi še bolj, kot se je do sedaj. Veber je pri migracijskih pritiskih na Italijo iz Libije še opozoril, da se lahko med migrantni pojavi kdo od radikaliziranih povratnikov, ki se borijo na kriznih žariščih, kot sta Sirija in Irak.

Ministra sta govorila tudi o uporabi mini brezpilotnih letal, katerih nabavo načrtuje Slovenska vojska. Pinottijeva je v zvezi s tem zatrjela, da sta Italija in njena obrambna industrija pripravljene ponuditi pomoč pri projektu brezpilotnih letal, saj da ima Italija na tem področju že več kot deset let izkušenj.

Oba ministra sta zatrjela, da so sredstva za obrambo kljub potrebam po varčevanju nujna. Pinottijeva je prvi obrambni minister, ki ga je sprejel Veber, odkar je zasedel položaj. Italijansko ministrico je včeraj sprejel še predsednik republike Borut Pahor.

Minister Janko Veber je italijansko kolegico Roberto Pinotti pričakal z najvišjimi vojaškimi častmi

MO RS

BRUSELJ - Slovenska ministrica za okolje z italijanskim kolegom Še naprej nejasnosti o plinskem terminalu v Tržaškem zalivu

BRUSELJ - Slovenska ministrica za okolje Irena Majcena je včeraj v Bruslju z italijanskim kolegom Gian Luco Gallettijem govorila o vprašanju plinskega terminala v Tržaškem zalivu. Minister je potrdil, da je italijanska vlada izdala okoljevarstveno soglasje za gradnjo terminala v Žavljah, in pojasnil, da še čakajo na odobritev deželne oblasti, je povedala Majcena. Ob tem lahko le dodamo, da smo včeraj poročali, da je predsednica FJK Debora Serracchiani ministru jasno povedala, da Furlanija-Juljska krajina gradnji terminala odločno nasprotuje.

Slovensko zunanje ministrstvo je od italijanskih oblasti prejšnji teden zahtevalo predložitev vseh ustreznih dokumentov v povezavi s postopkom glede plinskega terminala. Gian Luca Galletti je potrdil, da je vlada izdala okoljevarstveno soglasje za gradnjo plinskega terminala v Žavljah, in pojasnil, da še čakajo na odobritev deželne oblasti, je povedala Majcena. Ob tem lahko le dodamo, da smo včeraj poročali, da je predsednica FJK Debora Serracchiani ministru jasno povedala, da Furlanija-Juljska krajina gradnji terminala odločno nasprotuje.

kaj o na odobritev tudi drugih deležnikov, zlasti deželne oblasti. Galletti je po ministričnih besedah tudi povedal, da projekt ne glede na investicije ne glede na zmožljivost ni v ničemer drugačen od tistega, predvidenega leta 2009.

»Na izraz našega nestrinjanja oziroma presenečenja, zakaj nas niso o tem obvestili, pa je bil odgovor, da nas bi oziroma nas bodo, ko bo končan postopek na vseh njihovih ravneh odločanja,« je še povedala Majcena in dodala, da je, kot kaže, to v sosednji Italiji kar zapleteno vprašanje. Uradni pisni italijanski odgovor naj bi bil po navedbah Majceno tudi že na poti v Slovenijo. Ali so ga že prejeli, pa ministrica še ni mogla preveriti.

Slovenija po ministričnih besedah dogajanje v povezavi s plinskim terminalom v Tržaškem zalivu skrbno spremlja. Enako velja za plinski terminal na

Krku; Slovenija je namreč tudi od Hrvaške zahtevala, da je pri tem udeležena, da lahko oceni čezmejne okoljske vplive, je pojasnila Majcena. Z evropskima komisarjema za okolje in podnebno ukrepanje, Karmenujem Vello in Miguelom Ariasom Canetejem, ministrica te dni v Bruslju o vprašanju plinskega terminala ni govorila. Prepričana pa je, da zagotovila, dana Sloveniji leta 2013 ob sprejetju seznama prednostnih energetskih projektov v skupnem evropskem interesu, da je lahko lokacija plinskega terminala v Severnem Jadranu določena le s soglasjem Slovenije, še veljajo.

Na vprašanje, kako bo sedaj ukrepala Slovenija, je ministrica odgovorila, da to težko napove. Če je projekt enak kot leta 2009, kot je dejal italijanski minister, tudi stališče Slovenije ostaja enako - da mu nasprotuje, je povedala Majcena.

Veter tudi včeraj povzročal težave

LJUBLJANA - Okrepljen veter je tudi včeraj dopoldne še povzročal težave. Veter bo oslabil jutri.

Predvsem na Gorenjskem in Dolenjskem so imeli gasilci že ponoči veliko dela z odstranjevanjem dreves, ki so padla na cestišča. Več dreves se je podrlo tudi dopoldne. Predvsem na Primorskem je veter odkril tudi nekaj streh. Včeraj zjutraj so gasilci med drugimi posredovali v Tolminu, kjer je veter odkril streho stanovanjske hiše. Zaradi močne burje je v četrtek prišlo do kvar električnega omrežja in posledično do prekinitve dobave električne energije na več mestih distribucijskega območja Elektra Primorska. Brez električne energije so bili odjemalci na območju Šentviške planote in v krajih Gorenja Trebuša, Šebrelje, Oblakov vrh ter odjemalci na območju Baške grape. Elektro Primorska je vse napake na omrežju uspel odpraviti, tako da imajo vsi odjemalci zopet normalno oskrbo z električno energijo, so sporočili z Elektra Primorska.

V DZ podpora predlogu SDS o imenovanju kandidatov za evropskega komisarja

LJUBLJANA - Poslanske skupine so na redni seji Državnega zbora včeraj načeloma izrekle podporo predlogu opozicijske SDS za novelo zakona o sodelovanju med DZ in vlado v zadevah EU, s katero bi preprečili prihodnje zaplete pri imenovanju kandidata za evropskega komisarja iz Slovenije. Predlog SDS predvideva vključitev DZ v postopek izbire kandidatov. Pristojni parlamentarni odbor bi tako zaslišal nabor kandidatov, ki bi jih predlagala vlada, na podlagi tega pripravil poročila, ki za vlado ne bi bila zavezujoča, bi pa morala utemeljiti svojo odločitev. Poleg tega bi morala vlada končno predlaganje komisarskega kandidata izvesti na redni seji.

Starka utonila med hranjenjem rib

PORDENON - V še nepojasnjenih okoliščinah je včeraj v reki Reki v kraju Pozzo di Pasiano utonila 93-letna ženska. Kot so ugotovili karabinjerji je starka tako kot skoraj vsak dan metala hrano ribam v reki. Pri tem ji je spodrsnilo in po bregu zdrsnila v vodo. Nesreče ni videl nihče, reševalci in gasilci pa so poklicali nekaj po 12. uri. Toda ženska je bila takrat že mrtva.

KULTURA - Zaključuje se projekt ZborZbirk Prihodnjo soboto kulturni izlet po muzejih v Nadiških dolinah

V petek, 20. marca, v Špetru predstavitev rezultatov triletnega projekta

ŠPETER - Inštitut za slovensko kulturo je imel pomembno vlogo pri evropskem projektu ZBORZBIRK Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom. Projekt je nastal, da bi ovrednotili in promovirali kulturno dediščino na obsejnih področjih, vanj pa so vključene tudi muzejske in zasebne zbirke v Kanalski dolini, Reziji, Nadiških in Terskih dolinah. Katalogirali so tudi vse predmete in na ta način omogočili tudi ohranitev starih narečnih izrazov za predmete, ki se zdaj ne uporabljajo več. Projekt je trajal tri leta, zaključil pa se bo ta mesec.

Inštitut za slovensko kulturo priraja v soboto, 14. marca, celodnevni kulturni izlet "Muzej na poti v Nadiških dolinah", med katerim si bo mogoče ogledati sedem zbir in muzejev v različnih vaseh v Nadiških do-

linah. To so: Zbirka Odda Lesizze v Oborči pri Čedadu; Muzej v Dreki v Trinku; Zgodovinski muzej Balus v Gorenjem Tarbiju; Zbirka Elia Qualizze - Kaluta v Gnidovici; Grablje na Tarčmunu; Kovačija in Muzej varha Matajura v Mašerah. Med ogledom bodo zbiralci povedali, kako so nastale posamezne zbirke.

Zbirališče in odhod ob 9.30 iz Špetra. Zaradi organizacije prevoza, se je treba prijaviti najkasneje do 10. marca. Za prijave in dodatne informacije pišite na e-mail: isk.benecija@yahoo.it.

Sam projekt ZBORZBIRK pa se bo zaključil s konferenco, ki bo v petek, 20. marca, ob 14. uri v občinski dvorani v Špetru. Na njem bodo o rezultatih projekta spregovorili raziskovalci oziroma predstavniki glavnih partnerjev. (NM)

SLOVENIJA - Po objavi podatkov o visokih honorarjih

Premier Cerar sprejel odstop ministrice Setnikar Cankarjeve

LJUBLJANA - Ministrica za izobraževanje, znanost in šport Stanka Setnikar Cankar je premierju Miru Cerarju ponudila odstop z mesta ministrice, ta pa ga je sprejel. Kot je dejal, se je za to odločil po pogovoru z ministrico in na podlagi njene ocene, da bi lahko objava podatkov o honorarjih, ki jih je prejela poleg plače, obremenila delo vlade. Razlog za odstop je bila po besedah Setnikar Cankarjeve četrtkova objava podatkov iz Supervizorja o višini avtorskih honorarjev posameznikom iz javnih sredstev, po katerih je od leta 2003 sama prejela 636.068,98 evra. Ministrica ocenjuje, da se po omenjeni objavi ni mogoče izogniti političnim posledicam. Objava podatkov bi namreč v prihodnosti negativno vplivala na njeno ministrsko delo, je dejala.

Setnikar Cankarjeva je hkrati prepričana, da javna objava honorarjev pomeni zlorabo osebnih podatkov. Kot je dejala, so sedaj tisti, ki so svoje pedagoško delo zakonito opravili preko inštitucij, v katerih so zaposleni, javno izpostavljeni na sramotilnem odru. Prepričana je tudi, da bo nadaljnji postopek ovrgel sum korupcije in konflikta interesov.

Po njenem pojasnilu zaposleni v visokem šolstvu omenjene honorarje prejema za predavanja na izrednem študiju, predavanja v tujini ter za svetovalno in raziskovalno de-

lo, pri tem pa delež dobi tudi fakulteta, na kateri so zaposleni. Delo pri tem opravljajo za fakulteto, zato po njenem pričanju pri tem ne more iti za konflikt interesov.

Na Komisiji za preprečevanje korupcije (KPK), kjer so v četrtek predstavili podatke o omenjenih honorarjih, odstopa niso želeli komentirati. Zapisali so, da gre za ministrično osebno odločitev in da je treba težavo rešiti na sistemski ravni. Da je treba težavo rešiti na sistemski ravni, je ocenil tudi predsednik SD Dejan Židan. Predsednik DeSUS Karl Erjavec je odstop pozdravil.

Tudi v preostalih parlamentarnih strankah so odstop bolj ali manj pozdravili. Prvak SDS Janez Janša je zapisal, da je ministrica odstopila, pravosodni minister Goran Klemenčič pa ostaja. Za predsednico NSi Ljudmilo Novak je zdaj čas, da se prevetri zakonodaja na tem področju, da v prihodnosti ne bi več prihajalo do takšnih primerov. Številke o honorarjih so namreč po njeni oceni neverjetne.

Predsednici ZaAB Lenka Bratušek se zdi prav, da se razkrije, kdo in koliko honorarjev je prejemal, saj gre za javna sredstva. V ZL pa pravijo, da smo v zadnjih nekaj mesecih lahko videli, da morala, etika in integriteta za Cerarja v resnici pomenijo politiko hipokrizije.

NAŠ INTERVJU - Televizijska voditeljica in pisateljica Daria Bignardi

Popolna akustika so sanje, v katerih iščemo sveti gral

Danes v Trstu, v ponedeljek v Ljubljani in Kopru

Daria Bignardi velja za enega najbolj prepoznavnih obrazov italijanske televizije, predvsem po zaslugi priljubljene televizijske oddaje *Le invasioni barbariche*, katero vodi že dobrih deset let. V zadnjih letih pa se v Ferrari rojena novinarka vse bolj uveljavlja tudi kot pisateljica. In ravno v tej vlogi bo danes obiskala Trst, kjer bo ob 18. uri v knjigarni Ubik v pasaži Tergesteo predstavila svoj najnovejši roman *L'amore che ti meriti*. V ponedeljek pa bo Daria Bignardi obiskala ljubljansko knjigarno Konzorcij (ob 12. uri) in koprski Dom knjige (ob 19. uri), da bi slovenskim bralcev spregovorila tudi o prevodu romana *Lacustica perfetta* - *Popolna akustika*.

Danes zvečer boste v Trstu predstavili svoj četrti roman *L'amore che ti meriti*, zgodbo o odnosih in družinskih skrivnostih. Kakšna je pravzaprav Antonina in Almina družina?

Almina družina je za hčerko Antonio neznanka, skrivnost, o kateri ji mati nikoli ni pripovedovala. Namignila je le na nesrečo, ki se ji je pripetila, ko je imela 17 let. 30 let kasneje mati Alma zaupa Antonii, kaj se ji je zgodilo, predvsem pa dejstvo, da se za nesrečo čuti odgovorno.

V nekem intervjuju ste dejali, da se v romanu skriva tudi vprašanje, zakaj določeni dogodki uničijo nekatere družine, druge pa ne. Ste našli odgovor? Na kakšnih temeljih bi danes morali graditi »zdravo« družino?

Zgodba, ki jo pripovedujem, išče odgovore v preteklosti in se sprašuje, če se lahko napake, krivde in neizrečene oziroma nerešene zadeve prenašajo iz roda v rod. Po mojem mnenju se res. Verjamem, da je treba »vozle odvozlati« in da je zdrava družina tista, v kateri se njeni člani pogovarjajo in se soočajo z vsem, kar se dogaja. Družina torej, ki prevzame odgovornost za svoja dejanja, ob tem pa si zna oprostiti in ljubiti sebe in druge. Nesreče, velike ali majhne, se dogajajo, bežati pred njimi pa nikomur ne koristi.

Dogajanje je postavljeno v Ferraro. Kakšen odnos imate s svojim rojstnim mestom?

Z rojstnim krajem imam, rekla bi podvodni, zelo globok odnos, ki sem ga skoraj povsem prekinila pri dvajsetih letih, ko sem tako kot veliko mladih iskala svoj košček sveta in se mi nič ni zdelo samoumevno ali predpisano. A sem ga pri petdesetih ponovno vzpostavila in kot večina tistih mladih, ki so odšli, ponovno odkrila lepoto in moč krajev, v katerih sem odrasla.

Popolno življenje, ki v hipu razpade v prah. Tako bi lahko opisali vaš roman *Popolna akustika*, ki je pravkar izšel v slovenskem prevodu. Gre za zgodbo o pomanjkanju dialoga med zakoncema. Se vam zdi ta problem danes vedno bolj prisoten?

Danes, včeraj, vedno: gre pa za problem, ki ga imajo le določeni pari. Arno in Sara sta se ljubila in morda se še vedno ljubita, vendar si v intimnem odnosu ne zaupata in se ne uspeva sprejeti, takšna, kakršna sta. To je razlog za njuno odtujitev.

Zgodbo spremljamo z ene same perspektive, z zornega kota zapuščenega moža. Se je bilo težko poistovetiti z možko perspektivo?

Daria Bignardi (fotografija Alan Gelati)

Ne, sploh ne. Bilo je enostavno in zabavno. V vlogo moškega sem se lahko, ravno zato, ker sem bila zakrinkana, živela bolje kot v ostale svoje junake. Zato zavidam Eleni Ferrante, ki piše pod psevdonimom: to zna biti velika prednost pri pripovedovanju zgodb.

V romanu so podrobno opisane človeške napake, naše šibke točke. Je popolna akustika utopija?

Mislím, da ja. Čeprav je neizogibno, da po njej hrepenimo in jo iščemo. Bolj kot cilj, je to nek motor. Popolna akustika so sanje, v katerih iščemo sveti gral: nikoli ga ne bomo našli, a koliko bomo med iskanjem doživeli ...

Daria Bignardi je novinarka, pisateljica, mati, žena in še marsikaj drugega. Katera je skrivnost za uspešno usklajevanje družinskega in poklicnega življenja?

Ni velikih skrivnosti, je pa veliko dela in veliko zavzetosti. Malo spanja in veliko obsedenosti s tem, kar želiš izraziti. Seveda to ni enostavno: že po naravi zadovoljne, srečne in realizirane osebe morda nimajo take potrebe po iskanju in delu. Vse to usklajevati je težko, a neizogibno, še posebej, če si nekdo, kot v mojem primeru, najbolj želi imeti družino.

Bi morda ob jutrišnjem 8. marcu kaj sporočili našim bralkam?

Pozdravila bi jih lahko z naslovom čudovite knjige z umetniškimi slikami žensk, ki so zatopljene v branje, in kateri sem prispevala predgovor: »Le donne che leggono sono pericolose« (Ženske, ki berejo, so nevarne). (sč, pd)

TRST - Konferenca o čezmejnem projektu

Kolesarska pot Adriabike povezuje Slovenijo in Italijo

Včeraj so v Trstu pripravili zaključno konferenco o kolesarski poti Adriabike ob Severnem Jadranu

TRST - Deželna odbornica Furlanije-Juljske krajine za infrastrukturo Mariagrazia Santoro je včeraj na zaključni konferenci v Trstu predstavila rezultate čezmejnega projekta Interbike, v okviru katerega sodi kolesarska pot Adriabike ob Severnem Jadranu med Slovenijo in Italijo. V projekt so vložili 3,1 milijona evrov, financiran pa je bil tudi iz Evropskega sklada za regionalni razvoj Italija - Slovenija 2007 - 2013. Pri projektu sodeluje 23 partnerjev, in sicer 8 slovenskih, FJK; osem italijanskih pokrajin ob Severnem Jadranu in tri lokalne akcijske skupnosti v Venetu in Emiliji-Romagni, ki so na območju čezmejnega kolesarske poti zgradili infrastrukture v vrednosti 1,7 milijona evrov (po 850 tisoč evrov v obeh državah).

Furlanija-Juljska krajina je v okviru projekta v drugi polovici lanskega leta uvedla eksperimentalno storitev kolo+avtobus med Vidmom in Gradežem tedr med Trstom, Krasom in Gradežem. Dežela FJK je bila tudi vodilni italijanski partner pri trasiranju italijanskega dela kolesarske poti Adriabike, ki je dolga približno 1000 kilometrov in poteka od mejnega prehoda Rabujez s Slovenijo in ob obalnem delu Jadranskega morja povezuje Trst, Gradež in Lignano z Benetkami in Ravenna. Jadranski del te poti je tudi eden od sestavnih delov evropske kolesarske poti EuroVelo 8 (Mediterranean Rroute) kot tudi del kolesarske poti BicItalia 6.

Kotz je povedala včeraj Santorova, so z deželnimi sredstvi že zgradili kolesarske poti od Rabujeza do Žavelj v miljski občini, ki v obmejnem pasu uporablja tudi del nekdanje železniške proge Porečanka (Parenzana), v občini Gradež pa od Gradeža do Val Cavanate, rta Sdobba do kanala Soče pri Fossalonu in v občinah San Giorgio in Torviscosa do Carlina. Pripravljeni pa so praktično tudi načrti in zagotovljena sredstva za izgradnjo poti v furlanskem obalnem pasu od Carlina preko Marana in Precenicca do Lignana

ŠPETER - Umrl je kulturni delavec, režiser in velik prijatelj Beneških Slovencev - Bil je tudi predsednik TIGR-a Primorske

Marjan Bevk izgubil boj z boleznijo

ŠPETER - Slovenske organizacije v Benečiji je včeraj pretresla vest, da se je le nekaj dni pred svojim 64. rojstnim dnem po težki bolezni poslovil kulturni delavec in režiser Marjan Bevk, ki je skoraj četrt stoletja sodeloval z Beneškim gledališčem in krajevnimi kulturnimi društvi. Bevk, ki je bil tudi predsednik društva TIGR Primorske in ustanovitelj Kulturnega društva Čedermac, ki bogati in pospešuje kulturno sodelovanje med Slovenci iz Posočja, Benečije in Koroške, je diplomiral na AGRFT-ju v Ljubljani leta 1975. Nato pa delal kot režiser v različnih krajih Slovenije, Vojvodine, Srbije, Italije, Avstrije, na Hrvaškem in Madžarskem. Doma je bil iz Čezsoče pri Bovcu (bil je sin pisatelja Franceta Bevka), kar mu je omogočilo dobro poznavanje položaja in težav Beneških Slovencev. Z Beneškim gledališčem je začel sodelovati jeseni leta 1992, ko je skupaj z ljubiteljskimi igralci začel pripravljati igro za Dan Emigranta. Od takrat je zrežiral skoraj vsa dela, povprečno dve na leto, ki jih je Beneško gledališče uprizorilo. Pod njegovim vodstvom je dramska skupina z leti tudi kakovostno napredovala in vse pogosteje gostovala v različnih obmejnih krajih in naših deželi in Posočju.

Zelo pomembno je bilo tudi Bevkovo delo z mladimi. Vodil je namreč poletne gledališke delavnice za

otroke iz Benečije in Posočja, ki jih je prirejalo Beneško gledališče v sodelovanju z Zavodom za slovensko izobraževanje iz Špetra. Po njegovi zaslugi se je oblikovala tudi mladinska gledališka skupina, prispeval pa je tudi k realizaciji iger, kjer so sodelovali igralci z obeh strani meje. Bevk je namreč vseskozi pojmoval Benečijo in Posočje kot skupen kulturni prostor in ustvarjal priložnosti za nastope igralcev različnih generacij in zborov iz obeh območij.

»Ta prostor, ki je v prejšnjem stoletju delil Italijo in Slovenijo, Benečijo in Posočje mora zaživeti kot prostor sobivanja različnih kultur na skupni ideji miru in sobivanja. In to sobivanje lahko začnejo soustvarjati mladi. Predvsem pa je 100. obletnica začetka 1. svetovne morije tisti trenutek, ko morajo mladi pokazati, da smo jih, glede na izkušnje medsebojnih napetosti vseeno naučili ceniti mir in sobivanje kot ustvarjalno gonilo razvoja skupnega prostora,« je lani spomladi povedal Bevk v intervjuju za *Novi Matajur*, ko je ob stoletnici prve svetovne vojne središče velike čezmejne kulturne dogodek, protagonisti katerega so bili najmlajši, in sicer učenci večstopenjskih zavodov iz Čedad in Špetra (tako italijanskega kot dvojezičnega) ter osnovne šole Franceta Bevka iz Tolmina. (NM)

Marjan Bevk

ARHIV

V Špetru ob prazniku dneva žena tudi spomin na Clodiga in Bevka

ŠPETER Kot vsako leto pripravlja Zveza beneških žen v sodelovanju z Beneškim gledališčem in Inštitutom za slovensko kulturo jutri ob 17. uri poseben kulturni dogodek za 8. marec, dan žena. V večnamenski dvorani v Špetru bodo beneške igralko Anna Bernich, Breda Berginc, Cecilia Blasutig, Marina Cernetig, Bruna Chiuch, Emanuela Cicigoi, Emma Golles in Teresa Trusgnach protagoniste komedije »8 žen« avtorja Roberta Thomasa, ki jo je v beneško narečje priredila Marina Cernetig. Režiser je Danijel Malalan. Zgodba pripoveduje o umoru nekega sorodnika, protagoniste pa skušajo razumeti, katera od njih ga je ubila. Ob tej priložnosti se bodo spomnili tudi kulturnega delavca Alda Clodiga, Beneško gledališče pa bo svojo novo predstavo posvetilo včeraj preminulemu Marjanu Bevku v zahvalo za njegovo več kot dvajsetletno sodelovanje, prijateljstvo in vložen trud za kulturno rast Benečije in gledališča. (NM)

DEŽELA FJK - Odbornika Bolzonello in Santoro prisluhnila stališčem predstavnikov kmetov

Protokol o Proseccu DOC in druge stare obljube ...

»Začnimo pri temeljih, pri analizi urbanističnih značilnosti ozemlja. Na podlagi tega bomo našli primerne rešitve, ki bi omogočile razvoj kmetijstva, v tem primeru vinogradništva na tržaškem Krasu.« Tako je včeraj po več kot dvournem srečanju s predstavniki kmečkih organizacij komentiral podpredsednik Dežele FJK in odbornik za kmetijstvo Sergio Bolzonello. Na sestanku, na katerem je sodelovala tudi deželna odbornica za prostorsko načrtovanje Mariagrazia Santoro, je bilo v ospredju že staro vprašanje o spoštovanju protokola za zaščito vina Prosecco DOC.

Kot znano, je ob podpisu protokola pred leti vladalo veliko pričakovanje in upanje, saj je Prosek znani penini iz Veneta zagotovil geografsko poreklo, brez katerega znamka ne bi mogla biti zaščitena. Na protivrednosti, ki so bile tedaj sestavni del dogovora, pa kraški kmetje in njihove organizacije v glavnem še čakajo. Kljub zmernemu optimizmu in Bolzonellovi pripravljenosti na dialog včerajšnje srečanje še ni razbilo vseh dvomov.

Razprava se je razvila okrog skupnega dokumenta, ki so ga podpisali Kmečka zveza (navzoči so bili Franc Fabec, Edi Bukavec in Erik Masten), Trgovinska zbornica (Walter Stanissa), Confagricoltura (Claudio Cressati), Konzorcij vin Kras (Sandi Skerk), Združenje kraških vinogradnikov (Benjamin Zidarich) in italijanska zveza kmetov CIA (Fabio Lorenzon). Navzoč je bil tudi Alessandro Musina (Coldiretti), ki pa dokumenta ni podpisal, čeprav z njim v glavnem soglaša. Besedilo je v imenu organizacij prebral podpredsednik deželne svete Igor Gabrovec, ob njem je sedel deželni svetnik Stefano Ukmar. Bolzonello so tako opozorili, da protokol, ki ga je podpisala deželna uprava, vključuje financiranje del za razvoj kmetijstva na Krasu in tržaškem bregu, predvidenih v slovitom »masterplanu« (sam načrt, ki ga je pred časom s 70.000 evri deželnih sredstev izvedel LAS Kras v sodelovanju s tržaško univerzo, je v bistvu edini del dogovora, ki je bil doslej spoštovan). Besedilo, ki ga je prebral Gabrovec, omenja tudi upravljalni načrt za zaščiteni območja iz programa Natura 2000, na katerega kmetje prav tako čakajo že več let.

Medtem pa se spopadajo z močnimi omejitvami, ki jim marsikdaj onemogočajo delo in torej upravljanje ozemlja. Tekst omenja še upoštevanje kraških značilnosti v novem programskem obdobju za razvoj podeželja 2014-2020 (odbornica Ma-

riagrazia Santoro je v tem smislu zagotovila, da bo načrtovanje čim bolj usklajeno), prošnjo za ureditev novih vinogradov na 200 hektarjih v letih 2015-2025 ter druge zahteve, vključno z deželno uzakonitvijo besedila protokola.

Bolzonello je udeležence vprašal, od kod tako splošno nezaupanje. Ko so mu obnovili celotno zgodbo (obljuba o t.i. masterplanu sega v resnici še v čase Illyjeve deželne uprave, v naslednjih letih pa so se bolj kot dejanja vrstile nove omejitve) pa se je strinjal, da vinogradniki potrebujejo podporo. »V programu za razvoj podeželja lahko posebej obravnavamo to območje, ki se ponaša z visokokakovostnim vinogradništvom, kateremu moramo omogočiti, da se razširi in poskrbi za razvoj kmetijstva ter turizma,« je dejal.

Nekaterim na koncu ni šla v račun podpredsednikova izjava, da sam ne bi financiral centra za promocijo prosecca na Proseku, ta denar bi kvečjemu raje namenil vinogradnikom. »Sredstev ni enostavno namenjati drugim dejavnostim. Predlog o centru je prišel iz rajonskega sveta, torej od krajanov, Prosek si to zasluži,« je po sestanku dejal tajnik KZ Edi Bukavec.

Dialog med deželnim odborom in predstavniki kmetov se nadaljuje, 2. aprila bo govor o krajinskem načrtu za Kras.

KMEČKA ZVEZA - Sestanek s poslanko Tamaro Blažina

Slovinci naj bodo zastopani v združeni trgovinski zbornici

Predstavniki KZ na sestanku s poslanko Tamaro Blažina

FOTODAMI@N

Vodstvo deželne Kmečke zveze (KZ) se je včeraj dopoldne, le nekaj ur pred sestankom o protokolu o Proseccu DOC na Deželi (o tem poročamo v zgornjem članku), srečalo s poslanko Tamaro Blažina. Poslanica se v Rimu ukvarja z različnimi temami, povezanimi s slovensko narodnostno skupnostjo, pri tem pa se zavzema tudi za reševanje vprašanj, ki zadevajo primarni sektor.

Govor je bil o zahtevi KZ, da se v procesu združevanja tržaške in goriške trgovinske zbornice v bodočih organih zagotovi predstavnstvo slovenske narodnostne skupnosti. Stanovska organizacija je Tamaro Blažina zaprosila, naj podpre to zahtevo in poslanica se je strinjala, da je nujno potrebno zagotoviti pravico do predstavnstva in zastopanja interesov te skupnosti v združeni trgovinski zbornici.

Srečanje je bilo tudi priložnost za izmenjavo mnenj glede obvez, ki izhajajo iz podpisa protokola za medregijsko zaščito vina Prosecco DOC predvsem s strani Ministrstva za kmetijstvo. Predsednik KZ Franc Fabec, deželni in pokrajinski tajnik Edi Bukavec in Erik Masten ter zastopnik kmetijstva na tržaški trgovinski zbornici Walter Stanissa so se zahvalili za zanimanje, ki ga je poslanka DS od vsega začetka izkazala pri reševanju tega vprašanja. Kmetijsko ministrstvo v vsem tem času (kljub zagotovitvi prejšnje ministrice Nunzie De Girolamo) ni dodelilo sredstev za obnovo tržaškega brega, Blažinova pa je omenila nekaj možnosti za pridobitev sredstev v ta namen: lahko bi jih pridobili tudi prek konzorcija za melioracije in tudi (glede na hidrogeološko nestabilnost območja) preko Ministrstva za okolje.

Predstavniki KZ so še predlagali, da bi delegacija ministrstva obiskala in si ogledala tržaški breg z namenom, da поблиže spozna kmetijski in turistični potencial tega ozemlja. Poslanica je že dalj časa v stiku s sodelavci kmetijskega ministra Maurizia Martine, v kratkem naj bi bilo mogoče prirediti srečanje s predstavniki tukajšnjih kmetov.

GENERALI Perissinottu in ostalim ne bodo sodili

Tržaški preiskovalni sodnik je na predlog tožilcev Mattea Tripanija in Federica Frezze zaustavil kazenski postopek zoper nekdanjega pooblaščenega upravitelja družbe Generali Giovannija Perissinotta, nekdanjega finančnega direktorja Raffaeleja Agrustija in še dva menedžerja, Ameriga Borrinija in Giovanni Coen. Osumljeni so bili oviranja nadzorne dejavnosti pristojnih organov v primeru izdaje hibridnih obveznic v višini 500 milijonov evrov iz leta 2008.

Do zaustavitve postopka je prišlo že decembra, novica pa je prišla v javnost včeraj. Družba Generali je leta 2008 izdala »mešan« finančni instrument z značilnostmi obveznic in delnic, in sicer v vrednosti pol milijarde evrov. Podpisala ga je banka Mediobanca, svoje privoljenje je dala ustanova Isvap, ki nadzoruje delo zavarovalnic. Izkazalo pa se je, da so bile informacije, ki jih je Isvap (danes je to Ivass) poslala družba Generali, pomanjkljive. V njih namreč ni bilo omenjeno, da ima družba Generali pravico do ponovnega odkupa obveznice po dveh letih. Med preiskavo sta tožilca poleg preiskovanih zaslišala tudi pooblaščenega upravitelja Mediobance Alberta Nagla, naposled pa sta se odločila, da sojenje ni potrebno.

Hitra cesta še zaprta

Zadnji del tržaške hitre ceste med Ulico Svevo in Sprehajališčem sv. Andreja bo zaradi del tudi v prihodnjem tednu štiri dni zaprt za promet. Delavci nameščajo osem jeklenih anten, odsek je bil nekaj dni zaprt že v prejšnjih dveh tednih. Od ponedeljka ob 7. uri do četrtega popoldne bodo vozila, ki tehtajo manj kot 7,5 tone in vozijo proti sedmemu pomolu, obvezno zapustile hitro cesto pri izvozu Caboto-Errera, medtem ko bodo vozila nad 7,5 tone peljala po izvozu na Ulico Svevo in po mestnih ulicah do pristanišča. Zapora se bo ponovila tudi v dneh med 16. in 19. marcem, razen če se ne bodo dela zaključila predčasno.

V trgovino z »alu torbo«

Policisti so v četrtek popoldne ovadili 29-letnega moškega, ki je ukradel parfum v trgovini Coin. Spravil ga je v torbo in se odpravil proti izhodu, alarm ni zazvonil, moškega pa je opazil varnostnik. V torbi je bil parfum, ki stane 127 evrov, zatem pa so policisti ugotovili, da je bila torba opremljena za aluminijasto folijo, ki ukradeno blago skriva pred senzorji alarmnega sistema. Bosanskega državljan H.P. so kazensko ovadili.

Merjasci? Ne, motor!

V Rojanu je domačinka z daljnogledom opazovala divje prašiče, ki so v gozdiču med ulicama Vicolo delle Rose in Moreri že stalni gostje. V grmovju pa je nenadoma zagledala nekaj kovinskega, in sicer zapuščen motorno kolo. Obvestila je lokalno policijo, ki si je ogledala vozilo in kmalu ugotovila, da so ga neznanci ukradli že junija lani. Iz grmovja in izpod vejavejo so motorno kolo z dokajšnjo težavo prenesli na cesto in ga v kar slabem stanju vrnilo lastniku.

KRIŽ - Policija zasačila in ovadila dvojico iz Gradeža

Ribiča kradla klapavice

Pred Brojnico sta z gojišča hotela odnesti za tristo kilogramov školjk, a tatvina ni bila uspešna

Gojišče klapavic pred kriško obalo

ARHIV

Gradeška ribiča sta se v sredo odpravila onstran Tržaškega zaliva, »vdrla« v gojišče školjk pred kriško Brojnico in ukradla večjo količino klapavic. Zasačili pa so ju varnostni organi, ki so ju kazensko ovadili zaradi tatvine v oteževalnih okoliščinah.

Pomorski oddelek tržaške policije je ovadil dvojico ribičev iz Gradeža, ki sta se pripeljala do školjišča pod Križem in tam menda ukradla za nič manj kot 300 kilogramov klapavic. Policisti so ju ujeli med samo krajo, na prizorišču dogodka, saj so takoj videli, da v morju pred kriško obalo nekaj ni v redu. Ko so oba osumljenca privedli na kopno, so ju zaslišali in ovadili, saj ni bilo nobenega dvoma, da sta do školjk na gojišču prišla z namenom, da bi s seboj nezakonito odpeljala večjo količino morskih sadežev. Klapavice so vrnilo lastnikom.

PRISTANIŠČE - Posvet deželnega sindikata Cgil o prihodnosti tržaške luke in ekonomije FJK

D'Agostino: V Trstu »deželno« pristanišče

Tržaška Pristaniška oblast bo v primerjavi s prejšnjim vodstvom delovala popolnoma drugače.

Vrata urada novega komisarja Zena D'Agostina bodo za predstavnike uslužbencev in pristaniških delavcev vselej odprta, glede razvojnih strategij pa bo D'Agostino stalno v stiku s predstavniki lokalnih uprav oziroma javnih institucij ter še posebej deželne vlade. Tržaško pristanišče bo namreč v njegovih očeh postalo pristanišče dežele Furlanije-Juljske krajine in se bo razvijalo z ustreznimi sinergijami in strategijami, ki jih bo potrebno izvajati z ovrednotenjem, krepitvijo in obnovo že obstoječe infrastrukture. Modela, kot so Benetke s svojimi vele-projekti, ki jih ne udejanjajo, ali Koper, ki razpolaga z več pravnimi instrumenti in cenejšo delovno silo, za Trst namreč ne prideta v poštev.

To je povedal komisar D'Agostino na javnem srečanju na temo Tržaško pristanišče: priložnost za deželno gospodarstvo, ki je bilo včeraj popoldne v konferenčni dvorani družbe Friulia. Posvet so priredili deželni in pokrajinski sindikat Cgil ter panožni sindikat Filt-Cgil in ga je uvedel pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich. Ta je navedel odločne kritike na račun upravljanja prejšnje predsednice Marine Monassi in iznesel nekatere predloge za preporod luke in tržaškega oziroma deželnega gospodarstva. Tržaško pristanišče je v resnici v zadnjih letih mirovalo, medtem ko je bila konkurenca dinamična, je dejal, rast prometa, ki ga je vselej poudarjala Monassijeva, pa je zadeval v glavnem rast prometa nafte družbe SIOT. Zdaj je treba obrniti stran in je nujno sodelovanje vseh dejavnikov, od javnih uprav in institucij do delodajalcev in sindikatov, je poudaril Sincovich.

To je bila tudi iztočnica za razpravo, pri kateri so poleg D'Agostina sodelovali tržaški župan Roberto Cosolini, senator DS Francesco Russo, predsednik združenja špediterjev ASPT ASTRA Stefano Visintin in generalni tajnik deželnega sindikata Filt-Cgil

Renato Kneipp. Iz debate je izšlo, da je potrebno sodelovanje, posebno poglavje pa je bilo namenjeno staremu pristanišču oziroma preselitvi prostocarinske cone. Pri tem je prišlo do živahne polemike med govorniki in nekaterimi pristaniškimi delavci, ki so zahtevali konkretnije odgovore na problematiko upadanja števila delovnih mest. Nekaj iskric so povzročili nekateri sočni komentariji nekaterih pripadnikov gibanja Svobodni Trst. Hujših izgovorov vsekakor ni bilo, nazadnje pa sta Cosolini in Russo poudarila, da ne namerava nihče ukiniti prostocarinske cone, ampak jo je potrebno ovrednotiti in izkoristiti v luči razvoja tržaškega pristanišča.

A.G.

Javno srečanje je bilo v konferenčni dvorani družbe Friulia

FOTODAMI@N

PROTEST - Reforma pristanišč ne upošteva mnenja sindikatov

Stavka v pristanišču

Protest pristaniških delavcev pred prefekturo

FOTODAMI@N

Visoka udeležba je zaznamovala celodnevno stavko pristaniških delavcev, ki so jo včeraj na državni ravni oklicali državni sindikati Filt-Cgil, Fit-Cisl in Ultrasporti. Sindikati so protestirali, ker ni italijanska vlada upoštevala njihovih stališč pri pripravi reforme pristanišč. Sindikati so od vsega začetka obsodili dejstvo, da namerava Rim dejansko spremeniti zakon 84/94 in izvajati reformo samo v dogovarjanju z delodajalci, vendar je vlada vztrajala in šla svojo pot. Pri stavki je sodelovalo v povprečju 60% delavcev, ponekod pa jih je ostalo doma kar 90%, so povedali sindikati, ki so v Trstu priredili demonstracijo pred prefekturo. Vladna komisarka je tudi sprejela pokrajinske tajnike sindikatov Filt-Cgil, Fit-Cisl in Ultrasporti ter Ugl Mare Renata Kneippa, Giulia Germana, Marca Rebeza in Gianfranca Ferrija, ki so predočili razloge za protest.

A.G.

GESLA - Pokol navdihuje politiko in trgovce

Po »Je suis Slovenci« tudi »Je suis istrian«

Izložba v središču Trsta

Geslo »Je suis Charlie« je po terorističnem atentatu v Parizu po vsem svetu postalo simbol odklona terorizma in nasilja ter privržnosti idealom svobode izražanja. V raznih okoljih so se potem v najrazličnejše namene pojavile neštete različice tega gesla, ki je v izvorniku izražalo solidarnost z žrtvami pretresljivega pokola.

Na noveletnem sprejemu stranke Slovenska skupnost v Gorici so si nekateri mlajši člani stranke omislili črne majice z napisom (malo v ednini in malo v množini) »Je suis Slovenci v Italiji«. Bralac Primorskega dnevnika nam je zdaj poslal fotografijo izložbe neke trgovine v središču Trsta, kjer ponujajo majice z napisoma »Je suis triestin« in »Je suis istrian«. Nasprotniki Severne lige so pred tednom dni na rimskem shodu razkazovali majice z napisom »Je suis terun« (Jaz sem južnjak), somišljeniki Bettina Craxija so se pokojnega socialističnega liderja v tunizijskem Hamametu, kjer je pokopan, spomnili v majicah z napisom »Je suis Craxi«. Geslo, ki je nastalo iz tragičnega dogodka, torej na raznih koncih torej posnemajo ter izkoriščajo v komercialne in politične namene.

MELARA - Moški zgorel v svojem stanovanju

Smrt med zublji

Gasilsko vozilo in forenziki pred poslopjem na Melari, kjer je sinoči stanovalec izgubil življenje v požaru v stanovanju

FOTODAMI@N

Sinoči je v enem izmed številnih stanovanj velikega kompleksa v Ulici Pasteur na Melari izbruhnil požar, ki je uničil stanovanje, sredi ognjenih zubljev pa je umrl stanovalec. Priletni moški naj bi po sinočnih informacijah službe 118 celo zgorel v požaru, možni vzrok tragedije pa je po prvih informacijah cigaretni ogorek, ki naj bi mu padel na posteljo. Ob 23.30 so si forenziki vsekakor šele začeli ogledovati stanovanje. Do dogodka je prišlo v stanovanju v sedmem nadstropju pri hišni številki dva, na tako

imenovanem zelenem krilu ogromne zgradbe iz konca 70. let, v kateri je skupno 468 stanovanj. Gasilci so prejeli klic ob 21.30, služba 118 kakih deset minut pozneje. Gašenje požara se je končalo okrog 22.30, karabinjerji in gasilci so zatem pričakali sodnega zdravnika, ki je pregledal truplo nesrečnega moškega.

Zaradi lažje zastrupitve z monoksidom so tri osebe, najverjetneje sosede, na prizorišču oskrbeli s kisikom. Prevoz v bolnišnico zanje ni bil potreben. (af)

PALAČA GOPČEVIĆ - Odprli razstavo, ki bo na ogled do 10. maja

Ženske pred in med prvo svetovno vojno

V Poštnem muzeju danes odprtje še ene razstave o ženskih zgodbah v vojni

Prva svetovna vojna ni prinesla le velikih političnih premikov, ampak je korenito zarezala tudi v čas, ki sta ga med drugim zaznamovali postopna demokratizacija družbe in vsa glasnejša ženska emancipacija. Te vojna ni ustavila, nasprotno, z njo so ženske še bolj stopile v ospredje.

Vlogo žensk postavlja v središče razstava, z odprtjem katere je Občina Trst v palači Gopčević želela počastiti mednarodni dan žensk. Gostujočo razstavo, ki so si jo zamislili Pokrajina Gorica in goriški Pokrajinski muzeji, bo na ogled do 10. maja. Razstava z naslovom *Donne nella grande guerra (Ženske med veliko vojno)* sicer v besedi in sliki predstavlja vlogo žensk v zadnjih desetletjih 19. stoletja, na začetku 20. stoletja in med prvo svetovno vojno.

Začne se z »zabavnim« in hudo mušnim plakatom, na katerem so naslikane in opisane dolžnosti žensk oz. deset zapovedi, ki naj bi jih ženske upoštevale. Ob plakatu se danes lahko le srčno nasmejemo, prav nič smešno pa ni bilo vse skupaj v drugi polovici 19. stoletja, ko je bil moški glava družine in kot tak v nadrejenem položaju.

Razstava je razdeljena v več tematskih sklopov, obiskovalec pa v besedi in sliki lahko izve, kakšno pot so prehodile ženske. V drugi polovici 19. stoletja je bila njihova vloga še vedno omejena na skrb za dom in družino, proti koncu stoletja pa so se ženske začele zaposlovati v pisarnah in trgovinah, vendar so za opravljanje poklica potrebovale možovo privolitve. Na razstavljenih panojih je podrobno opisan tudi boj za žensko emancipacijo, ki je potekal na različnih nivojih, njegove najbolj aktivne glavnice pa so bile t.i. sufražetke. Kuratorji razstave so omenili tudi imena najbolj znanih sufražetek in italijanskih bork za enakopravnost spolov.

Postopno spreminjanje vzdušja je višek doseglo z izbruhom prve svetovne vojne. Takoj po atentatu v Sarajevu sprememb še ni bilo zaznati, splošna mobilizacija, ki se je začela konec julija in je številne moške poslala na fronto, pa je že pokazala manko, ki so ga reševale ženske. Poskrbeti so morale za kmetije, poiskati dodatna sredstva in se zaposliti v poklicih, do tistega trenutka rezerviranih za moške. Iz razstavljenega gradiva je razvidno, da so ženske delovale kot vojne agitatorke, bolniške sestre in strežnice vohunke, tovarniške delavke, prodajalke in - v sili razmer - tudi kot prostitutke.

Postavitev razstave je pregledna in kronološko zasnovana, na usode posameznih žensk pa se osredotoča v tretjem tematskem sklopu, kjer so razstavljenе fotografije nekaterih zaslužnih žensk iz naše regije. Žal na razstavi ni dobila mesta nobena prizadevna slovenska Tržačanka, ki jih je bilo v tistem času kar nekaj.

Poleg fotografij slikajo vlogo žensk tudi slikovno gradivo, razglednice in arhivski dokumenti. Iz razstave je dobro razvidno, kaj je pravzaprav prva svetovna vojna prinesla ženskam; z njo so stopile v ospredje in se nikoli več niso bile pripravljene podrejati.

Podobno tematiko pa obravnava še ena razstava, ki jo bodo danes ob 11. uri odprli v Poštnem muzeju, ki se nahaja na Glavni pošti. Razstavo o ženskih zgodbah med prvo svetovno vojno je pripravila Italijanska zveza žensk (UDI), poleg razstave pa organizatorji pripravljajo tudi niz predavanj na temo vojne. Ta bodo na sporedu 12., 19. in 26. marca ob 17. uri. (sc)

Razstavo sta odprla podžupanja Fabiana Martini in odbornik Paolo Tassinari FOTODAMJ@N

PRIMORSKA POJE - Nocoj koncert v cerkvi na Opčinah

Spet zborovski večer

Koncert na Tržaškem prireja ZCPZ, ki je že prejšnjo soboto gostila zbor v Marijinem domu

Na Tržaškem je priljubljeno pevske revije letos uvedel koncert, ki je bil prejšnjo soboto v Marijinem domu v Ul. Risorta, nocoj pa bo druga etapa pevskega maratona v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah

FOTODAMJ@N

Začenja se drugi teden in drugi krog zborovskih koncertov v letošnjem, dvanajsetmesečnem programu zborovske revije Primorske poje, ki bo danes, 7. marca, drugi obiskala Tržaško s koncertom, ki bo tokrat v cerkvi svetega Jerneja na Opčinah. Tudi nocoj bo za organizacijo dogodka skrbel Zveza cerkvenih pevskih zborov, ki je prejšnji teden priredila tudi koncert v Marijinem domu v ulici Risorta. Prvi in letos edini zborovski večer v mestu je bil izrazito istrsko obarvan s skupinami, ki so prihajale pretežno iz koprške, portoroške in piranske okolice in so se predstavile z raznolikim programom, v katerem je posebno zanimanje vzbudilo predvsem izvajanje manj običajnih ljudskih pesmi. Spored je povezoval Matej Kos, organizatorji in gostitelji (Marijina družba in Slovensko pastoralno središče), ki jih je zastopal Igor Švab, pa so se ob tej priložnosti spomnili pred kratkim preminulega gospoda Jakomina. Vsi zbori so prejeli v dar nov cd cerkvenega zbora sv. Jernej z Opčin s skladbami Staneta Maliča in Ubalda Vrabca.

Revija se bo danes nadaljevala ravno v cerkvi, kjer ta zbor domuje in kjer sta delovala ta dva znamenita skladatelja. Ob 20.30 bodo na Opčinah zapeli Združeni zbor ZCPZ, skupina Napev, mešani zbor A.M.Slomšek iz Zagreba, mešani zbor sv. Jernej, komorni zbor Grgar iz Nove Gorice in moški zbor Provox.

ROP

GORNIŠKI FILM - V Knulpu v četrtek zvečer

Podelili nagrado scabiosa trenta

Nagrade je podelil občinski odbornik Paolo Tassinari FOTODAMJ@N

V četrtek zvečer so v kavarni-knjigarni Knulp podelili nagrade letošnjim zmagovalcem festivala gorniškega filma Alpe Giulie Cinema. Z nagrajevalnim večerom in projekcijo treh izbranih filmov je padel zastor nad 25. izdajo festivala, ki že četrto stoletja širi utrip gorske narave in kulture.

Nagrado scabiosa trenta je letos prejel film *Brez mej - Senza Confini*, ki je nastal v sodelovanju FJK in Slovenije. Nagrada Luigi Medeot je šla v roke režiserja kratkega filma *L'uomo che sussurrava alle montagne*. Posebno priznanje pa je prejel režiser, ki se je podpisal pod slovenski dokumentarni film *Mira Marko*.

MEDIJI - Varčevalni ukrepi

Solidarnostna pogodba tudi na tržaškem Piccolu

V slabih petih letih ob tretjino novinarjev

Sindikalni odbor novinarjev in vodstvo tržaškega dnevnika *Il Piccolo* sta v Rimu podpisala dveletno solidarnostno pogodbo. Deželni novinarski sindikat *Assostampa* pojasnjuje, da je podjetje na podlagi kriznih podatkov izrazilo potrebo po znižanju stroškov; lastnik *Piccola*, skupina *Gruppo Espresso Repubblica Finegil*, pa medtem naznanja, da je v letu 2014 podvojil dobiček.

Sindikat opozarja, da so bila pogajanja dolga in nelahka, ker novinarke in novinarji *Piccola* ocenjujejo, »da založnik vselej varčuje samo na njihovi koži v imenu dejanskih ali domnevnih kriz«. V uredništvu tržaškega italijanskega dnevnika je bilo še leta 2011 48 novinarjev, njihovo število se je nato z upokojitvami zmanjšalo na 40, 35 in kmalu menda 32 novinarjev. Kolegi *Piccola* bodo na osnovi solidarnostne pogodbe obvezno mirovali 1,41 dneva na mesec oz. 17 dni na leto, kar je v primerjavi z novinarji *Primorskega dnevnika* sicer malo (tu se novinarji s podobno pogodbo, ki omejuje kakovost in količino proizvoda, soočajo že skoraj tri leta, trenutno morajo mirovati po 6 dni na mesec).

Sindikat se vsekakor sprašuje, kakšna bo prihodnost *Piccola*, saj naj bi bil s slabo plačanimi zunanjimi sodelavci in številnimi stranmi, ki jih za skupino pripravlja neka rimska agencija, »vse manjši«.

PEVSKA REVIIJA PASCHALIA - Od danes do 19. aprila po vsej FJK

Pasijon in Vstajenje v glasbi

Organizator je zveza Usci v sodelovanju z Zskd - Prvi koncert drevi v cerkvi sv. Katarine v Trstu

Na stotine zborovskih pevcev dežele Furlanije Julijske krajine bo od 7. marca do 19. aprila sooblikovalo peto izvedbo zborovske revije *Paschalia*, ki je postno-velikonočna različica zelo priljubljene božične revije *Nativitas*. Cilj obeh dogodkov je promoviranje posameznih tematskih pobud včlanjenih zborov iz vseh pokrajin naše dežele, a tudi spodbujanje medsebojnega spoznavanja in vrednotenje umetniško in zgodovinsko pomembnih lokacij. Obe reviji prireja deželno združenje zborovskih društev *Usci*, v sodelovanju s pokrajinskimi izpostavami in z Zvezo slovenskih kulturnih društev, s podporo Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine.

Revija bo letos obsegala nad petdeset koncertov v cerkvah v deželi, ki bodo ponujali sugestivne obrede s staro glasbo, monografske koncertne programe ali tematske sporede renesančnih, romantičnih ali sodobnih skladb, glasbene meditacije, večernice in cerkveno glasbo v povezavi z liturgičnimi obredi, z upoštevanjem krajevne tradicije ali s pogledom na mednarodno literaturo.

Posebno vlogo bodo imeli tudi Rekvijemi, ki se bodo bolj idealno kot liturgično povezali s postnimi vsebinami, saj ponujajo posameznim in združenim zborom možnost, da se preizkusijo z obče znanimi mojstroviniami (na sporedu bodo na primer Rekvijemi Mozarta, Perosiija in Saint-Saënsa). *Stabat Mater* Haydna in *Sisaska*, čedajski antični *Planctus Mariae*, Sedem poslednjih besed Kristusa na kri-

žu Cesarja Francka, *Tenebrae* Carla Gesualda in Tomasa Luisa de Victorie bodo nekatere od zanimivih vsebin koncertov na sporedu v Velikem tednu, ko bo revija ponudila največje število dogodkov. Med koncerti revije bo tudi poklon tržaškemu skladatelju Marku Sofianopolu, nepogrešljiva pa bo cela vrsta velikonočnih maš z zborovskim petjem.

Prvi koncerti letošnje revije bodo na sporedu danes, 7. marca. Ob 18.30 v cerkvi svete Katarine v Trstu bo skupina gregorijanskega petja *Laestare* spremljala večerno mašo, ob 21.00 pa se bo revija selila v Cordenons, kjer bo stolnica gostila združene zborove pri izvedbi Mozartovega *Rekvijema*. Sodelovali bodo *Accademia musicale Naonis*, *Gruppo vocale Città di San Vito*, *Corale di Rauscedo*, *Ensemble Armonia* in *Godalna akademija Arrigoni* pod vodstvom *Domenica Masona*.

Revija bo letos imela tudi dve gostujoči etapi v sosednjem Venetu: prva bo ravno v soboto s koncertom videmskega zbora *Corale Caminese* v cerkvi v *Bibioneju*, ki bo predstavil postni program z naslovom *Esto perenne mentibus*.

V prvem delu revije se bodo koncerti odvijali predvsem ob petkih, sobotah in nedeljah. Po otvoritvenem dnevu bo sledil zato krajši premor: naslednji koncerti bodo na sporedu 13. in 15. marca v kraju *San Daniele* in v sugestivnem starem svetišču v *Miljah*. Celoten koledar koncertov je na voljo na spletni strani www.uscifvg.it. Vsi dogodki so s prostim vstopom.

INTERVJU - »Zadnji« slovenski pediater Oskar Volpi se je upokojil s koncem februarja

Sledil je razvoju 20 tisoč tržaških otrok

V skoraj štiridesetih letih dela je pediater Oskar Volpi sledil razvoju kakih 20 tisoč otrok. Desetini tržaškega prebivalstva! Po njegovi upokojitvi zadnji teden februarja je čez noč kar 1.200 otrok ostalo brez »svojega« pediata, odtlej pa v Trstu ni pri zdravstvenem podjetju več zaposlen noben slovenski pediater. Prav klic v sili slovenske mamice, ki je zaskrbljena, ker slovenske družine in njihovi mlčki nimajo več možnosti, da bi se obrnili na zdravnika za otroke z znanjem njihovega materinega jezika, je bil povod za pogovor z njim.

Kdaj ste postali pediater?

»Diplomiral sem leta '73. Med triletno specializacijo sem že leta '75 začel delovati v otroški bolnišnici, v oddelku prve pomoči.

Zakaj ste se odločili za pediatrijo?

»Navdušil me je sistem dela, ki ga je imel moj učitelj, kot še vedno imenujem profesorja Panizona. Bil je zelo moderno usmerjen. Medtem ko smo v bolnišnici za odrasle sledili pregledom primarija kot nekakšni postrojeni statisti, nas je profesor Panizon takoj vključil v praktično delo. Bodril nas je, zahteval, naj opravimo mikroskopske izvide, izvide krvi, urina. Z bučico smo prebadali prstke za prevzem krvi. Z njim smo bili aktivno soudeleženi v diagnostiki, kar mi je bilo všeč.«

Katero lastnost mora imeti dober pediater?

»Potrpiljenje. Otrok se ne da kar tako umiriti. Dojeti je treba njihovo psihologijo. Potrebna je praksa. »Poslušati« pljuča otroka, ko se joče, to ni kar tako. Ali pa pregledati uho. V začetku je bila to kar borba.«

Ali se je v teh štiridesetih letih poklic pediatra kaj spremenil?

»Ne bi rekel. Mogoče so postali starši dosti bolj zaščitniški.«

Pomeni, da so se spremenili starši?

»Otroci se ne morejo spremeniti. Bili so vedno taki in tudi vedno bodo. Starši pa so se. Sedaj so do otrok dosti bolj popustljivi.«

Od česa je to odvisno?

»To se vidi tudi v šoli. Če si pred leti prinesel domov negativno oceno, je pela šiba; sedaj je za negativno oceno kriv profesor. Pomeni, da ga ni prav naučil. Starši dajejo sedaj otroku potuho.«

Ali vam je to ustvarilo kak problem?

»Ne, kje pa. Še to bi se manjkalo! Nobenega nisem ubil (*se zasmije, op.av.*); nobenega nisem uničil (*spet smeh*); nisem imel nobenih sodnih preiskav. Vse je šlo kar gladko.«

Sedaj imate, verjetno, opravka tudi s starejšimi starši.

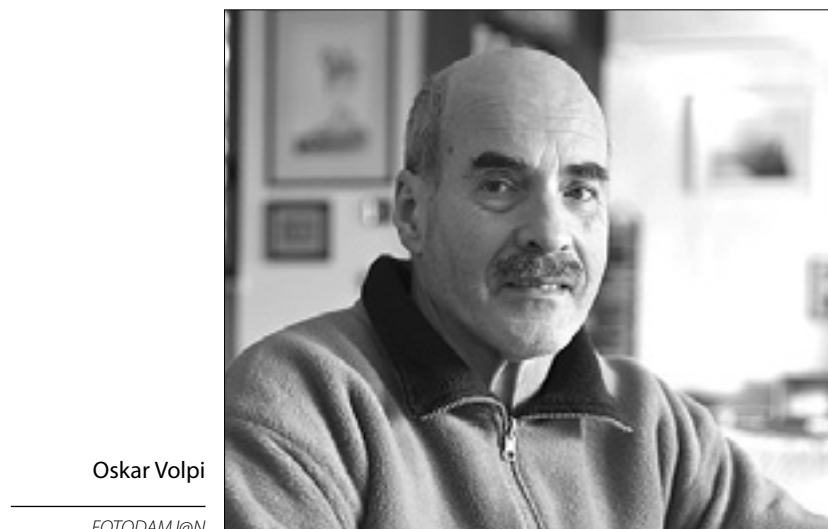
»Tak je trend, in to zaradi ekonomskih problemov. V mojih letih so starši rojevali pri 25, 27 letih. Takrat so pravili, da je porod nad 30 leti bistveno bolj nevaren, češ, da se bodo pojavile genetske bolezni. Imeti otroka pri 35 letih je sedaj čisto normalno. Sedaj so izjeme družine, ki imajo otroka pri 25 letih. Kajti malo je sedaj parov, ki imajo pri teh letih delo, ki zaslužijo in imajo otroka.«

Ali je pomembno, da se pediatri pogovarjajo z otroki v njihovem materinem jeziku?

»Boljše je, vsekakor. Ker se otrok tako počuti v svojem, domačem okolju. Zgodilo se je tudi, da so prihajali k meni slovenski otroci, ki so jim sledili drugi, italijanski pediatri. To se je dogajalo, ko sem kolege nadomeščal. Z njimi sem spregovoril brez problemov v slovenščini.«

Koliko je slovenskih pediatrov na Tržaškem?

»Ni nas mnogo. Bila je zdravica Sonja Mašera, ki pa je preminila že pred le-

Oskar Volpi

FOTODAMJ@N

ti. Tamara Pahor je pediater, a posluje kot družinski zdravnik in dela v pediatriji v Palmanovi. Potem sem še jaz. Drugih ni. V vseh teh letih smo bili samo mi trije.«

Zakaj, po vašem mnenju, ni bilo interesa, da bi slovenski zdravniki postali pediatri?

»To je lepo vprašanje.«

Ali ga med vami, slovenskimi zdravniki, niste nikoli načeli?

»Tudi slovenskih zdravnikov ni dosti. Okvirno nas je bilo vsa ta leta kakih sto. Tistih, ki se udeležujemo raznih srečanj, nas je kakih 40 do 50. Tistih pa, ki se stalno srečujemo, nas je mogoče kakih trideset. In smo vsi starejši, dejansko že v pokoju. Pediatrov pa ni bilo, in res ne vem, zakaj.«

Tako se je zgodilo, da je ostalo zdravstveno podjetje po vaši upokojitvi brez slovenskega pediatra.

»Da, a to ni bilo nepričakovano, in se ne tiče zgolj slovenskih otrok. Naš sindikat je že maja lani opozoril zdravstveno podjetje, da se bo konec leta upo-

kojil en pediater, februarja pa še drugi. Odgovorili so nam, da ju ne bodo nadomestili.«

Zakaj?

»Spending review, so utemeljili. In kaj bo z novorojenimi otroki? Naj si pogajajo, kot hočejo, je bil prvi odgovor.«

In potem?

»Po poletju, septembra, so namignili, da bodo otroke, ki bodo ostali brez pediatra, »porazdelili« med ostale zaposlene pediatre. A ti so že prezaposleni. Nad državnim povprečjem, ki znaša kakih 800 otrok na pediatra. Tu v Trstu se je obdržala navada, po kateri sledijo pediatri otroku do 14. leta, kar velja tudi za otroško bolnišnico Burlo. Starši imajo sicer možnost, da po šestem letu starosti vpišejo otroka v skrb splošnemu zdravniku, te možnosti pa se poslužujejo le redki. Tako se dogaja, da imajo posamezni pediatri v oskrbi tudi po 1.100 do 1.200 otrok.«

Kaj se je potem zgodilo?

»Novembra je zdravstveno podjetje vpisalo kakih 40 novorojenčkom v

oskrbo mladim splošnim zdravnikom. Ti pa so bili brez pediatričnih izkušenj, zato so pošiljali otroke na preglede v otroško bolnišnico, kjer pa so bili jezni, ker niso hoteli opravljati dela, ki bi jih morali pediatri.«

Res lepa godlja ...

»Komaj decembra se je začela zdravstvena ustanova malo resneje ukvarjati z zadevo. Decembra je poslala pisma prvih 15 zdravnikom z deželne lestvice pediatrov, in sicer začasno zaposlitev. Odziva ni bilo. Januarja je ponovila isto z drugimi 15 zdravniki-pediatri, učinec pa je bil isti - ničen.«

Ali ne bi lahko vi, v taki izredni stiski začasno nadaljevali z delom?

»To sem tudi predlagal, a zdravstveno podjetje je predlog zavrnilo.«

Kakšen je bil potem razplet?

»Komaj sredi februarja, le nekaj dni pred mojo upokojitvijo, je zdravstveni ustanovi, po telefonskih kontaktih po vsej Italiji, uspelo dobiti zdravnico. Tako so starši otrok, ki sem jim sledil, prejeli sporočilo o moji upokojitvi prav na dan mojega odhoda, medtem ko bi morali prejeti to sporočilo vsaj mesec dni prej.«

Koliko pediatrov je v Trstu?

»Lani nas je bilo 21. Po upokojitvi dveh jih je ostalo 19.«

Kaj bi na podlagi vaših 40-letnih izkušenj svetovali mlademu zdravniku, ki bi se odločil za delo pediatra?

»He ... dokler bo pediatrija obdržala status tako imenovane primarne medicine, ki omogoča staršem, da se neposredno obrnejo do pediatra, brez napotnice splošnega zdravnika, bo to ostala najbolj koristna oblika pediatrične nege. Če mladega zdravnika veseli, naj se kar odloči. Možnosti je ogromno, zadoščeni pa tudi. Delo je zanimivo. Z mlčki se lahko tudi pozabavaš in obenem mnogo naučiš.«

M.K.

Začenja se Olio Capitale

Na tržaški Pomorski postaji se danes začne deveti salon ekstra deviškega oljčnega olja Olio Capitale, ki ga prireja podjetje Aries tržaške Trgovinske zbornice, potekal pa bo do torka. Stojnice bodo na voljo že od 10. ure dalje, uradno odprtje pa bo ob 11.30 s pozdravom predstavnikov oblasti ter podelitvijo nagrad najboljšim oljem lanske izvedbe.

Na Opčinah igra Savina

Jutri ob 18. uri bosta Skd Tabor in sekcija VZPI počastila dan žena na pomemben način. V openski Prosvetni dom prihaja predstava SAVINA – zgodba matere deportiranke v koncentracijskem taborišču, v interpretaciji Tatiane Malalan in z glasbeno spremljavo Neve Kranjec. Uprizoritev je avtorski projekt režiserja Giorgia Amodea in je nastala s sodelovanjem SKD Tabor. Savina Rupel, ki se je rodila leta 1919 na Proseku in je delala kot cvetličarka v bližini Svetega Jakoba v Trstu, je umrla pred par leti. Leta 1944 so jo nacisti internirali v koncentracijsko taborišče Ravensbrück v Nemčiji, kjer je rodila sina Danila, ki je v taborišču tudi umrl.

Pomlad žensk ob 8. marcu

V okviru niza Pomlad žensk, ki ga Pokrajina Trst prireja ob prazniku žena, bodo danes na Trgu Vittorio Veneto 1 ob 11. uri odprli razstavo Zgodbe o ženskah v prvi svetovni vojni, medtem ko bodo v Studiu Tommaseo v Ul. del Monte 2/1 ob 18. uri predstavili zbirko perzijskih pravljic. Jutri bodo v Postaji Rogers ob 11. uri predstavili like žensk arhitektk, ob 17.30 pa bo v Muzeju Revoltella predstava z bralnimi in glasbenimi točkami Di sogni e di chimere. Ob 18. uri bo v krožku Etnoblog srečanje z naslovom L8persempre, kjer bodo govorili o različnih predstavah biti ženska. Jutri pa bo na Pokrajini prof. Cristina Benussi predstavila svojo knjigo Cambiare il mondo.

Emergency ob 8. marcu

Ob prazniku žena bodo jutri pri stojnici združenja Emergency na Trgu Cavana ob 10.15 dalje prostovoljci združenja nudili mimosve v zameno za prispevke, na voljo pa bo tudi gradivo o Emergencyju.

Tržaško podzemlje

V knjigarni Lovat bodo danes ob 17.30 predstavili dva dokumentarca Pod Trstom - Arheologija pripoveduje o zgodovini mesta, ki sta ga posnela oddelek za humanistične študije Univerze v Trstu in družba Interfase.

Večerja in predstava

V kavarni San Marco v Ul. Battisti 18 bo drevi ob 21. uri večerja s predstavo La rimpatriata - Cena con delitto v izvedbi dramske skupine Atti unici iz Pavie. Cena znaša 32 evrov, potrebna pa je predhodna prijava. Za informacije so na voljo tel. št. 040-0641724, naslov elektronske pošte info@caffesanmarco-trieste.eu in spletna stran <https://www.facebook.com/AttiUnici/timeline>.

Video Konec kapitalizma

V dvorani Umberto Veruda na Malem trgu 2 bodo danes ob 18. uri v okviru razstave Imaginarij preko krize predvajali video Guillerma Giampietra Konec kapitalizma.

Komemoracija »Pedra« Greca

V Ul. Giulia in na Trgu Volontari giuliani bo danes ob 16. uri manifestacija v spomin na levičarskega aktivista Pietra »Pedra« Greca ob 30-letnici smrti. Greco je 9. marca 1985 umrl za posledicami streljca, ki so jih bili vanj izstrelili policisti in pripadniki tajnih služb ob poskusu aretacije v njegovem stanovanju v Ul. Giulia 39.

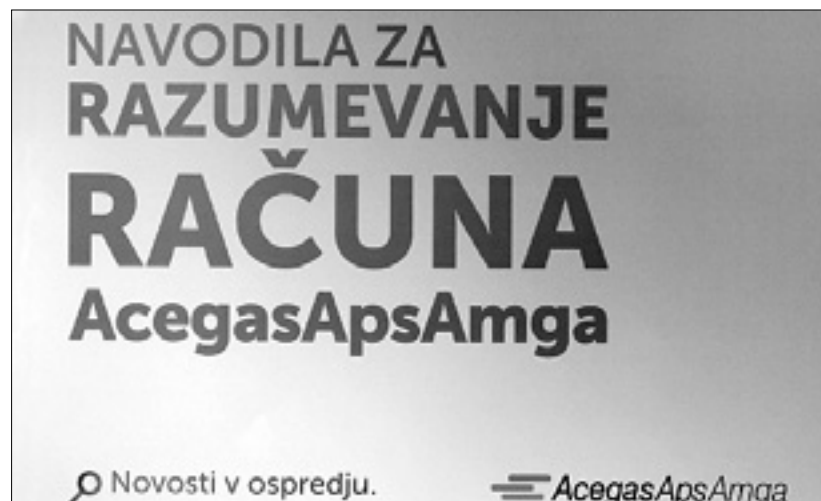
KOMUNALNE STORITVE - Nova storitev družbe AcegasApsAmga

Za luč in vodo le en račun

Včeraj predstavitev na sedežu družbe - Navodila za uporabo tudi v slovenščini, a le za račun za vodo

Ob koncu marca oz. v začetku aprila bo okoli 80.000 gospodinjstev na Tržaškem prejelo novo, enotno položnico družbe AcegasApsAmga za plačevanje računov za vodo in elektriko. Novo storitev sta včeraj na sedežu družbe v Trstu predstavila pooblaščenim upravitelj AcegasApsAmga Cesare Pillon in direktor za trženje družbe Hera (katere del je tudi AcegasApsAmga) Cristian Fabri. Z novo integrirano položnico je družba AcegasApsAmga dosegla enega od ciljev, ki si jih je zadala za doseg čim večje kakovosti storitev za občane, do katere želijo priti tudi s krajšanjem čakalnih vrst pri okencih družbe (trenutno je treba čakati okoli 22 minut, kar znaša 30 odstotkov manj kot nekoč, cilj pa je priti na 10-15 minut) oz. čakanja na telefonski pogovor (čakanje zdaj traja 40-45 sekund), vse pa se navezuje na temeljne ideje družbe, kot so trajnost, središčnost stranke, preglednost pri komuniciranju in jasnost storitev, je bilo rečeno na tiskovni konferenci.

Nova položnica, ki je nastala na podlagi ankete med približno tisoč strankami, je bolj pregledna, prinaša npr. tudi grafikone porabe vode oz. elektrike ter tako sintezo kot podrobne podatke glede porabe in stroškov, njena uvedba pa bo prinesla tako ekonomski prihranek (s poštno položnico se bo provizijo plačalo le enkrat) kot tudi zmanjšan vpliv na oko-

Naslovnica brošure z navodili v slovenskem jeziku

lje, saj so izračunali, da bodo na leto prihranili 500.000 ovojnic in milijon papirnatih listov. Položnico bo mogoče prejeti tudi preko elektronske pošte, ravno tako bo za pojasnila na voljo enotna brezplačna zelena številka 800-237313 (za mobilne telefone 199-501099). Poleg pošte in banke ter trajnega naloga bo račun po novem možno plačati tudi v trgovinah s povezavo na omrežji Lottomatica in Sisal, prav tako bo možno plačevanje na obroke. Kot že rečeno, bodo nove položnice poslali 80.000 gospodinjstvom, za ostalih 20.000 pa zaradi nekaterih težav (npr. ra-

čun za vodo plačuje en, račun za elektriko pa drug član družine) tega ni bilo mogoče storiti, vsekakor bodo zainteresirani, če bodo želeli, lahko dobili položnico.

Za razumevanje novega računa so pri družbi AcegasApsAmga izdali tudi brošuro z navodili tako v italijanščini kot slovenščini, pri čemer je treba povedati, da se navodila v slovenskem jeziku nanašajo le na račun za vodo, saj so namenjena v glavnem gospodinjstvom v okoliških občinah, kjer je družba prisotna le z vodno oskrbo, so nam povedali pri AcegasApsAmga. (iz)

Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst

v sodelovanju z:

Zvezo pevskih zborov Primorske

ZSKD Trst-Gorica-Videm

ZSKP - Gorica

in JSKD Republike Slovenije

vabi na revijo

PRIMORSKA POJE 2015

Danes, 7.3 ob 20.30

v cerkvi sv. Jerneja ap. na Opčinah

Nastopili bodo:

Združeni zbor ZCPZ,

MoPZ Napev,

MePZ A.M. Slomšek

MeCPZ Sv. Jernej

Komorni zbor Grgar

in MoPZ Provox.

vлага 45-odstotna, veter 30/70 km na uro severovzhodnik, nebo jasno ali rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje C.

Lekarne

Danes, 7. marca 2015:
Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 - 040 302800, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 - 040 631785.
www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM DEBELIS

je na Kolonkovcu odprt do 15.03.

Tel. 040-391790

DAN ŽENA V RESTAVRACIJI PESEK.

Večerja in ples z glasbo v živo v soboto, 7. marca.

Tel. 040 226294

Vabljeni!

KMEČKI TURIZEM RADETIČ SIDONJA v Medji vasi je odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Tel. 040-208987

KMEČKI TURIZEM ŠKERLJ, SALEŽ 44,

je odprt ob sobotah in nedeljah.

Tel.: 040-229253

Osmice

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Satorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Vabljeni. Tel. 040-327104.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

OSMICO sta odprla Andrej in Iva An-

tonič, Cerovlje 34. Vabljeni! Tel. št.: 040-299800, 342-0996537.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume).

Toplo vabljeni.

V LONJERJU št. 255 je odprl osmico Damjan Glavina. Tel.: 348-8435444.

V ZGONIKU je odprl osmico Janko Kocman. Tel. št.: 040-229211.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Nessuno si salva da solo«.

ARISTON - 15.00, 17.15, 21.15 »Maraviglioso Boccaccio«; 19.30 »Timbuktu«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00 »Scarpette rosse«; 18.30, 21.15 »Dancing with Maria«; 20.00 »L'orologio di Monaco«.

FELLINI - 15.30 »Shaun - Vita da pecora«; 17.00 »Noi e la Giulia«; 19.00, 21.15 »La teoria del tutto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Birdman«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 19.00, 21.30 »The Search«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 19.00, 21.45 »Vizio di forma«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.10 »Annie«; 14.20 »Asterix: Domovanje bogov«;

15.10 »Avtošola«; 14.30, 16.20, 17.10, 18.10 »Bacek Jon film«; 17.45, 20.10, 22.40 »Chappie«; 19.00 »Duff - Dežurni bajs«;

15.30 »Ex Machina«; 21.00 »Kingsman: Tajna služba«; 16.15, 20.50 »Mortdecai«; 18.30, 21.10 »Ostrostrelec«;

18.25, 20.00, 22.30 »Petdeset odenkov sive«; 14.45, 16.40 »Sedmi palček«; 13.40 »Sedmi palček 3D«; 16.30 »Velike oči«; 18.40, 20.45 »Žarišče«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15 »Non sposate le mie figlie«;

15.10, 16.40, 18.15 »Spongebob - Fuori dall'acqua«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Focus«; 20.00, 22.10 »Cinquanta sfumature di grigio«;

Dvorana 3: 18.20, 20.15, 22.10 »Whiplash«; 15.00 »Mune - Il guar-

diano della luna«; Dvorana 4: 16.30, 18.45, 21.15, 22.00 »Kingsman - Secret Service«; 15.00, 16.40 »Notte al museo - Il segreto del faraone«.

SUPER - 16.00, 19.50 »Mortdecai«; 17.45, 21.40 »American Sniper«.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 19.00, 21.15, 22.15 »Focus - Niente è come sembra«; 16.30, 19.00, 21.30 »Nessuno si salva da solo«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Superfast & Superfurious«;

16.40, 20.10 »Spongebob - Fuori dall'acqua«; 16.20, 19.00, 21.40 »Kingsman - Secret Service«; 16.30, 19.05, 21.40 »Cinquanta sfumature di grigio«;

19.45, 22.00 »Automata«; 16.40 »Notte al museo 3 - Il segreto del faraone«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 20.00, 22.15 »Focus - Niente è come sembra«; Dvorana 2: 16.40, 18.15, 20.00 »Spongebob - Fuori dall'acqua«;

21.40 »Kingsman - Secret Service«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.00 »Nessuno si salva da solo«; Dvorana 4: 17.00, 20.10 »Dancing with Maria«;

18.15, 21.30 »Superfast & Superfurious«; Dvorana 5: 17.15, 19.50, 22.10 »Maraviglioso Boccaccio«.

Čestitke

Danes je v Križu velika »fešta«, naša CLARA in FRANCO srebrno poroko slavita. Še mnogo zdravih, srečnih dni, Bog naj vaju skup drži! Vama iz srca želijo mama Lidja, Peter, Emanuela, Erica in Michele.

Z veseljem nazdravljamo rojstvo SAMUELA. Malemu korenjaku želimo obilo srečnih, sončnih in razposajenih dni. Mamici, očku, bratcu in vsem družinskim članom iz srca čestitamo. Kriška posadka.

Prva svečka na tortici, eno leto že star si. Kako lepo zrasel si, sam začel si že hoditi. Vse najlepše za tvoj rojstni dan, mami IVAN bodi vedno nasmejan. Brez vseh skrbi, naj ti bodo lepi dnevi vsi. Vsi domači.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 7. marca 2015
TOMAŽ

Sonce vzide ob 6.33 in zatone ob 17.59 - Dolžina dneva 11.26 - Luna vzide ob 19.51 in zatone ob 7.35.

Jutri, NEDELJA, 8. marca 2015
DAN ŽENA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen,

9. SEJEM TIPIČNIH IN KAKOVOSTNIH EKSTRADEVIŠKIH OLJ

7.-10.
MARCA
2015

Trst - Pomorska postaja

www.oliocapitale.it

VODENE POKUŠNJE
STOTINE BLAGOVNIH ZNAMK
KUHARSKI TEČAJI

URNIK:

7.-8.-9. marca 10.00-19.00

10. marca 10.00-14.00

SOBOTA 7. MARCA 2015 PROGRAM

POSVETI

» 11.30
Dvorana Oceania
ODPRTJE
Uvod Antonio Paoletti, Predsednik Trgovinske zbornice v Trstu

sledijo pozdravi predstavnikov občinskih, pokrajinskih in deželnih oblasti Furlanije Julijske krajine in deželnega odbornika Apulije Fabrizia Nardonija

Stanje proizvodnje oljk v Sredozemlju 2014-2015

Enrico Lupi, predsednik Re.C.O.med.

Pozdrav predstavnikov Re.C.O.med. Aleksander Krt, predsednik združenja Mesta olja Hrvaška;

Salvador Cubero, direktor Asociación Española de Municipios del Olivo, Španija, Bahattin Gokdemir, predsednik Kmetijske zbornice v Didimu, Turčija.

Zaključki poslanke Colombe Mongiello, podpredsednice Komisije proti ponarejanju, članice Komisije za kmetijstvo.

Moderator Furio Baldassi, novinar, izvedenec na področju okusov dnevnika Il Piccolo

Sledi NAGRAJEVANJE ZMAGOVITIH OLJ SEJMA OLIO CAPITALE 2014

VODENE DEGUSTACIJE

» 12.30
Bilateralno srečanje Italija / Hrvaška - Grčija - Španija
Degustacijo vodi Marco Oreggia, kurator Flos Olei

» 14.00
OIL ROOM Dvorana Illiria
Vodena degustacija namiznih oljk
Predstavitel razpisa Monna Oliva, nagrada za najboljše namizne oljke Paola Fioravanti
V priredbi Sredozemskega združenja pokuševalcev olja UMAO - Associazione Mediterranea Assaggiatori Olio in Nacionalnega združenja ženskih olj - Associazione Nazionale Donne dell'Olio

» 17.00
OIL ROOM Dvorana Illiria
NAUČIMO SE UMETNOSTI POKUŠANJA
Mini-tečaj pokušnje - vodena degustacija Natečaja Olio Capitale - Ljudska žirija (olja z lahko sadno aromo) v priredbi OLEA in ONAOO - vpisovanje na InfoPoint

» 10.00-19.00
OIL BAR Dvorana Nordio
Vodene degustacije vseh olj, ki sodelujejo na sejmu, pod vodstvom strokovnjakov pokuševalcev OLEA

KUHARSKA ŠOLA

Kuharska šola v priredbi Emilia CUKA in v sodelovanju z nacionalno zvezo kuharjev Federazione Nazionale Cuochi

» 11.15
IAL BAR
Aperitiv z olivnim oljem za dobrodošlico

» 12.00
Tipična jed kulinarike Furlanije Julijske krajine. Restavracija Suban, Mario in Federica Suban. Kuhar Huydur Abdulhadar

» 13.00
Poklon Koroški: Krača s temnim pivom, peno iz krompirja v kozici in oljem EVO
Restavracija Kapuziner, kuhar Tullio Bolle

» 14.00
Sodobnost v kuhinji
Restavracija EGO, kuhar Roberto Ubaldini

» 15.00
Testenine v salernski kuhinji kraja Oliveto Citra. Kuhar Andrea Starz

» 16.00
LAS Piana del Tavoliere, oljke iz Cerignole in ZOP Bella di Daunia

» 17.00
Tipične jedi kuhinje iz Matere
Kuhar Mirco Santospirito

» 18.00
Morje in olje
Arco di Riccardo, kuhar Luca Gioiello

Poslovni oglasi

EFT IN URAVNOVEŠANJE PROSTORA - Kako vplivamo na prostor, da se v njem dobro počutimo? Delavnico vodi Barbara Žetko. Informacije na 347-2787410 ali www.eft-trieste.it.

GOSPA Z IZKUŠNJAMI

išče delo: likanje, pospravljanje, varstvo.

Tel. 0038631808539

POSLOVNO PODJETJE V SEŽANI

išče knjigovodjo z znanjem slovenskega jezika za administrativno-knjigovodsko dela.

Zahteva se vsaj pet let delovne izkušnje v administraciji italijanskega podjetja.

Nudi se 6 mesečna delovna pogodba s polnim delovnim urnikom.

Pišite na naslov delosezana@gmail.com

Mali oglasi

GOSPA SREDNIH LET, z lastnim prevoznim sredstvom, išče delo kot negovalka starejših oseb. Tel. št. 329-3227075.

PRODAJAM 4 nove zimske gume znamke hankook winter velikost 175/70 R14, zaradi napačnega nakupa. Tel. št. 040-208002.

PRODAJAM traktor nibbi 30KS s priključki. Tel. 335-6792063.

PRODAJAMO 4-sobno stanovanje v Rojanu z dvema balkonom. Tel. št. 329-4372448 ali 349-7769394.

PRODAM enkratno ročno vezene narame in naglavne rute za Kraško ohcet. Tel. 040-299820 ali 340-8868570.

PRODAM nov, nerabljeni trosedežni usnjeni beli kavč. Cena po dogovoru. Tel. 335-5283387.

PRODAM sliko - portret leta 1918, slikar Albert Sirk. Tel. 327-4429357.

V CENTRU KRIŽA dam v najem opremljeno stanovanje v lepi, preurejeni kraški hiši, 60 kv.m. Tel. 327-4429357.

V MAČKOLJAH damo v najem stanovanje sestavljeno iz dnevne sobe, dveh dvoposteljnih sob, dvojne kopalnice in shrambe. Tel. št.: 348-3667766.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614 ali 040-9880206.

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 8. marca, avtomobilski izlet v Posočje; na razpolago bo društveni kombi. Pohodniki se bodo zbrali ob 8.30 na trgu v Sesljanu, pehli se bodo do parkirišča nad Solkanom, od koder se bodo podali na krožno turo z vzponom na Vodice in na Sveto goro. Izlet ni težaven, predvideno se 4 ure hoje. Nujna je planinska oprema. Informacije na tel. št. 040-413025.

SKD PRIMOREC - Trebče v svet 5: večdnevni izlet v Črno goro od 30. maja do 2. junija. Info na tel. št. 040-214412 (v večernih urah). Vpisovanje na sedežu SKD Primorec v ponedeljek, 9. marca, od 17.00 do 18.00. Pristrčno vabljeni!

PUST BOLJUNEC - SKD F. Prešeren: v nedeljo, 15. marca, izlet v okolico Chioggie k najditeljem Lovreta. Odhod ob 8.15 pred gledališčem F. Prešeren v Boljuncu, prihod v večernih urah. Vabilo vsem pustarjem, članom in prijateljem. Vpis v društvenem baru na G'rici v Boljuncu do petka, 13. marca.

KRU.T obvešča, da sta se sprostili dve mesti za enodnevni izlet v Vicenzo, ki bo v

soboto, 14. marca. Program zaobjema voden ogled razstave »Tutankamon, Caravaggio, Van Gogh - Med večerom in nočjo« in voden ogled Olimpijskega gledališča. Informacije na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

AŠD SK BRDINA organizira v nedeljo, 22. marca, izlet v Planico na finale svetovnega pokala v smučarskih skokih. Štartali bomo iz Opčin. Prijave na tel. št. 340-5814566 do vključno ponedeljka, 9. marca.

OMPZ F. BARAGA vabi na ogled škofje-loškega pasijona v nedeljo, 22. marca, ob 16. uri. Informacije in prijave na tel. št. 320-2694860 (sestra Angelina) ali 340-1395070 (ga. Erika). V primeru dežja bo izlet v nedeljo, 29. marca.

VINITALY 2015 - V ponedeljek, 23. marca, ONAV Trst organizira ekskurzijo v Verono na največji vinski sejem na svetu - Vinitaly. Informacije in prijave na tel. 040-7606491 ali trieste@onav.it.

KRU.T obvešča, da so na razpolago še štiri dodatna mesta za velikonočno potovanje v Beograd, Šumadijo in Novi Sad, od 3. do 6. aprila. Informacije na sedežu, Ul. Cicerone 8, 2. nadstr., tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

DAN ŽENA: SKD Lonjer-Katinara prireja danes, 7. marca, od 19.30 dalje v prostorih ŠKC v Lonjerju, druženje in gledališko predstavo ob dnevu žena. Toplo vabljeni!

LJUDSKI DOM v Podlonjerju vabi na tradicionalno praznovanje ob mednarodnem dnevu žena danes, 7. marca, od 20. ure.

PRAZNIK ŽENA: Pridi na plesni večer v Kulturni dom Prosek-Kontovel danes, 7. marca, od 20.30 dalje. Zabavala nas bo Giuliapellizzariballaben(d).

TPK SIRENA vabi člane, da se ob pripravi regate udeležijo delovne akcije na društvenem sedežu, ki bo danes, 7. marca, ob 9. uri.

VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi, Piščanci: Ob 71-letnici mučniške smrti Rozalije Kos Kocjan-Guliceve bomo danes, 7. marca, ob 10.30 v sodelovanju z OŠ F. Bevka počastili njen spomin pri spominski plošči v Narodni ul. 28 na Opčinah. Priložnostna beseda: Katerina Iscra.

ZVEZA ŽENA iz Boljunca vabi na praznovanje dneva žena danes, 7. marca, od 19.30 dalje v društveno dvorano občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

DOLINČANKE bomo praznovali s peštrim programom mednarodni dan žena v nedeljo, 8. marca, ob 17. uri v prostorih SKD Valentin Vodnik v Dolini.

GODBENO DRUŠTVO V. PARMA - Trebče vabi v nedeljo, 8. marca, ob dnevu žena, na 3. Parmafest s pričetkom ob 17.00 v Ljudskem domu v Trebčah. Skupaj bomo praznovali ob spremljavi glasbe in petja, z bogatim srečelovom in prigrizkom.

SKD VESNA in sekcija VZPI-ANPI Evald Antončič-Stojan prirejata ob mednarodnem dnevu žena večerjo z družabnostjo in srečelovom v nedeljo, 8. marca, ob 19.30 v Ljudskem domu v Križu. Informacije in prijave na tel. 040-2209058 in 348-9234060 (Igor).

SKUPINA 35-55 pri SKD France Prešeren iz Boljunca vabi vaščanke v nedeljo, 8. marca, ob 11.30 v društveni bar n' G'rici na kavo in na otvoritveni razstave »Naše žene in dekleta nekoč«.

V BARKOVJAH bomo počastili msgr. Matijo Škabarja v nedeljo, 8. marca, po maši od 11. ure. Kratka slovesnost bo v vrčiču, ki nosi njegovo ime in se nahaja pri barkovljanskem pristanišču. Priložnostno misel bo prebrala Majla Košuta.

KRU.T IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 9. marca, ob 18. uri v čitalnici NŠK, Ul. S. Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

OBČINA ZGONIK zbira moške obleke in čevlje ter odeje za begunce / azilante, ob ponedeljkih in sredo med 17. in 19. uro v Občinski knjižnici v Saležu (do vključno 9. marca).

SKP vabi člane in simpatizerje na organizacijske konference: v ponedeljek, 9.

marca, ob 20. uri v Ljudskem domu v Podlonjerju; v sredo, 11. marca, ob 18. uri v Ljudskem domu v Škednju; v četrtek, 12. marca, ob 18. uri v Ljudskem domu na Pončani in ob 20.30 na sedežu SKP v Nabrežini.

JUS PROSEK in Administracija za ločeno upravljanje juserskega premoženja Prosek vabita vse zainteresirane vaščane na srečanje o ledinskih imenih v proseškem vaškem jedru in njegovi okolici, ki bo v torek, 10. marca, ob 18.30 v Kulturnem domu na Proseku.

KMEČKA ZVEZA prireja sklop tečajev za izvajanje procedur samokontrole nad higieno živil z apliciranjem principov sistema HACCP. Tečaj za odgovorne bo v torek, 10. in četrtek, 12. marca, za sodelavce in osebe, ki pomagajo v podjetju pa bo tečaj v torek, 17. marca. Vsi tečaji bodo potekali od 18. do 21. ure v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah. Zveza vabi vse člane, ki še niso opravili tečaja ali ga morajo obnoviti, naj se prijavijo v uradih Kmečke zveze ali na tel. št. 040-362941.

OBČINA ZGONIK vabi svoje občane, da se v nedeljo, 22. marca, udeležijo 15. Malega kraškega maratona po sezanskih ulicah. Začetek ob 11. uri. Prvim trem prijavljenim, ki bodo predstavljali Občino Zgonik, bo organizator kril stroške startnine. Prijave najkasneje do torka, 10. marca, na segreteria@com-sgonico.regione.fvg.it.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS in Kmečka zveza sklicujeta sestanek z lastniki parcel, ki so zainteresirani za priključitev vode na Mukulanu v torek, 10. marca, ob 18. uri na sedežu rajonskega sveta na Proseku št. 159. Prisoten bo inž. Fabio Fontanot družbe AcegasApsAmpa.

SKD IGO GRUDEN vabi na brezplačno predstavitev s praktično izkušnjo lekcije »Terapevtskega plesa brez forme«, ki bo v torek, 10. marca, ob 18. uri ter v torek, 17. marca, ob 19.15 v Kulturnem domu v Nabrežini. Vodi Mateja Šajna. Posimo za predhodno prijavo na tel.: 349-6483822 (Mileva).

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 10. marca, na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus, Ul. Mazzini 46, tel. 340-3864889, toplo vabi na dan odprtih vrat, ki bo na sedežu društva v torek, 10. marca, od 15. do 19. ure.

JUS PRAPROT TRNOVCA vabi člane na udeležitev občnega zbora volilnega značaja v drugem sklicanju v sredo, 11. marca, ob 20. uri v gostilno v Trnovci.

KRU.T obvešča, da v četrtek, 12. marca, steče spomladanski ciklus skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gradežu. Info in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8. Tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

PODROČNI SVET SLOVENSkih VERNIKOV s Trsta in Milj vabi na postno srečanje z dr. Primožem Krečičem, stoltnim župnikom v Kopru, z naslovom »Pogled, ki ozdravlja«, v četrtek, 12. marca, ob 20. uri v Šentjakobskem domu (Ul. Concordia 8) v Trstu.

SPDT sklicuje 61. redni občni zbor v prvem sklicanju v četrtek, 12. marca, ob 11. uri na sedežu, Ul. S. Frančiška 20; v drugem pa v petek, 13. marca, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Frančiška 20. Na občnem zboru bo možnost plačila članarine za l. 2015. Vabljeni.

POKRAJINSKI SVET ZSKD ZA TRŽAŠKO bo v soboto, 14. marca, ob 10. uri v prostorih SKD Fran Venturini (Center Anton Ukmar-Miro) pri Domju.

Podjetje s sedežem v Trstu zapolnjuje prodajnega/operativnega/za kmetijstvo in vrtnarstvo. Zaželen je opravljen študij ali delovne izkušnje na istem področju (strokovnjak za kmetijstvo ipd.). Zahtevano je poznavanje italijanskega in slovenskega in/ali hrvaškega jezika ter vozniško dovoljenje kategorije "B". Življenjepis sprejemamo izključno preko e-pošte na naslov hrmselezioni2015@gmail.com.

SKD VIGRED in KD Rdeča zvezda vabita v nedeljo, 15. marca, ob 17.30 v ŠKC v Zgoniku, na 23. dobrodelno revijo Vsi smo prijatelji. Prispevki bodo namenjeni združenju Agmen, ki pomaga otrokom z rakastimi obolenji.

ONAV - Vsedržavno združenje pokuševalcev vina vabi na večer posvečen Šampanju. Pokušnjo bomo izpeljali v sredo, 18. marca, ob 20.30 v restavraciji v Miljah. Informacije in vpis na tel. 333-9857776, trieste@onav.it, www.onav-trieste.jimdo.com.

Prireditve

PREŠERNO SKUPAJ - SKD Lipa iz Bazovice vabi ob dnevu slovenske kulture in ob dnevu žena na literarni večer »Prisrčnosti« študijskega krožka Zgodbarnica iz knjižnice Kozina. Glasbeni utrinek Sestre Mahne s spremljavo. Danes, 7. marca, ob 18. uri v Bazovskem domu.

PRIMORSKA POJE - ZCPZ, v sodelovanju z ostalimi soorganizatorji revije Primorska poje, vabi na koncert danes, 7. marca, ob 20.30 v cerkvi sv. Jerneja ap. na Opčinah. Peli bodo Združeni zbor ZCPZ, MoPZ Napev, MePZ A.M. Slomšek iz Zagreba, MeCPZ Sv. Jernej, Komorni zbor Grgar in MoPZ Provov.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi v nedeljo, 8. marca, ob 17. uri na proslavo ob dnevu slovenske kulture in prazniku žena v dvorano Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia. Duo Marko Čepak in Maurizio Marchesich predstavljata »Sprehod od brazilske do argentinske glasbe«. Slavnostna govornica prof. Vilma Purič; izbor poezij bodo podali učenci 3. razreda NSS Sv. Cirila in Metoda.

SKD TABOR IN VZPI-ANPI Opčine vabita v nedeljo, 8. marca, ob 18. uri ob dnevu žena na predstavo (v italijanščini) »Savina - Zgodba matere deportirane v koncentracijskem taborišču«.

DSI in Knjižnica Dušana Černeta vabita v ponedeljek, 9. marca, v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na srečanje s tržaško besedno umetnico Eleno Blacato. Prof. Marija Cenda bo predstavila njene dosedanje štiri leposlovne knjige, ki so pisane v italijanščini, a vsebujejo veliko slovenskega ljudskega blaga, izražaja in zgodovine. Pogovor bo vodil Ivo Jevnikar. Začetek ob 20.30.

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 9. marca, ob 20.30 v Štalco v Šempolaju na kulturno zabavno večer ob mednarodnem dnevu žena. Program: recital mladih članic društva, glasbeni trio Pomladni dan, Vogrinke z Vogrskega in pevka Laura Budal ob spremljavi Zorana Lupinca.

PRAVLJICE IZ KOVČKA - Oddelek za mlade bralce NŠK vabi na pravljíčne urre, ki bodo v sredo, 11. in v četrtek, 12. marca, v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. Oba dneva bosta potekali dve srečanja: ob 16.30 za predšolske otroke, ob 17.30 za osnovnošolce. V četrtek bo glasbena medigra zaupana dijakom NSS Sv. Cirila in Metoda.

SKUPINA 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljunca prireja, v okviru praznovanj za Dan žena, v četrtek, 12. marca, ob 20.30 v društveni dvorani občinskega gledališča potopisno predavanje prof. Lore-dane Kralj. V sliki in besedi nam bo predstavila svoj »Camino portuges, 650 km - Sama na poti od Lizbone do Santiaga de Compostela«.

»**ZIMSKA PRAVLJICA**« - Matej Susič razstavlja akvarele na zimsko tematiko v Oddeku za mlade bralce NŠK v Narodnem domu. Ogled do petka, 13. marca, po sledečem urniku: ob ponedeljkih in torkih med 9. in 13. uro, od srede do petka med 14. in 18. uro.

SKLAD MITJA ČUK - v sklopu meseca Slovenske kulture, vabi na ogled likovne razstave umetnikovih del zasebne zbirke GROM v prostore Bambičeve galerije na Opčinah, Proseška ul. 131. Urnik razstave do petka, 13. marca: 10.00-12.00 (od ponedeljka do četrta), 17.30-19.00 (ob sredo in petkih), ob sobotah in nedeljah po dogovoru na tel. 040-212289.

SKLAD MITJA ČUK vabi na predavanje »Prehrana in gibanje naložba v prihodnost« v petek, 13. marca, ob 19. uri na

sedežu Sklada, Proseška ul. 131. Predavanje bo vodil Tibor Pranjic - osebni trener, svetovalec za prehrano ter izvrsten predavatelj. Izvedeli bomo veliko o zdravem načinu življenja ter gibanju.

POGLED S PRIMORJA - V Srenjski hiši v Boljuncu je na ogled razstava vojaških uniform in opreme, pisem, dokumentov, značk in osebnih predmetov ter ostalin iz prve svetovne vojne, ki jo je priredilo društvo Zenobi. Ogled je možen ob sredo, sobotah in nedeljah od 14. do 18. ure.

SKD TABOR vabi na Openska glasbena srečanja v nedeljo, 15. marca, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Nastopa orkester flaut glasbene šole Zagorje in MIPZ Zagorje, dirigent Nataša Burger.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Alojza Kapuna daruje družina Bufon - Majovski 30,00 evrov za Kulturni Dom Prosek Kontovel.

V spomin na Lojzita Kapuna daruje družina Fabjan 20,00 evrov za Kulturni Dom Prosek Kontovel.

V spomin na Alojza Kapuna daruje družina Miranda, Renato, Andrej in Aljoša z družinama 60,00 evrov za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Marijo Starc por. Klun daruje Ludvik Hrvat z družino 50,00 evrov za dramsko skupino SKD Slovenec.

V spomin na tovariša Alojzija Kapun darujeta Srečko in Anica 30,00 za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V spomin na Dragota Košuto darujeta Ida in Drago Purič 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na drago Bredo Komel Lozar darujeta Ida in Drago Purič 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Lojzeta Kapuna darujeta Slavko in Nadja z družino 50,00 evrov za MoPZ Vasilij Mirk in 50,00 evrov za ŠD Kontovel.

V spomin na Ivana Bana daruje Sonja Štoka 20,00 evrov za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Božico Sosič vd. Čuk in na Marijo Sonce daruje Sonja Štoka 40,00 evrov za ŽPZ Prosek - Kontovel.

Ob priliki 8. marca darujejo uslužbenke ZKB 1.500,00 evrov za pomoč pri kritju stroškov za zdravljenje deklice, ki je zbolela za rakom.

V spomin na Dragota Košuto darujejo Viola, Livio in Sonja 60,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Pogrebno podjetje

od leta 1999

na Opčinah, v Boljuncu, v Nabrežini, v Miljah, v Trstu in na Istrski ulici nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

NA OPČINAH ODPRTI TUDI POPOLDNE, OD 14. DO 16. URE RAZEN OB SOBOTAH

Nudimo prevoz pokojnika 24 ur na 24 Informacije: 392 7372323

SSG - Gostovanje SLG Celje v modrem abonmajskem programu

V tolažbo zmedenemu gledališkemu gledalcu

Komedija Vorkšop na Moljera je prejela nagrado Žlahtno komedijsko pero 2014

Prizor iz pikre komedije Vorkšop na Moljera, ki jo je Slovensko ljudsko gledališče Celje uprizorilo v Kulturnem domu v Trstu

FOTODAMJ@N

Predstava Vorkšop na Moljera Slovenskega ljudskega gledališča Celje, ki je bila predsinoči na sporedu v Kulturnem domu v Trstu, je prav prijetno presenetila gledalce, ki so se v prav lepem številu zbrali v veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu: predstava Slovenskega ljudskega gledališča Celje je v modrem abonmajskem programu namoestila napovedano Naše mesto Thortona Wilderja, ki so jo morali odpovedati zaradi bolezni v ansamblu. Vsekakor so tržaški abonenti v zameno dobili delo enega najpogostejše uprizorjenih - in tudi velikokrat nagrajenih - sodobnih slovenskih avtorjev, Matjaža Zupančiča, v režiji priljubljenega rojaka Borisa Kobala in z odlično igralsko zasedbo, saj v nji nastopa letošnja nagrajenka Prešernovega sklada Pia Zemljčič, poleg Tržačanke Lučke Počkaj, Vojka Belšaka, Renata Jenčka, Andreja Murenca in Branka Završana, ki je tudi svetovalec za gib. Predstavo so sooblikovali še dramaturginja Tina Kosi, lektor Jože Volk, scenografinja Urša Vidic, kostumografinja Sara Smrajc Žnidaršič in oblikovalec luči Uroš Gorjanc.

Komedija pripoveduje o gledališkem projektu za po-

stavitev Molièrovega Tartuffa, ki ga namerava režiser in igravec Simon Luzer s partnerico Elmo in prijateljem Fridolinom uprizoriti tako, kot je bil napisan. Tričlanska komisija Centra za brezdramsko kreativno pisanje, ki dodeljuje finančna sredstva za produkcijo, se s tako izvirniki zvesto odčitavo nikakor ne strinja in vsakdo od članov predlaga svojo prisiljeno nadgradnjo, pri čemer prihajajo na dan predvsem njihova nečimrnost in medsebojna tekmovalnost. Simon, ki potrebuje obljubljeni denar, se sprva vda njihovim zahtevam, a se na koncu odloči za načelno zvestobo lastnemu prepričanju.

Vorkšop na Moljera Matjaža Zupančiča je morda pikro ironično in morda nekoliko maščevalno razmišljanje gledališčnika o tem, kakšne poti ubira dandanes odrska umetnost, še zlasti pa je tolažba za preproste in pohlevne ljubitelje gledališča, ki hodimo na predstave v ponizni želji, da bi nekaj lepega, globokega ali pretresljivega doživeli in pred nekaterimi gledališkimi projekti včasih zmedeno podvomimo o svojih estetskih gledaliških prepričanjih. (bov)

VIDEM - Marko Kravos v knjigarni La tarantola

Literatura mora imeti občutek tudi za smeh

Luisa Gastaldo in Marko Kravos na videmskem srečanju

NM

»Svet se mi prikazuje, ker prejema neko luč, jaz, s svojo vitalnostjo, mu moram dati pomen.« Tako je med drugim razložil svoj (tudi filozofski) odnos do poezije Marko Kravos, slovenski tržaški pesnik, ki je bil v četrtek prvi gost cikla srečanj z naslovom Avtoportreti, ki jih prireja in gosti knjigarna La tarantola v Vidmu.

Avtorja je predstavila Luisa Gastaldo, ki je tudi sama pesnica. Na začetku je poudarila ambivalentno mesto (geografsko in jezikovno) pesnika, med Trstom in Ljubljano. Besedo pa je imel predvsem Kravos: »V naši družini je bila literatura sveta resnica, kazala je tudi, katera je naša identiteta. Svoje korenine pa je treba s časom tudi presaditi drugam. Stike sem imel, bolj kot z Italijani, ki so živeli v Trstu, z Vidmom ali

z Nadiškimi dolinami.« Prav kontakt s furlansko literaturo, z avtorji kot so Luciano Morandini, Amedeo Giacomini, Tito Maniaco in drugi, je veliko prispeval k rasti njegove poetike, je še povedal Kravos.

Druge teme Kravosovega avtoportreta so bile ironičen in avtoironičen stil (»čeprav literature, ki ima občutek za smeh, ljudje ponavadi ne jemljejo resno...«), otroška literatura, zanimanje za narečno poezijo in prevajanje narečnih pesmi: »Ko prevajam iz narečja v slovenščino, si na novo izmislim jezik, ki je avtentičen, ne izdelan.«

Med klepetanjem in branjem pesmi je zaigral harmonikar Aleksander Ipavec, s katerim je Kravos pred kratkim sodeloval pri ustvarjanju skladbe posvečene štirim naravnim elementom. (NM)

SSG - Jutri v Trstu Ob 8. marcu Kabaret zlatih let

Dan žena bo v SSG potekal v znamenju glasbeno-gledališke predstave Kabaret zlatih let z igralko in pevko Laro Jankovič in pianistom Gregorjem Strnišo. Predstava Rdečega in Supernedejskega programa je »zgodba o tem, kako smo preživeli socializem in se uspeli ob tem smejati in o tem, kako bo za to, da bomo preživeli kapitalizem, prav tako potrebna veliko humorja.«

Protagonistka Marjana Trubar se na vaji srečuje z vsakdanjimi gledališkimi zapletmi in paradoksi. Z novim pianistom obuja spomine na življenjsko pot, ki jo je iz globokega socializma, ko so pirhe barvali za 1. maj, vodila preko punka in borbe za lastno svobodo, do šansona. Predstava je obenem nostalgijna pripoved o časih mesnih doručkov, Titove štafete, Zastavinih stoenk, bratstva in enotnosti pa tudi o času zlatih let slovenske popevke in kasneje punka. Zlata leta so, kot se izkaže, raznolik pojem, toda vsakdo se jih spominja z nostalgijo.

Avtor je Marko Vezovišek, ki je na to temo napisal roman Kuba libre, po katerem je nastala tudi predstava v režiji Jaše Jamnika. Dramaturgijo je podpisal Matej Bogataj, glasbo Mojmir Sepe, kostume pa Alan Hranitelj. Produkcija LittleBigMac bo gostovala v SSG v Trstu jutri ob 17.00 in bo opremljena z italijanskimi nadnapisi. Na voljo bo tudi brezplačni avtobusni prevoz iz Sesljana, Opčin in Milj.

TOMIZZEVE DUH

Kraljica doma in mati naroda ali, osmi marec kot alibi

MILAN RAKOVAC

Vesel in žalosten nosim šop nagejnov, ki jih bom jutri delil ženskam, prvega sem namenil cvetličarki, pri kateri sem cvetje kupil. Vesel, ker nekako vzdržujem enega redkih smiselnih ritualov, ki so preživeli v naši nekrofilski post tranziciji. Žalosten, ker je tudi ta običaj gesta brez kritja: ženske so danes v podobnem položaju kot 1891., ko jih je 140 umrlo v požaru newyorške tekstilne tovarne. Nove Clare Zetkin, še manj pa nove socialistične internacionale, ki je 1910. sprejela njeno pobudo in uveljavila Mednarodni dan žena, ni na vidiku ...

Prav tako davno leto 1975 je bilo proglašeno za Mednarodno leto žensk. Danes, štirideset let kasneje, je Mednarodni dan žena alibi moškega, maskuliniziranega sveta, v katerem so ženske čudovite, če so pohlevne matere in soproge ali pa lascivne konkubine in pop ikone. Politično korektna družba se bo seveda hvalila, da je v EU 27% žensk na vodilnih položajih, kar naj bi bil lep napredek. No, mačizem v vase zagledani evromokraciji pa se jasneje kaže skozi participacijo žensk v poslovnem vrhu; v EU je le 3,3% žensk predsednic uprav in le 2,4% izvršnih direktoric, v upravnih odborih pa jih sedi »celih« 15,8 odstotkov.

Sociologinja Sonja Lokar natančno diagnosticira položaj žensk na Balkanu: »Transformacija ženske v objekt konservativnih in agresivnih mačo politik se je pričela leta pred pričetkom vojn v devetdesetih. Nacionalistični koncept ženskosti se je infiltriral v politični mainstream. 'Kraljica doma in mati nacije' je postala propagandni model nove ženske vloge«. Če se je ta vzorec (ponovno) uveljavil na Balkanu ob zori razpada sistema, je bil v Evropi pravzaprav vselej prisoten. Z izjemo Skandinavije, seveda, in držav naslednic Sovjetske zveze v katerih je ženska (le mlada in lepa, seveda) odlični izvozni artikel za Zahod.

Politična organiziranost je, kar je še huje, leta 2015 šibkejša kot pred stotimi leti, ko je 15.000 žensk 1908. na ulicah New Yorka demonstriralo za svoje pravice. Kdo lahko danes mobilizira 15.000 žensk? Pop zvezda morda. In kaj se zgodilo s feminističnim gibanjem? 50:50, kampanja Evropske unije, zveni kot utopija. Le tu in tam kakšna država naredi konkretne premike: Norveška je z zakonom prepisala, da mora biti v upravnih javnih podjetjih najmanj 40% žensk, dekleta pa služijo vojsko enako kot moški.

Današnji »vrli novi svet« žensko

deklarativno postavlja na nekakšen kriptorenesančni piedestal, kar v praksi pomeni zgolj tole: Naomi Campbell - ja seveda, toda Naomi Klein - pa kdo je ta, a pleše, poje, smuča? Celoten sklop post-ideološke kulture je s spretnimi manevri povsem zaobšel žensko vprašanje, ki je v svojem bistvu razredno vprašanje. Liberalna demokracija pomeni svobodo izražanja svetovnega nazora, toda medijska manipulacija na smetišče odlaga vse, kar bi lahko izzvalo dvom ali nelagodje. Tako v popularnih medijih preprosto ni »in« pisati o delavskem razredu, o tretjem svetu, o starih, o ženskah brez slehernih pravic. Razen, če so se priključile ISISU ...

No, tu je še emancipacijski deus ex machina istospolnosti. Svobodnjaški liberalizem ga je posvojil kot argument poštenega boja za človekove pravice. Toda: liberalna matrica vse ta neprijetne teme o brezpravju opazuje kot v prizoru na srednjeveških gravurah na katerih človek, ki je prispel na konec (znanega) sveta, rine glavo skozi mejo in se čudi, ker izven tega njegovega ploščatega sveta - ni ničesar. S podobno optiko današnji svet bleščave, medijske šarade, luksuza in zabave včasih z začudenjem pokuka ven in si povrta resnično oddahne. Izven tega sveta res ni nič pomembne-

ga. Razen marginalnih in neestetskih podob žensk, ki jih (po celi krščanski Evropi) moške veselo mlatio.

Zagovorniki selektivnih pravic mi lahko nemudoma zaprejo usta: ženske so v ustavih vendar izenačene z moškimi, kaj pa Margaret Thatcher, pa Angela Merkel, ne nazadnje tvoja Kolinda? Drži; le da so prav te ženske tipične za alibi moškega sveta. Vedejo se kot moški, drugega jim v alfa-samskem svetu tudi ne preostane. Fulvio Tomizza je v literaturi vpisal živopisen domač izraz za žensko, ki se ne prilagaja: maš'cia, torej »moška«, možakarica, možača.

Mislil, da je stanje ženskih pravic ne glede na določene zmage, slabo. Po propadu socializma je Zahod legaliziral demokracijo, ki z lahkoto zavrača sleherni družbenost kot tako. Tudi feminizem, ki je še pred dvajsetimi leti pomenil avantgardo spolno-razrednih gibanj. Novi post-ideologi se iz feministk brez sprenevedanja norčujejo in jih diskvalificirajo. Enakost spolov? Ekonomska enakopravnost? Pravica do odločanja o reprodukciji? 50:50? No, no, počasi: bodite lepe in pametne, matere žene in ljubice, trideset odstotkov vam bo čisto dovolj. Šopek vrtnic boste dobile vsak teden, ne pa le osamljenega nageljčka za Osmi marec.

GOSPODARSTVO - Blagodejen učinek napovedi ECB o odkupovanju državnih obveznic

Italijanski spread prvič po I. 2010 pod 90 točkami

Rast italijanskega gospodarstva je bila v zadnjem lanskem četrtletju nična

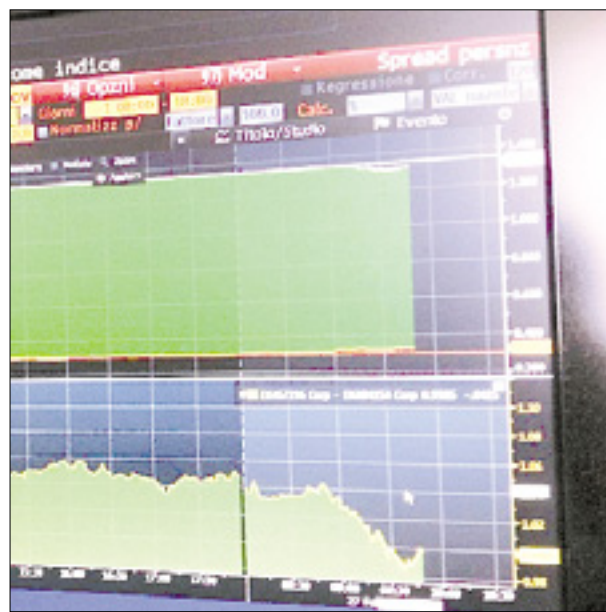
RIM, LUXEMBURG - Italijanski spread, to je razlika med donosnostjo italijanskih in nemških obveznic, je včeraj prvič padel pod 90 osnovnih točk, kar se ni zgodilo vse od maja 2010. Donos do dopeljše italijanskih desetletnih obveznic pa je znašal 1,27 odstotka. Gre za blagodejen učinek četrtkove napovedi sveta Evropske centralne banke (ECB), da bodo centralne banke Evrosistema s ponedeljkom začele kupovati državne obveznice evrskih držav, pa tudi izboljšane gospodarske napovedi ECB. Podobne blagodejne učinke so sicer zabeležile skorajda vse države evrskega območja. ECB se je za ta korak odločila, da bi preprečila zdrsa evrskega območja v spiralo deflacije, pa tudi da bi spodbudila gospodarsko rast.

Evropski statistični urad Eurostat je včeraj potrdil prvo oceno gospodarske rasti v območju evra in EU v lanskem zadnjem četrtletju, ki je bila na četrtletni ravni 0,3- oz. 0,4-odstotna. Na letni ravni je bila rast v območju evra 0,9-odstotna, v uniji pa 1,3-odstotna. V tretjem četrtletju je območje evra beležilo 0,2-odstotno rast bruto domačega proizvoda (BDP), EU pa 0,3-odstotno rast BPD.

Italija je v zadnjem lanskem četrtletju zabeležila nično rast v primerjavi s tretjim četrtletjem, na letni ravni pa je italijanski BDP padel za 0,4 odstotka. Slovenija je po včeraj objavljenih sezonsko prilagojenih podatkih Eurostata v lanskem zadnjem četrtletju v primerjavi s predhodnim beležila 0,3-odstotno rast, na letni ravni pa je bila rast dvoodstotna.

Med posameznimi državami članicami so v tretjem četrtletju najvišjo rast glede na trimesečje poprej beležile Estonija in Švedska (v obeh +1,1 odstotka), Madžarska (+0,9 odstotka), Nemčija, Španija in Poljska (v vseh +0,7 odstotka). Gospodarstvo pa se je krčilo na Cipru (-0,07 odstotka), v Grčiji (-0,04 odstotka), Avstriji in na Finskem (-0,02 odstotka).

Poraba gospodinjstev je v četrtem četrtletju v območju evra narasla za 0,4 odstotka, v EU pa za 0,5 odstotka. Bruto investicije v osnovna sredstva so se zvišale za 0,4 odstotka v obeh območjih. Izvoz je porasel za 0,4 in 0,8 odstotka. Poraba gospodinjstev je k rasti BDP v območju evra in EU prispevala po 0,2 in 0,3 odstotne točke, bruto investicije v osnovna sredstva pa po 0,1 odstotne točke.

Krivulja italijanskega spreada

ANSA

GRČIJA - Hude finančne težave

Cipras včeraj klical Junckerja na pomoč

ATENE - Grčija drvi v vse hujše finančne težave. Predsednik vlade Aleksis Cipras je po informacijah nemškega časnika Süddeutschen Zeitung presenetil z neobičajnim klicem na pomoč. Predsednika Evropske komisije Jean-Clauda Junckerja je po telefonu zaprosil za srečanje že včeraj. Ciprasova vlada že februarja ni mogla poravnati vseh obveznosti države. Tako se je demimo prvič zgodilo, da niso izplačali plač vsem delavcem v šolstvu.

Juncker je prošnjo, da bi bilo srečanje že včeraj, zavrnil. S Ciprasom naj bi se dogovorila, da bosta zaenkrat počakala na srečanje finančnih ministrov držav z evrom ta ponedeljek ter šele zatem razmislila o datumu pogovorov. Tiskovna predstavnica Evropske komisije je za Süddeutschen Zeitung dejala zgolj, da sta Juncker in Cipras v "stalnem telefonskem stiku".

Grška vlada se praktično vsak dan bori z grozečim bankrotom. V marcu morajo Atene poravnati obveznosti v višini približno 6,85 milijarde evrov. V sredo si je država na kapitalskih trgih z izdajo kratkoročnih vrednostnih papirjev priskrbelo 1,138 milijarde evrov.

Cipras, ki želi po navedbah časnika Süddeutschen Zeitung doseči, da bi Grčija hitreje prišla do finančne pomoči, se je včeraj zjutraj sestal z guvernerjem centralne banke Joanisom Sturnararom. Srečanja v Atenah sta se udeležila tudi za finance pristojni podpredsednik vlade Janis Dragasakis in finančni minister Janis Varufakis.

V Atenah so včeraj mrzlično pripravljali seznam ukrepov, ki naj bi jih takoj poslali evroskupini. V njih bodo po trditvah so-delavcev finančnega ministrstva navedeni "konkretne številke in ukrepi", kot jih želi videti evroskupina. Ta bo grške ukrepe, s katerimi namerava Atene uresničiti obljubljene reforme, vzela pod drobnogled v ponedeljek. Od te ocene bo odvisno, ali bo Grčija dobila dodatno pomoč.

Grčija in države z evrom so se sredi februarja dogovorili o nadaljnjem programu pomoči, ki bi se moral izteči konec februarja, za štiri mesece. Pogoj za to je bila obljuba Grčije, da bo izvedla dodatne reforme. Evroskupina naj bi si za oceno vzela čas do aprila in Grčija lahko šele takrat dejansko pričakuje denar. Vendar pa je šef evroskupine Jeroen Dijsselbloem ta teden Atenam zaradi akutnega pomanjkanja denarja obljubil, da bi ji lahko del denarja izplačali prej, če bodo

ALEKSIS CIPRAS

ARHIV

predčasno uvedene tudi konkretne reforme.

Medtem pa je guverner Stournaras včeraj Grkom vnovič zagotovil, da jim ni treba skrbeti glede prihrankov. Iz bojazni pred bankrotom države so namreč številni državljani v zadnjih treh mesecih po ocenah bank s svojih bančnih računov pobrali več kot 22 milijard evrov. (STA)

ITALIJA - Po izteku kazni

Berlusconi naj bi še naprej skrbel za ostarele

MILAN - Nekdanji italijanski premier Silvio Berlusconi je včeraj na zadnji dan kazni, ki jo zaradi utaje davkov opravlja v domu za ostarele, napovedal, da bo še naprej skrbel za ostarele. Kot je dejal, je bilo delo v domu v Sacra Famiglii v kraju Cesano Boscone zanj izkušnja, ki ga je zelo ganilo.

Berlusconi se bo kazen uradno iztekla v nedeljo, 8. marca, potem ko mu je sodišče v Milanu enoletno kazen skrajšalo za 45 dni. A ker je družbenokoristno delo v domu opravljal enkrat tedensko, je bil včeraj v bistvu njegov zadnji dan.

78-letni Berlusconi je bil leta 2013 v primeru Mediaset obsojen na leto dni zapora zaradi davčne goljufije. A ker je star več kot 70 let, mu kazni ni bilo treba prestatjati v zaporu, zato mu je mi-

SILVIO BERLUSCONI

ARHIV

lansko sodišče naložilo opravljanje družbenokoristnega dela v domu za ostarele v kraju Cesano Boscone pri Milanu.

"Kar sem doživel v Sacra Famiglii, čas, ki sem ga preživel z bolniki, s prostovoljci in kolegi, me je zelo ganilo. Zato bi rad še nadaljeval s to izkušnjo," je dejal Berlusconi. "Mislim, da se politik lahko veliko nauči od tistih, ki se posvetijo pomoči bolnim," je še dodal nekdanji italijanski premier, ki je, kot je povedal, prebivalce doma enkrat zabaval s šalami in pripovedmi iz sveta nogometa. Berlusconi je namreč lastnik italijanskega nogometnega prvotigaša AC Milan.

Po formalnem izteku kazni bo Berlusconi spet povsem svoboden mož. V zadnjih mesecih je namreč moral spati v svoji rezidenci bodisi v Rimu bodisi v Milanu in je ni smel zapuščati po 23. uri. Nekaj mesecev naj bi sicer še ostal pod nadzorom, dokler sodniki ne potrdijo, da je povsem odslužil kazen. Ne bo pa se še smel potegovati za kako politično službo. V skladu z obsodbo ima namreč prepoved opravljanja javnih funkcij do novembra 2019. Berlusconi sicer upa, da mu bo to uspelo odpraviti s pritožbo, ki jo je vložil na Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu.

Po drugi strani pa Berlusconi čaka še sojenja v drugih primerih. Že v torek naj bi italijansko kasacijsko sodišče začelo razsojati glede primera Ruby. Na prvi stopnji je bil Berlusconi zaradi spolnih odnosov s tedaj mladoletno prostitutko in zlorabe pooblastil, ko je skušal doseči, da jo policija izpusti iz zapore, obsojen na sedemletno zaporno kazen in dosmrtno prepoved opravljanja javnih funkcij. A julija lani ga je prizivno sodišče presenetljivo oprostilo krivde. Zdaj naj bi končno sodbo podalo kasacijsko sodišče.

ISLAMSKA DRŽAVA - Vojni zločin

Džihadisti z buldožerji nad asirsko mesto Nimrud

BAGDAD - Džihadisti Islamske države (IS) so v Iraku začeli uničevati starodavno asirsko mesto Nimrud, je opozorila iraška vlada. Več tisoč let staro zgodovinsko dediščino uničujejo kar z buldožerji. Unesco je uničevanja Nimruda označil za vojni zločin.

"Zaenkrat še ne vemo, kakšna je stopnja uničenja," je dejal neimenovani predstavnik ministrstva za kulturno dediščino. Na območju je težka mehanizacija, uničevanje pa se je začelo po četrtkovih opoldanskih molitvah.

Nimrud velja za enega biserov iz obdobja vladavine Asircev na območju Mezopotamije oz. današnjega Iraka. Mesto naj bi nastalo v 13. stoletju pred našim štetjem. Leži ob reki Tigris kakih 30 kilometrov jugovzhodno od Mosula, drugega največjega mesta v Iraku, kjer je IS vzpostavila svoje glavno oporišče v tej državi. Večina neprecenljivih arheoloških najdb v Nimrudu je sicer v muzejih v Mosulu in Bagdadu, pa tudi v Parizu, Londonu in

drugod. A v mestu so še ostali številni velikanski kipi "lamasu" - asirskih božanstev s telesi bika, krili in človeškimi glavami. Tudi številni reliefi so še v tem mestu.

Do uničevanja Nimruda prihaja potem, ko so džihadisti, ki so zajeli obširna območja v Siriji in Iraku, prejšnji teden objavili video posnetek, kako z velikimi kladivi in orodjem uničujejo neprecenljive antične spomenike v muzeju v Mosulu. Za uničevanje teh artefaktov naj bi se odločili, ker naj bi predstavljali politeistične idole in naj bi bili tako v nasprotju z islamom.

Iraški arheologi se bojijo, da je to šele začetek uničevanja iraške kulturne dediščine. "Naslednja bo Hatra," je opozoril iraški arheolog Abdulamir Hamdani iz newyorške univerze Stony Brook. Hatra je več kot 2000 let staro in zelo lepo ohranjeno mesto v pokrajini Ninive in je tudi na Unescovem seznamu svetovne kulturne dediščine. (STA)

Salvini pri Berlusconi, od Tosija vse bolj oddaljen

MILAN - Vodja Severne lige Matteo Salvini se je včeraj v Milanu sestel s prvakom stranke Naprej Italija Silviom Berlusconi. V središču pogovora je bila možnost sklenitve vezavnosti na skorajšnjih deželnih volitvah. Če je ta možnost precejšnja v Venetu, pa ni tako v Liguriji. Sicer pa kaže, da se Salvini in Berlusconi osebno ne razumeta, tako da sestanek ni obrodil nobene pomembnejše novosti.

Salvini je včeraj potrdil, da je zanj vprašanje predsedniškega kandidata SL na deželnih volitvah v Venetu zaključeno. Ta je po njegovem sedanjim predsednik Luca Zaia, kdor ga ne bo podprl, pa po njegovih besedah v SL nima kaj iskati. To velja še zlasti za veronskega župana Flavia Tosija, ki je na tem, da zapusti stranko.

Evropska unija za zdaj ohranja sankcije proti Rusiji

RIGA - Visoka zunanjepolitična predstavnica EU Federica Mogherini se je na neformalnem srečanju zunanjih ministrov unije izrekla za ohranitev sankcij proti Rusiji, dokler se ne bodo razmere na vzhodu Ukrajine izboljšale. Istočasno pa je EU odpravila sankcije proti štirim Ukrajincem. Mogherinijeva je glede ukrajinske krize izpostavila pomen polne podpore dogovoru o premirju iz Minska, kar da je prednostna naloga številka ena za EU. Zato ni naklonjena pozivom ameriških kongresnikov k dostavi orožja Ukrajini. "Kar Ukrajina potrebuje, je mir," je poudarila. Izrekla se je tudi za ohranitev sankcij proti Rusiji, dokler ne bo dogovor iz Minska polno uresničen.

Harrison Ford poškodovan v nesreči z manjšim letalom

LOS ANGELES - Ameriški igralec Harrison Ford se je v četrtek poškodoval v nesreči z manjšim starodobnim letalom. Zaradi odprave motorja je strmoglavil na golf igrišče v Santa Monici blizu Los Angelesa. 72-letni igralec, znan med drugim po vlogah v filmih Indiana Jones, Priča, Bugunec in Vojna zvezd, ima več brazgotin po glavi, je poročala spletna stran TMZ. Po neimenovanih virih pa je NBC News poročal, da ima Ford resne urezine na glavi in da je morda utrpel zlome.

ZLATO
(999,99%) za kg
34.575,99 -909,35

SOD NAFTE
(159 litrov)
59,77 \$ -1,17

EVRO
1,0963 \$ -1,00

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
6. marca 2015

valute	evro (povprečni tečaj)	
	6. 3.	5. 3.
ameriški dolar	1,0963	1,1069
japonski jen	131,48	133,10
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,297	27,422
danska krona	7,4514	7,4542
britanski funt	0,72200	0,7251
madžarski forint	303,78	305,36
poljski zlot	4,1178	4,1397
romunski lev	4,4410	4,4453
švedska krona	9,1893	9,2140
švicarski frank	1,0700	1,0697
norveška krona	8,5420	8,5460
hrvaška kuna	7,6205	7,6585
russki rubel	65,217	67,6095
turška lira	2,8275	2,8663
avstralski dolar	1,3990	1,4205
braziljski real	3,2949	3,3009
kanadski dolar	1,3666	1,3770
kitajski juan	6,8651	6,9382
indijska rupija	68,4064	68,9098
južnoafriški rand	12,9134	13,0163

GORICA - Ob 110-letnici vselitve knjižnice in 150-letnici Fabianijevega rojstva razstava o Trgovskem domu

Molčeča gospa spet govori, v novo življenje s knjižnico

Goriški dami s Fabianijem na sinočnjem odprtju razstave

BUMBACA

»Besedo ljudska knjižnica je namreč umevati v najširšem pomenu besede: knjižnica, ki se hoče tako nazivati, mora biti pristopna vsem krogom, meščanskim in delavskim, akademikom in preprostem neukomu narodu, dasi je namenjena v prvi vrsti zadnjemu. Naloga ljudske knjižnice je torej povzdigniti omiko vseh slojev naroda; zato pa mora biti tudi tako urejena, da dobi v njej vsakdo primernega čtiva. Ob jednem pa hoče tudi priučiti narod čitanju sploh ter tako širiti neposredno prosveto. Z mnogim trudom in žrtvami ustanovljena knjižnica naj bo goriškim Slovencev eden glavnih virov izobrazbe in narodnega navdušenja! Po desetletjih pa bomo videli vspehe.« Tako je poročala Soča 25. marca 1905, ko se je v Trgovski dom vselila slovenska ljudska knjižnica. Takratnega mejnika v zgodovini goriških Slovencev so se spomnili včeraj v Fabianijevi palači na Verdijevem korzu, kjer so z odprtjem stalne razstave *Trgovski dom - Izložba mesta* hkrati obeležili 150-letnico arhitektovega rojstva. Maks Fabiani se je namreč rodil v Kobbilju pri Štanjelu 29. aprila 1865, letos se ga bodo spomnili v vseh krajih, kjer je pustil znamenja svoje ustvarjalnosti.

Potem ko sta v oblačilih iz začetka prejšnjega stoletja Sanja Vogrič in Slavica Rardinja prebrali besedilo iz kronike Andreja Ga-

Nataša Kolenc

BUMBACA

brščka in članka iz Soče, je zbrane nagovorila Luisa Gergolet, koordinatorka sodelujočih pri razstavi, ki je povezovala večer. Udeležencem se je za prisotnost zahvalila predsednica Narodne in študijske knjižnice Martina Strain. Poseben pozdrav je namenila županu Ettoreju Romoliju, poslanki Tamari Blažini, predsedniku pokrajine Enricu Ghergetti, prefektu Vittoriju Zappalortu, generalni konzulki v Trstu Ingridi Sergaš, podžupanu ljubljanske občine Janezu Koželju, novogoriški podžupanji Ani Zavrtnik Ugrin, deželnemu svetniku Rodolfu Ziberni, rektorju

GORICA - Trije panoji, maketa in prozorni valj

Izložba mesta

Razstavo *Trgovski dom - Izložba mesta* sestavljajo trije vsebinsko in oblikovno dodelani stenski panoji. Prvi povzema zgodovino Gorice in okvir, v katerem je dozorel načrt izgradnje Trgovskega doma, drugi je namenjen ustanovam, ki so delovale v njem, tretji spremembam, ki jih je stavba doživela v enem stoletju, o čemer zgovorno pričajo fotografije s spremenjenim nazivom palače na pročelju. V prostoru sta še maketa Trgovskega doma, ki so jo izdelali dijaki umetniškega liceja Max Fabiani iz Gorice Davide Cepach, Alex Ferletti in Federico Zotti, medtem ko je njihov profesor Paolo Bressan sestavil Fabianijev življenjepis. Natisnjen je na prozornem valju, sredi katerega stoji arhitekt v naravni velikosti. Krasi ga šest njegovih reprezentativnih palač iz Gorice, Trsta, Ljubljane in z Dunaja. Gledalca nagovarjata še dva sklopa fotografij, ki jih projicirajo na steni: gre za raznorazno gradivo o dejavnostih v Trgovskem domu in za podobe palače in mesta v Fabianijevem času.

Razstavo je zasnovala predsednica Ustanove Maks Fabiani Nataša Kolenc. Pri vsebinskem pregledu besedil so sodelovali Igor Devetak, Saša Quinzi in Branko Marušič, panoje sta oblikovala Boris Lutman in njegova sodelavka Me-

Ob panojih maketa Trgovskega doma, delo goriških višješolcev

lissa Cerič, za prevode je skupaj s sodelavci poskrbela Matejka Grgič. Predsednica Narodne in študijske knjižnice Martina Strain se je zahvalila deželi FJK, ki je finančno podrla projekt v sklopu razpisa za ovrednotenje zgodovinske in kulturne dediščine slovenske narodne skupnosti v Italiji. »Iskrena hvala vsem za dra-

goceno delo, ki potrjuje tesno sodelovanje med različnimi akterji tega srednjeevropskega, večjezičnega in večkulturnega prostora, ki pooseblja duha Maksa Fabianija. To nam je v velik pones, saj vrača stavbi in Gorici nekdanjo vlogo in blišč v mozaiku naše zgodovine,« je dejala Martina Strain. (dr)

tržaške univerze Mauriziju Fermegli, deželnemu predsedniku SKGZ Rudiju Pavšiču in Julijanu Čavdku, ki je zastopal SSO. Dragocen je bil doprinos umetnostnega liceja Max Fabiani iz Gorice; ravnateljica Anna Condolf je občinstvu predstavila profesorja Paola Bressana in njegove dijake, ki so izdelali maketo Trgovskega doma.

Razstavo je zasnovala arhitektka Nataša Kolenc. Sinoči je poudarila, da je bil tudi za njo Trgovski dom več let molčeča gospa. Šele kasneje je razumela, koliko stvari nam lahko Fabianijeva palača pove. »Trgovski dom govori o bivanju in minevanju ljudi, ki so ta prostor delili v dobrem in slabem, v razumevanju in sovraštvu, govori o smiselnosti in nesmiselnosti mej. Nekateri so ga ljubili, drugi sovražili. Čas je, da se vrne v življenje mesta,« je zatrdila in dodala, da je sam Fabiani za leto 2000 na-

povedoval konec nacionalnih držav; že takrat je uvidel, da je prihodnost le v sodelovanju in sobivanju narodov.

Časnikar Igor Devetak je povzel zgodovino Trgovskega doma in izpostavil njegovo večnamembnost: v njem so sobivali telovadnica, gledališka dvorana, banka, zavarovalnica, knjižnica, pisarne, restavracija, kavarna, stanovanja ... Bil je znamenje preporoda in okrepljene vloge goriških Slovencev v mestu. Med vojnami je sledilo zatiranje, po drugi svetovni vojni je poslopje izgubilo svoje ime, izginilo je iz zavesti Goričanov. »Z novimi vsebinami dajemo Trgovskemu domu novo življenje, mestu pa nov razvoj,« je sklenil.

Livio Semolič, goriški predsednik SKGZ in obnem koordinatorske komisije, ki spremlja vračanje Trgovskega doma, je sinoči napovedal, da bo v sredo, 11. marca,

Narodna in študijska knjižnica uradno prevzela vogalne prostore Fabianijeve palače. To bo nov korak v prizadevanjih za njeno oživitve. Posebno zahvalo je namenil Luisi Gergolet in Sari Boškin, ki sta sta med najbolj zaslužnima za uresničitev razstave in včerajšnjega odprtja. Slovesnost je sklenil župan Ettore Romoli. »Fabiani je bil pomembna osebnost. Zato se bo tudi Gorica pridružila mestom, ki bodo obeležila 150-letnico njegovega rojstva. Organiziranih bo več dogodkov, v Ljudskem vrtu tudi razstava na prostem,« je napovedal.

Medtem ko so pred Trgovskim domom pozornost ljudi pritegovala dame z elegantnimi klobuki in dežniki, so se udeleženci zadržali še v vogalnih prostorih, kamor se bo vselila Feiglova knjižnica. Po 110 letih se bodo v Trgovski dom ponovno vrnilo slovenske knjige. (dr)

Ob Liviu Semoliču predsednica NSK Martina Strain

BUMBACA

Prefekt (z desne), predsednik pokrajine, župan Gorice, novogoriška podžupanja in poslanka Tamara Blažina

BUMBACA

SOVODNJE-VRH - Posledice močnih sunkov

Burja podrla anteno in odpihala bitumensko folijo

Burja je pustila za sabo nekaj posledic tudi na območju sovodenjske občine. Močni sunki so v četrtek in v noči na včerajšnji dan odpihali nekaj kvadratnih metrov bitumenske folije, s katero je prekrita sovodenjska občinska telovadnica. »Vse je pod nadzorom«, zagotavlja sovodenjska županja Alenka Florenin in pojasnjuje, da so si nastalo škodo že ogledali uslužbenci tehničnega urada. »V notranjost telovadnice vsekakor ne bo pronicala voda,« zagotavlja županja in pojasnjuje, da se je - zlasti ob dimnikih - odlepilo nekaj bitumenske, s katero je prekrita streha. Po besedah županje tokratne posledice burje nimajo nobene veze z de-

li, ki so jih pred časom opravili na strehi športnega objekta. Kljub temu pa bo treba nastalo škodo sanirati, tako da bodo v tehničnem uradu preverili, kaj bi bilo treba postoriti, koliko bi poseg stal in kje naj bi črpali sredstva.

V četrtek je izredno močno pihalo tudi na Vrhu, kjer je burja podrla star televizijski oddajnik. »Antena je stala ob robu Gornjega Vrha in imela vsa potrebna dovoljenja za obratovanje. Večkrat je njeno delovanje preverila tudi deželna agencija za okolje ARPA, vse meritve so bile v skladu z okoljskimi predpisi. Kljub temu smo kot uprava prepričani, da je lokacija antene neprimerna. Tudi domačini so si prizadevali, da bi se antena premaknila - bolj zaradi estetskega vidika kot zaradi morebitnega sevanja,« pravi županja. Podjetje, ki je postavilo anteno, je torej imelo vsa potrebna dovoljenja za oddajanje televizijskega signala. Njegovo je bilo tudi zemljišče, saj ga je svojčas odkupilo, zaradi tega pa je antena do današnjih dni ostala na svojem mestu. V zadnjih časih se sicer podjetje, ki je s pomočjo antene oddajalo signal nekaterih zasebnih televizijskih kanalov, na občini ni več oglašalo. Zaradi tega ni jasno, ali podjetje sploh še obstaja, ali pa se je enostavno odpovedalo svoji stari anteni. Kakorkoli, na sovodenjski občini so prepričani, da gre posledice burje izkoristiti za spremembo lokacije antene, če se bo seveda njen lastnik sploh oglašil. »Postavili se bomo v stik s podjetjem in se skušali dogovoriti za določitev nove lokacije, ki bi bila bolj oddaljena od hiš, in za postavitev antene, ki bi bila tudi iz estetskega vidika bolj skladna s teritorijem,« pravi sovodenjska županja Alenka Florenin.

Televizijski oddajnik na Vrhu (desno); s strehe sovodenjske telovadnice je odpihalo več kvadratnih metrov bitumenske folije

FOTO P.D.

NOVA GORICA

Brez električne energije 1.173 ljudi

Burja je v četrtek popoldan in v noči na včerajšnji dan tudi na Novogoriškem povzročila nekaj težav, hujših posledic pa ni bilo. V Vrtojbi je že v četrtek popoldan odkrila del pločevinaste strehe, zvečer pa je v Cankarjevi ulici na enem od blokov burja premaknila gradbeni oder; ker je obstajala nevarnost, da pade na mimoidoče, so ga gasilci odstranili. Zaradi močnega vetra je bilo tudi nekaj težav z električnim omrežjem. Včeraj zjutraj so brez električne energije bili še na področju Šentviške planote in v krajih Gorenja Trebuša, Šebrelje, Oblakov vrh ter odjemalci na področju Baške grape, skupno torej 1.173 odjemalcev. (km)

GORIŠKA - Posledice azbesta

Najbolj smrtonosen je pljučni rak

Rakava obolenja pljuč so zaradi izpostavljenosti azbestu v severnoprimerški regiji na drugem mestu pri moških, ki so zboleli za rakom, odstotek obolenih pa je višji kot drugje po Sloveniji, ugotavlja predstojnik nacionalnega inštituta za javno zdravje v Novi Gorici Marko Vudrag. Rakava obolenja pljuč in bronhijev so bila leta 2011

v regiji s 15 odstotki na drugem mestu, največ moških zbolijo za rakom prostate (15,5 odstotka). Na tretjem mestu je pri moških s 14,6 odstotka rak debelega črevesa in danke. Nad državnim povprečjem je tudi število primerov raka dojke pri ženskah, ki je s skoraj 24 odstotki tudi najpogostejši rak pri ženskah v severnoprimerški regiji. Z do-

brimi 13 odstotki je bil leta 2011 na drugem mestu kožni rak (razen melanoma), na tretjem pa z 11,5 odstotka rak debelega črevesa in danke.

Stopnja umrljivosti zaradi raka je na severnem Primorskem skoraj 50-odstotna. Še višja je smrtnost med tistimi, ki zbolijo za rakom pljuč. Vudrag ocenjuje, da je stopnja preživetja teh bolnikov le 25-odstotna zaradi prepoznega odkrivanja raka pljuč. »Zaradi prisotnosti azbesta na območju Deskel in Kanala strokovnjaki ocenjujejo, da je število različnih pljučnih rakov lahko povezano tudi s tem,« pojasnjuje. Število novo odkritih rakov v regiji je nižje od slovenskega povprečja. Na Novogoriškem

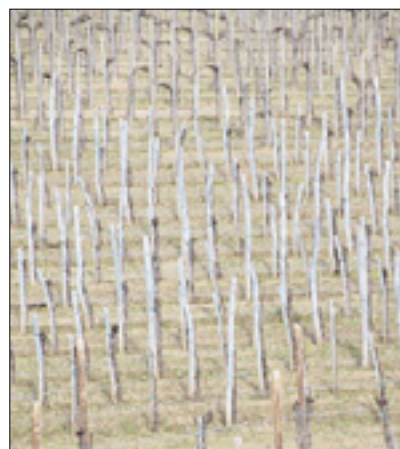
je leta 2010 za rakom na novo zbolelo 723 oseb, kar pomeni 607 novo odkritih rakov na 100.000 prebivalcev, še dodaja Vudrag. Nekoliko več obolenih je moških.

Vzdržljivost številke obolenj zaradi izpostavljenosti azbestu beležimo tudi na italijanski strani goriške meje, najvišje seveda na Trziškem. Na tem območju vsako leto beležijo po 25 primerov poklicnih obolenj za azbestozo, katerim je treba dodati še od 10 do 15 primerov raka na pljučih. Največ žrtev povzročajo plevralni mezoteliom, katerega obdobje latence lahko traja tudi štirideset let. V primerjavi z ostalimi kraji dežele FJK je v Trziču število primerov pljučnega raka kar desetkrat večje.

GORIŠKA BRDA - Podpisali čezmejni pakt

Za okolju prijazno vinogradništvo

Poudarek na zmanjšanju uporabe pesticidov v korist proizvodov, narejenih na naravni osnovi - Vinogradniki bodo manj izpostavljeni škodljivim snovem

Vinograd v zimskem času

Triletni čezmejni projekt *Viso*, ki obravnava trajnostno vinogradništvo, se je včeraj v Goriških Brdih zaključil s podpisom čezmejnega pakta za trajnostno vinogradništvo med Konzorcijem Brda in Konzorcijem Colli Orientali del Friuli e Ramandolo.

Šest partnerjev - Univerza v Novi Gorici, Univerza v Vidmu (Oddelek za kmetijske in okoljske znanosti DI-SA), podjetje agronomov Bigot & Bigot, Kmetijsko gospodarska zbornica Slovenije, Konzorcij za zaščito porekla vin Colli Orientali in Ramandolo in Konzorcij Brda, Zavod za trženje in promocijo Brd - je tri leta pod vodstvom in koordinacijo Inštituta za aplikativno

genomiko raziskovalo, preskusilo in delilo znanja in izkušnje, primerjalo in nudilo javnosti podatke in ocene z namenom, da vnese inovacijo prav v vsako komponento vinske industrije. V okviru projekta *Viso* so tako bile začrtane in sprejete mednarodne smernice, s katerimi se osredotočajo na spodbujanje modela trajnostnega vinogradništva na čezmejnem območju, z namenom, da bi se okrepila konkurenčnost vinogradniškega sistema in privlačnost podeželskega turizma. Pa tudi zato, da bi se našle rešitve za kritične točke lokalnega vinogradništva. Sem sodi zmanjšanje uporabe in števila nanosov sintetičnih izdelkov za zdravljenje trt.

Namesto teh spodbujajo uporabo agronomskih različic. Projekt v ospredje postavlja tudi valorizacijo sortne tipičnosti oziroma natančno usmerjanje v sorte, preko katerih se ohranjajo tipične senzorične lastnosti območja, ki je prepoznavno po organoleptični plati, kar zadeva upravljanje vinogradov in diverzifikacijo proizvodnje spodbujajo izbor agronomskih sistemov, ki imajo nizek negativen vpliv na okolje, na primer uporabo križancev sort, ki so odporne na boleznine kot sta peronospora in pepelasta plesen ... S stališča trajnosti okolja projekt daje poudarek zmanjšanju uporabe pesticidov v korist proizvodov, narejenih na naravni os-

RONKE - Občina

Sklicujejo omizje za slovensko manjšino

Ronški občinski odbor je v prejšnjih dneh sprejel sklep, s katerim ustanavlja omizje za slovensko jezikovno manjšino. »Namesto nove konzulte smo se odločili za sklic omizja, saj tovrsten sklep ne potrebuje novega pravilnika, tako da je postopek veliko bolj hiter in enostaven,« pojasnjuje ronška občinska odbornica Elena Cettul in pojasnjuje, da da bo v kratkem sklicala prvo zasedanje novega omizja, pri katerem bodo sodelovali predstavniki romjanske šole in vrtca s slovenskim jezikom ter slovenskih društev. »Omizje bo na razpologo šoli, vrtci, društvom, da skupaj sedemo za mizo in se pogovorimo o vseh možnih vprašanjih, ki zadevajo njihovo delovanje,« še napoveduje Elena Cettul, ki je tudi sama obiskovala slovenski vrtec in šolo v Romjanu, zatem pa še nižjo srednjo šolo v Doberdolu.

Zadovoljstvo nad ustanovitvijo novega omizja izraža predsednik ronškega kulturnega društva Jadro Karlo Mucci. »Lepo je, da se v sklepu občinskega odbora o ustanovitvi omizja sklicujejo na 8. člen občinskega statuta, ki zagotavlja enake pravice občanom italijanskega in slovenskega jezika. Nedvomno je tudi pozitivno, da so sklep podprli prav vsi občinski odborniki,« poudarja Carlo Mucci in pojasnjuje, da je za ustanovitev novega omizja zaslužen tudi občinski svetnik SKP-Zveze levice Luigi Bon, ki je decembra lani predlagal ponovno ustanovitev konzulte za Slovence. Njegov predlog je občinska uprava vzel v poštev in se nato odločila za ustanovitev omizja, kar je zahtevalo odločno krajiški postopek, končni rezultat pa je povsem enak: Slovenci iz ronške občine bodo zdaj spet imeli na voljo posvetovalno telo, preko katerega bodo lahko svoje predloge in zahteve posredovali občinski upravi.

Ronški Slovenci so sicer svojo konzulto imeli v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je tudi dobro delovala. Preko nje so uresničili več kulturnih in zaščitnih pobud, žal pa je kasneje začela dejavnost konzulte počasi usihati. Seje so postajale vse bolj redke, naker je njeno delovanje popolnoma zamrlo. Zadnja »uradna« pobuda konzulte je bil zborovski koncert, ki ga je leta 2004 priredila v sodelovanju z društvom Jadro. Ronški Slovenci zdaj pričakujejo, da bodo ob novem omizju obravnavali predvsem vprašanje slovenske osnovne šole, ki se zaradi prostorske stiske in v pričakovanju na izgradnjo novega šolskega centra v Romjanu poslužuje prostorov župnišča. Ob tem bo omizje koristno tudi za usklajevanje delovanja slovenskih društev v Laškem, saj med njimi trenutno ni neposrednega stika in izmenjave; preko omizja bodo nedvomno lahko priredili marsikatero skupno pobudo na socialnem, kulturnem in drugih področjih.

NOVA GORICA - V roku petih let naj bi bile zgrajene glavne kolesarske povezave

S kolesi nad avtomobile

V interesu vseh večjih mest je, da zmanjšajo obremenitev okolja z izpušnimi plini. V ta namen se sprejemajo razne zaveze v smislu trajnostne mobilnosti in zdravega okolja. Nova Gorica in Šempeter sta bila poleg Velenja v državi celo med edinimi občinami, ki sta leta 2006 uvedli brezplačni mestni avtobus. Žal vse kaže na to, da bo takšna vožnja kmalu zopet plačljiva. Med najbolj ekološke prevoze sicer zagotovo sodi kolesarjenje. Izpusti ogljikovega dioksida v okolje so v tem primeru kar dvajsetkrat nižji. Prvi pogoj za kolesarjenje v mestu pa so urejene kolesarske steze.

Največ avtomobilov na prebivalca v Sloveniji najdemo prav na Goriškem. Novogoriška občina je že leta 2006 kot prva v državi po evropskih smernicah pripravila svoj načrt trajnostne mobilnosti, lani pa je bil javnosti predstavljen še končni predlog celostne prometne strategije za območje šestih občin na Goriškem in sosednje občine Gorica. Ta vključuje tudi mrežo kolesarskih stez. Kako je torej v mestu poskrbljeno za kolesarje in kje kolesarske steze še načrtujejo?

»V mestu je trenutno vzpostavljena predvsem prečna kolesarska povezava sever-jug in povezuje oziroma vzpostavlja povezavo med kolesarsko potjo, ki prihaja iz smeri Šempeter ob železniški progi v smeri na novozgrajeno daljinsko kolesarsko povezavo ob Soči v smeri Plave. Ta kolesarska steza se smiselno nadaljuje s kolesarsko povezavo preko nekdanjega maloobmejnega prehoda na Erjavčevi v Gorico na italijanski strani,« pojasnjuje Andreja Trojar Lapanja iz projektne pisarne novogoriške mestne občine. Poleg omenjene je vzpostavljena kolesarska povezava tudi med Novo Gorico in Šempetrom in Novo Gorico in Rožno Dolino, po Vojkovi ulici, z odcepom proti centru mesta in proti Kromberku. Urejeni so še manjši odseki kolesarske steze na Prvomajski ulici, ob Kromberški cesti, solkanski obvoznici.

V načrtu je še nekaj kolesarskih poti po mestu, pravzaprav ima občina vizijo vzpostavitev mreže kolesarskih poti, ki bodo služile predvsem dnevnim potrebam prebivalstva. Ta ima prednost pred gradnjo novih odsekov namenjenih izključno rekreativnim kolesarjem. »Prioriteta je dokončanje manjkajočih odsekov kolesarskih stez v centru mesta in izgradnja kolesarskih poti med stanovanjskimi območji in šolskimi ustanovami za zagotovitev varnosti najmlajših udeležencev prometa in popularizacijo kolesarjenja v osnovnih in sred-

Kolesarski stezi v Novi Gorici

FOTO K.M.

njih šolah,« pojasnjujejo na mestni občini. Med prednostnimi nalogami občine sta tudi kolesarski poti vzdolž južnega dela Kidričeve in Cankarjeve ulice, vzdolž Prvomajске in Rejčeve ter dograditev manjkajočih odsekov na že obstoječih kolesarskih poteh, kot na primer dokončanje spoja kolesarske poti na Erjavčevi ulici v območju mejnega prehoda. Na širšem mestnem območju pa so v načrtu še povezave do Soče, Panovca, Kromberka ...

V letošnjem letu je torej v načrtu dokončanje projektne dokumentacije za pravo kolesarske steze na Cankarjevi ulici, pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo južne kolesarske poti ob Kornu, ureditev kolesarske steze na Vojkovi ulici in sicer odsek od krožišča pri hotelu Sabotin do krožišča pri Brumatu, v okviru celovite prenove ulice Milojke Štrukelj v Solkanu pa še izgradnja kolesarske steze in sicer odsek od krožišča pri Brumatu do križišča Prvomajске ulice z Lavričeve.

V naslednjem obdobju, ki sega do leta 2020, je predvidena priprava in izgradnja prioritarnih kolesarskih povezav v okviru izvajanja ukrepov Trajnostne urbane strategije, ki jo bo občina pripravila v tem letu in bo osnova za koriščenje EU sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj. »Možnost dostopa do teh sredstev bo za občino pomenilo povečanje izvedljivosti ureditve celovitega in povezanega kolesarskega omrežja v mestnem območju ter izgradnjo navezav na daljinske kolesarske povezave, predvsem povezavo mesta s kolesarsko povezavo Solkan-Plave - predvidena je izgradnja brvi čez Sočo v Športnem parku Solkan - ter izgradnja navezave na daljinsko kolesarsko povezavo. Le-to občina v partnerskem sodelovanju z občino Gorica in v okviru izboljšanja čezmejnih povezav predvideva realizirati v okviru Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje EZTS GO,« še pojasnjujejo na novogoriški mestni občini.

Katja Munih

Vlom v bencinsko črpalko

Neznanec je v včerajšnjih zgodnjih jutranjih urah vlomil v bencinski servis na območju Kanala in odnesel večje število cigaret različnih znamk in nekaj brezalkoholne pijače. Po prvih podatkih znaša materialna škoda v višini približno 5.000 evrov. (km)

Tržnica bo odprta tudi jutri

Pokrita tržnica na Korzu Verdi v Gorici bo danes odprta do 18. ure; njeni cvetličarji bodo jutri - zaradi praznovanja dneva žena - svoje cvetlice prodajali med 7. in 13. uro.

V Krminu o partizanki

V krminski vinoteki bodo danes ob 18. uri predstavili dnevnik, ki ga je napisala karnijska partizanka Lucia Cella - Mira. Spregovorila bosta župan Luciano Patat in Ferruccio Tassin.

ANMIL danes o ženskah

Združenje ANMIL prireja danes ob 10. uri v tržiški občinski knjižnici srečanje o zaščiti delavk, ki delajo v zdravstvenem sektorju. Spregovorili bodo pokrajinski predsednik zveze ANMIL Marino Tusset, Cristina Smet za zavod INAIL in zdravnik Paolo Barbina.

NOVA GORICA - Po podatkih policije V nesrečah lani udeleženi 82 kolesarjev, zalotili skoraj trideset vinjenih kolesarjev

Kolesarji so, poleg pešcev, med najranjivejšimi udeleženci v cestnem prometu, zato je za njihovo varnost ključno, da dosledno upoštevajo cestno prometne predpise. Kolesarji največkrat »grešijo« z vožnjo po napačni strani kolesarske steze ali vožnjo izven kolesarskih stez, vožnjo po pločnikih in vožnjo čez prehod za pešce.

»Kolesar na prehodih za pešce lahko prečka cesto s kolesom samo tako, da pri prečkanju ceste kolo potiska ob sebi, saj kolesarji na prehodu za pešce nimajo prednosti oziroma se po prehodu sploh ne smejo voziti,« opozarjajo na novogoriški policijski upravi. Med pogoste prekrške spada tudi vožnja brez luči in prevažanje predmetov, ki kolesarja ovirajo pri vožnji. Kolesarji, mlajši od 14 let, morajo med vožnjo na glavi nositi pripeto atestirano zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi za otroka, ki se na

kolesu vozi kot potnik. Čelada za odrasle ni obvezna, je pa priporočljiva.

Na območju novogoriške policijske uprave je bilo lani v prometnih nesrečah udeleženi 82 kolesarjev, kar 12 več kot leto prej. Lani je en kolesar zaradi posledic prometne nesreče umrl, 13 je bilo hudo telesno poškodovanih, 61 jih je odneslo z lahkiimi poškodbami. Lani je policija v primeru kolesarjev ugotovila 124 kršitev cestnoprometnih predpisov; in sicer 38 v prometnih nesrečah in 86 v cestnem prometu. 28 kolesarjev si je prislužilo globo zaradi vožnje pod vplivom alkohola. »Policisti opažamo, da se kolesarji kot udeleženci cestnega prometa pojavljajo v vseh letnih časih. Kolesa pogosto niso ustrezno opremljena s svetlobnimi telesi, kar še dodatno zmanjšuje varnost cestnega prometa,« še opozarjajo na policijski upravi. (km)

TRŽIČ - Ko se bo začela gradnja krožišča Tovornjakom bodo prepovedali prehod

Ko se bo začela gradnja novega krožišča med ulicama Boito in Colombo, bo stopila v veljavo odredbo, s katero tržiška županja Silvia Altran prepoveduje prehod po mestu tovornjakom, ki so namenjeni v pristanišče Portorosega. Županja napoveduje, da bodo z odredbo prisilili tovornjake k vožnji po avtocesti, saj so jih v mestnem središču enostavno naveličani. Z okrepitevjo sodelovanje med pristaniščema Porto Nogaro in Portorosega se je namreč v zadnjih letih izredno povečalo število tovornjakov, ki vozijo po Trziču. Večina so natovorjeni z železom in povzročajo kar nekaj težav krajevemu prometu, saj njihove prehode spremljajo hrup in treslaji.

V Trziču razmišljajo tudi o dveh dolgoročnih rešitvah. Pri deželni vladi si bodo prizadevali za obnovo železniške povezave med krajem San Giorgio di Nogaro in tržiškim pristaniščem. Poleg tega bodo

podjetje Autovie venete zaprosili, naj zagotovi popust tovornjakom, ki prevažajo blago iz enega pristanišča v drugo.

Za okrepitev železniške povezave je v kraju San Giorgio di Nogaro treba obnoviti tamkajšnji železniški most, saj dandanes ne zdrži teže vlakov, ki so natovorjeni z železom. Poleg tega je v tržiški industrijski coni treba določiti novega upravitelja železniških tirov, za kar so pred kratkim objavili javni razpis. V preteklosti so tovore železa prevažali tudi na ladjah; zdaj si prizadevajo, da bi spet vzpostavili pomorsko povezavo med pristaniščema. Potrebne načrte je že odobrilo ministrstvo za promet in naj bi jih začeli uresničevati pred koncem leta. V kratkem naj bi se začel tudi izkop kanala pred pristaniščem Porto Nogaro, kar naj bi ravno tako prispevalo k ponovni vzpostavitvi pomorske povezave s tržiškim pristaniščem.

GRADIŠČE - Stiska zaposlenih v podjetju Connecting people

Delavci brez pomoči

Pokrajinska odbornica opozarja, da niti država ne uveljavlja več »socialne klavzule«

GRADIŠČE Zahtevajo pojasnila

Člani združenja Tenda per la pace zahtevajo pojasnila glede upravljanja centra za prosilce azila CARA v Gradišču, zato pa so poslali prefekturi spispek svojih vprašanj. Še zlasti jih zanima, ali res priseljencem ob vstopu v center izročijo telefonsko kartico, vredno 15 evrov. »Poleg tega priseljenci res prejemajo vsaka dva dneva po pet evrov, ki jih lahko porabijo znotraj centra za nakup znamk, cigaret, časopisov, hrane, pijače ... Ko so denar izročili na elektronskih ključkih, kam so šli neizkoriščeni ostanki? Jih je zadržal upravitelj centra ali so priseljencem izročili denar?« Člani združenja Tenda per la pace tudi opozarjajo, da so delavci podjetja Connecting people s svojim denarjem kupovali čistila, saj so le tako lahko uspešno čistili center.

GORICA Družbeno koristna dela

Pokrajinski odbor je potrdil nov dogovor z goriškim sodiščem, kar omogoča nadaljevanje projekta družbeno-koristnih del na pokrajini. »Z dosedanjim potekom projekta smo izredno zadovoljni. Veliko ljudi je delalo na pokrajini z najrazličnejšimi vlogami. Dali so pomemben doprinos splošni družbeni rasti, hkrati so se naučili veliko novih stvari,« pravi pokrajinska odbornica za delo Ilaria Cecot. Prvi dogovor s sodiščem je pokrajina podpisala leta 2011 in bo zapadel konec meseca. Skupno so prejeli 82 prošenj za družbeno-koristna dela; 46 so jih že vzele v poštev, 34 prošenj še preverjajo. Z novim dogovorom se bo projekt nadaljeval še tri leta. Mirovni sodnik oz. sodišče lahko sprejmeta prošnjo obtoženca, ki si želi opraviti obdobje družbeno-koristnega dela pri javnih upravah in ustanovah prostovoljnega dela.

NOVA GORICA Umetnika razmišljata o identiteti

V Mestni galeriji v Novi Gorici so sinoči odprli razstavo del Lorene Matic in Ganija Llaloshija. Umetnika, ki razmišljata o podobnih temah, je za tokratno študijsko razstavo izbrala Majda Božeglav Japelj, ki ju je tudi predstavila na odprtju.

Ustvarjalca v svojih delih vsak na svoj način razmišljata o medsebojnih odnosih, problematiki soočanja s samim seboj, identiteta, opredeljeni s pripadnostjo izbranemu bivanjskemu prostoru, ter preverjanju vloge in pozicije posameznika v odnosu do drugih. Čeprav svoje ideje formulirata v sebi lastnem prepoznavnem slogu in s pomočjo različnih medijev, kot so risba, besedilo, kolaž, konceptualna raba fotografije, performans, travestija, v njih pogosto obravnavata figuro, človeško telo, kot motiv, v katerem se morda lahko najbolj neposredno razgalja tematika identitete posameznika.

Kuratorka je o razstavi povedala: »Če so Lalloshijevе velike portretne podobe zadnjega cikla *The Tree of Life*, kjer intimno zgodbo družinskega albuma sestavlja niz portretov ožjih družinskih članov, v katerega je vključen tudi umetnikov avtoportret, priložnost za avtorefleksivno raziskovanje družinske zgodbe in zapletenih intimnih odnosov, Maticeva svojo permanentno umetniško izkušnjo preobrazbe in podvajanja širi navzven oziroma jo prepušča drugim: sorodnikom, prijateljem, bežnim znancem, sosedom, tujcem, pa tudi sovražnikom. Rezultat njenega naivnega vprašanja *Kakšna sem?* je pestra kabinetna zbirka odgovorov anketirancev, izraženih s podobami in besedami.«

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

DRAMSKA DRUŽINA F.B. SEDEJ bo v soboto, 14. marca, ob 20.30 premierno uprizorila Plavtovo komedijo »Aulularia« (Komedia o loncu) v režiji Franka Žerjela v dvorani na Humu; prva ponovitev bo 15. marca. Rezervacije sprejemajo na naslov druzina@sedej.org.

»**UN CASTELLO DI ... MUSICAL & RISATE**« v Kulturnem domu v Gorici: danes, 7. marca, ob 20.30 »Trieste, Cecchelin e dintorni«, igrajo Alessio Colautti, orkester Auditorium in gledališka skupina Compagnia dell'Armonia iz Trsta; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

»**ZIMSKI POPOLDNEVI**« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: danes, 7. marca, »Brutta bestia«, Teatro delle Briciole. 14. marca ob 16.30 »Olivia Paperina«, CTA; informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7, v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s

GORICA - V Kulturnem domu predstavitev zbornika

Novi pogledi na punt

Sodelovali so predstavniki različnih generacij zgodovinarjev iz Slovenije in tudi iz Italije

V okviru srečanj z avtorji, ki jih prireja goriški Kulturni dom, bo v ponedeljek ob 18. uri predstavitev zbornika *Pogledi na tolminski punt in čas ob prelomu stoletja*, ki je lani izšel pri založbi Zgodovinsko društvo za severno Primorsko.

Zgodovinsko društvo je skupaj z Zvezo zgodovinskih društev Slovenije pripravilo monografijo, ki je posvečena obletnici upora, ki je zajel celotno regijo, katere upravno središče je bila Gorica, kjer so leta 1714 usmrtili enajst upornikov, med katerimi so bili tudi vodje upora. K pripravi novih pogledov na upor na Goriškem so povabili različne avtorje, predstavnike različnih generacij zgodovinarjev. Namen publikacije je osvetliti okoliščine, v katerem se je zgodil ta upor, ki je kmalu po tem, ko se je razplamtel, postal

državna zadeva in je tistim, ki so kot nevtralni posredniki - člani komisije sodelovali v razjasnitvi njegovih okoliščin, zagotovil najvišja uradniška mesta na državni ravni. Skozi stoletja spominjanja nanj ni ostal samo grožnja tistim, ki bi se upirali, ampak element, na katerem se je na Goriškem v 19. stoletju rojevala slovenska zavest. Prispevki vsebinsko podpirajo zelo različna področja: Branko Marušič se osredotoča na temo raziskovanj tolminskega punta; Damjana Fortunat Černilogar se posveča umetnosti, ki jo je navdihoval punt; Vasko Simoniti predstavi problem položaja kmeta v času punta, pričakovani in omejitve, ki so jih bili deležni s strani države, plemstva, meščanstva in tudi neposrednega zemljiškega gospoda; Katja Škrubej piše o tem, ali je mogoče,

da bi prestol največje politične tvorbe v srednji Evropi - Habsburške monarhije zasedla ženska, da bi oblast ostala v družini; Donatela Porcedda je osvetlila nezadovoljstvo in probleme z vojniki, ki so prišli v Gorico in v deželo, da bi nagnali strah v kosti kmetom in jih z ustrahovanjem prepričali k vdaji; Drago Terpin piše o najpomembnejših dokumentih, ki razkrivajo dogodek tolminskega punta; Žiga Zwitter o okoljskih neprilikah in težavah v času punta in Dragica Čeč o vlogi prostorov v tolminskem puntu.

Večer bosta sooblikovala Dragica Čeč, docentka Primorske Univerze v Kopru, in goriški zgodovinar Branko Marušič. Predstavitev zbornika prireja Kulturni dom v sodelovanju z ZSKD, VZPI-ANPI in SKGZ.

Razstave

V GORICI: v galeriji ArtOpenSpace v Ul. Diaz 6 v Gorici bo danes, 7. marca, ob 17.30 odprtje skupinske razstave v poklonu Marcu Chagallu, ki so jo pripravili udeleženci slikarskega laboratorija UTE - Univerze za tretje življenjsko obdobje.

V GALERIJ LA BOTTEGA v Ul. Nizza 4 v Gorici danes, 7. marca, ob 18. uri odprtje razstave Redija Casarse, na ogled bo do 25. marca od torka do sobote 10.30-12.00 in 16.00-19.00, ob nedeljah 10.30-12.00.

V KRMINU: v Ul. Matteotti 14 je na ogled razstava na temo 97. avstrogrškega pešpolka. Organizira združenje Società Cormonese Austria; do 8. marca vsak dan 9.00-19.00.

Koncerti

V TRŽIČU: v lokalu Il Carso in Corso na Korzu del Popolo 11 bo danes, 7. marca, ob 18.30 jazz aperitiv z duom Natalino Marchetti (harmonika) in Simone Alessandrini (saks); v nedeljo, 8. marca, ob 21. uri bo ob dnevu žena koncert kantavtorke Marydim ob glasbeni spremljavi pianista Marca Ballabena; vstop prost. Informacije in rezervacije po tel. 0481-46861; več na www.ilcarsoincorso.it.

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 7. marca, ob 21. uri koncert in predstavitev nove zgoščenke Mattea Della Schiave z naslovom »Viva la Semplicità«; vstop prost. Informacije po tel. 0481-961305.

V GORICI: v Kulturnem domu bo v torek, 10. marca, ob 20.30 v sklopu glasbenega festivala Across the border koncert skupine ciganske swing glasbe Gypsy Quintet Remake iz Trsta; predprodaja vstopnic v Kulturnem domu, tel. 0481-33288; email info@kulturnidom.it; več na www.kulturnidom.it.

Šolske vesti

DIJAŠKI DOM Gorica prireja srečanje za starše z naslovom »Mama, očka lahko grem na žur?« v sklopu niza predavanj »Šola za starše« v četrtek, 12. marca, ob 17.30 v prostorih doma na Svetogorski ul. (Ul. Montesanto) 84 v Gorici. Na temo obdobja zgodnje adolescence bo govorila psihologinja in psihoterapevtka Jana Pečar; informacije po tel. 0481-533495, več na www.dijaskidom.it.

Izleti

PD ŠTANDREŽ organizira šestdnevni društveni izlet v Makedonijo od 21. do 26. aprila; informacije in vpisovanje po tel. 347-9748704 (Vanja Bastiani)

8. marca, za ogled filma »Dancing with Maria« znižana vstopnina za ženske. Urniki v Gorici: 15.30 - 17.00 - 18.20 - 19.45; v Trziču: 15.40 - 17.00 - 20.10. **KRUT** obvešča, da v četrtek, 12. marca, steče spomladanski cikel skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gradežu; informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

V ŠTEVERJANU: v kulturnem domu na Bukovju bosta danes, 7. marca, ob 20. uri večer »Od Prešerna do mimoze«, umetniški poklon ob dnevu žena, in odprtje razstave »Ženski pogledi«. Večer bodo oblikovali Mali briški slavčki, Oder mladih Briški grič, Bodeča neža. Prirejata KD Briški grič in Fotoklub Skupina 75.

»**FESTIVAL ŽENSKIH SPRETNOSTI**« V TRŽIČU: danes, 7. marca, bodo v galeriji sodobne umetnosti od 16.30 ustvarjalne delavnice. Ob 18. uri bo revija ženske kreativnosti; ob 20.45 bodo predvajali film »Kinky Boots«. 8. marca ob 16.30 bo v galeriji sodobne umetnosti plesni nastop šole Il Nuovo centro danza; ob 17. uri bodo spregovorile razne uveljavljene ženske; ob 18. uri bo nastop skupine Green Waves.

NA PALKIŠČU: v društvenih prostorih KŠD Kras Dol-Poljane bo v nedeljo, 8. marca, ob 18.30, ob dnevu slovenske kulture in ob dnevu žena, gledališka predstava »Tržaški kabaret«, ki jo bo uprizorila dramska skupina Jaka Štoka s Proseka in Kontovela v režiji Elene Husu.

NA GRADU KROMBERK bo v torek, 10. marca, ob 20. uri predstavitev 11. zvezka zbirke »Berila«, v katerem so objavljeni vsi prispevki iz prireditve »Filmski junij 2012«, ki je bil posvečen aleksandrinskim. Predstavitev berila bodo poleg urednice Darje Skrt sooblikovali Mirela Nanut, Branko Marušič in Inga Miklavčič Brezigar. Prireja Goriški muzej.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA vabi v sredo, 11. marca, ob 20. uri na tretje od letošnjih »Predavanj«. Gostja večera bo psihologinja in terapevtka Silva Matos, ki bo spregovorila na temo »Z učinkovitim komuniciranjem do uspešnejšega življenja in pozitivnejših odnosov«. Srečanje, ki letos poteka v sodelovanju s »Srečanja pod lipami«, bo v Domu Franca Močnika v Ul. San Giovanni 9 v Gorici.

V JAMLJAH: na sedežu društva Kremenjak v Prvomajski Ul. 20 bo v soboto, 14. marca, ob 19. uri nastop gonečeh harmonikaške šole in ples gonečev tečaja zumba kids. Sledila bo komedija »Cvetje hvaležno odklanjamo« v izvedbi kulturnega društva Tuhinj iz Kamnika.

KD SOVODNJE vabi v nedeljo, 15. marca, ob 18. uri v Kulturni dom Jožef Češčet v Sovodnjah na družabnost ob dnevu žena. Članice društva se bodo predstavile s prijetnimi skeči, Karnevaline pa bodo popostrile večer s plesi. O pomenu praznika bo podala misel društvena odbornica Karin Tommasi.

PD ŠTANDREŽ prireja avtobusni prevoz za ogled »Škofjeloškega pasijona«, ki ga je leta 1721 napisal kapucin Lovrenc Marušič iz Štandreža. Odhod iz Štandreža bo v soboto, 11. aprila, ob 16.30, vrnitev ob 24. uri, predstava se začne ob 20. uri. Prijave po tel. 347-9748704 (Vanja Bastiani) in tel. 0481-20678 (Božo Tabaj, od 12. do 14. ure) najkasneje do 28. marca.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Anna Uccellini vd. Cominardi iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Nordio Pinzan iz bolnišnice v cerkev Sv. Odršenika in na pokopališče; 12.15, Irene Moschion vd. Ostorovska iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upepelitev.

SLOVENIJA TA TEDEN

Vrti, vrti (kadrovski) vrtiljak

DARJA KOČBEK

Da je upravljanje z državnim premoženjem v Sloveniji negospodarno in neučinkovito, ne glede na to, ali so na čelu institucij, ki so za to pristojne, domači ali tuji kadri, kaže Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) oziroma slaba banka. Banke, ki so bile podržavljene in so bile dokapitalizirane z davkoplačevalskim denarjem, so nanjo prenesle terjatve iz kreditov, ki so jih dodelile podjetjem, za katera so ocenile, da ne morejo pričakovati poplačila.

Slaba banka je tako postala lastnica vrste podjetij, ki naj bi jih stopno prodala in z izkupičkom povrnila davkoplačevalski denar, ki je bil porabljen za dokapitalizacije bank v težavah. Na čelu DUTB so vse od njene ustanovitve v letu 2013 tuji. Od avgusta lani je glavni izvršni direktor Šved Torbjörn Månsson.

Vodstvo DUTB se že nekaj mesecev poročila o obtožbah, da ne ravna gospodarno in učinkovito, z obtožbami o konfliktu interesov in neupravičeno visokih plačah in visokih stroških poslovanja. V tem tednu je to obtožbo z objavo poročila o reviziji poslovanja DUTB v letu 2013 potrdilo računsko sodišče. Njegovi revizorji so ugotovili, da v nekaterih primerih ni razvidno, ali so bile storitve, ki jih je DUTB najela prek svetovalnih pogodb, sploh opravljene ali ne, odkrili so podvajanje istega dela za dvojno plačilo, nespoštovanje zakona o javnem naročanju. Sum kaznivega dejanja, ki so ga odkrili pri sklepanju pogodb z zunanjimi svetovalci, pa so že naznanili tudi policiji.

Torbjörn Månsson se je na očitke odzval na povsem enak način, kot bi govoril kateri od slovenskih politikov ali menedžerjev - za vse so krivi drugi. Pravi, da so glede na okoliščine ravnali gospodarno in profesionalno. Zatrdil je, da

je bilo treba družbo vzpostaviti v kratkem času, usmeritve vlade glede njene vloge pa so se večkrat spremenile.

Računsko sodišče je njegove trditve delno potrdilo, saj je revidiralo tudi vzpostavitev pogojev za delovanje DUTB in prenos slabih bančnih posojil nanjo. Ta revizija je pokazala, da tudi vlada in ministrstvo za finance nista ravnala učinkovito. »Stroški delovanja DUTB so bili neznani, njena petletna doba delovanja in cilj 10-odstotne letne prodaje pa določeni brez ustrezne analize,« je ob predstavitvi revizije dejal predsednik računskega sodišča Tomaž Vesel.

Ministrstvo za finance med drugim vladi ni posredovalo pogodb o prenosu tveganih postavk v odobritev, čeprav so bile dejansko prenesene naložbe različne od tistih s seznama, ki ga je potrdila vlada. Po ugotovitvah revizorjev računskega sodišča ni jasno, zakaj je morala država DUTB konec leta 2013 dokapitalizirati v višini 200 milijonov evrov.

DUTB je bila ustanovljena in je začela delovati v času, ko je bila na oblasti desnosredinska vlada Janeza Janše, slabe terjatve so bile iz bank prenesene nanjo v času, ko je bila na oblasti levosredinska vlada Alenke Bratušek. Glede na prerakanje koalicijskih partneric o kandidatih za nove neizvršne direktorje tudi od sedanje levosredinske vlade Mira Cerarja davkoplačevalci ne morejo pričakovati boljšega upravljanja DUTB.

V bistvu jim je to kar naravnost povedal predsednik druge največje koalicijske stranke upokojenskega Desusa in zunanji minister Karl Erjavec. Dejal je, da je v Sloveniji očitno težko pridobiti najboljša in najbolj kompetentna imena. »Ljudje si ne želijo preveč od-

govornosti glede na to, da ponavadi iz takih zgodb izideš kot poraženec,« je menil.

Enako brez analiz in strategije deluje tudi Slovenski državni holding (SDH), ki je od aprila lani pristojen za upravljanje državnega premoženja. Za nadzornike tega holdinga, ki ima ključno vlogo pri privatizaciji državnih podjetij, je ravs med koalicijskimi partnericami še veliko hujši. Vlada na maratonski 10-urni seji v četrtek nadzornikov ni imenovala, ampak je ministrstvu za finance naložila objavo novega razpisa.

Nadzorni svet SDH bo imel pet članov z mandatom pet let, predlog vlade bo moral potrditi še državni zbor. Po novem zakonu bi moral SDH imeti nov nadzorni svet že julija lani, vendar ga prejšnja levosredinska vlada Alenke Bratušek zaradi razpada koalicije ni imenovala. Sedanja Cerarjeva vlada je razpis za zbiranje kandidatur objavila šele sredi decembra lani.

Po objavi razpisa so ves čas curljala v javnost imena kandidatov, med katerimi naj bi se odločal minister za finance Dušan Mramor, ki je napovedal, da bo za odločanje na vladi pripravil svoj predlog in ne bo v celoti sledil izboru strokovne komisije. »Informacije, ki krožijo v javnosti, žal ponovno nakazujejo, da bodo politične reference pomembnejše od strokovnih in strankarske kvote spet diktirajo izbiro,« je za javno RTV sredi februarja opozorila izredna profesorica na ljubljanski ekonomski fakulteti Polona Domadenik. Na četrtkovi maratonski seji, ki je bila po Mramorjevih besedah najdaljša v njegovem življenju, je vlada te njene besede potrdila z zavrnitvijo seznama predlaganih kandidatov in z odločitvijo za nov razpis.

ODPRTA TRIBUNA

Zamegljena identiteta in zaskrbljujoča sedanost

JAKOB TERČON

V zadnjih dneh in nasploh v zadnjih mesecih se na mednarodni geopolitični sceni dogaja marsikaj. Evropa je danes, kot še nikoli prej odkar se je končala druga svetovna vojna, pred določenimi izbirami, ki bodo pogojevale njeno prihodnost in identiteto. Kot prvo bi omenil državljansko vojno v vzhodni Ukrajini. Moti me, ko vidim v nekaterih ljudeh, ki so na vladajočih mestih v Evropi (in Ameriki) prepričanje, tipično za obdobje hladne vojne, da je Rusija že po definiciji sovražnik. Kot tako jo je treba ošibiti (zadnje čase so popularne t.i. ekonomske sankcije, ki poleg ruske ekonomije, ošibijo tudi naše podjetnike).

Ni mi jasno, zakaj mora Evropa izzivati Rusijo, s tem, da vabi Ukrajino v Evropsko Unijo in v zvezo Nato. V Ukrajini živi veliko Rusov, ki take odločitve ne bodo nikoli sprejeli, saj so vedno živeli skupaj z ostalimi Rusi. Zveza Nato je nastala po drugi svetovni vojni kot vojaška zveza zahodnega bloka, vzhodni blok pa je imel podobno zvezo v Varšavskem paktu. Ko je propadla Sovjetska zveza, je istočasno propadel tudi Varšavski pakt, zveza Nato pa je vendarle ostala. Zakaj? Mar nimajo že Združeni Narodi svojih vojaških čet? Nekateri morda niso pripravljene sprejeti dejstva, da je hladna vojna za nami in radi še vedno delijo svet na dva ali več blokov. Občutek imam, da nima Evropa jasnih idej in predvsem, kar je najbolj važno, nima skupne zunanje politike. Kot Evropejci se ne vemo sami odločati o tem, kar je pravilno. V Evropi ni tiste državljanske, politične in ekonomske enotnosti, ki so tipične za neko državo. Večkrat Evropa slepo sledi odločitvam, ki prihajajo z druge strani oceana, namesto da bi skušala najti sporazume, ki bi prispeli k poenotenju tistega dela sveta, od Vancouverja do Vladivostoka, ki je bil tako razdeljen v prejšnjem stoletju.

Ta enotnost je potrebna tudi zaradi globoke krize, ki pesti Grčijo. Dve tretjini državljanov je brezposelnih, trideset odstotkov ljudi živi v popolni revščini, državni zdravstveni sistem je propadel, hiše so brez električne struje in še bi lahko naštevali. Kljub temu se nekateri »strokovnjaki« veselijo, da je grška ekonomija v zadnjih mesecih zrasla za 0,2% in da se je število brezposelnih zmanjšalo za 0,5% (!) Nedemokratske in neizvoljene ustanove si lastijo pravico dušiti državo in njene državljane s posojili in obrestmi, ki jih tista država ne bo mogla nikoli odplačati in na tak način nelegitimno »vladajo«. Sram naj jih bo! Dokler bo v Evropi vladalo prepričanje, da so finance in številke na prvem mestu, se večina ljudi ne bo čutila pripadnike te Evrope. Na prvo mesto mora stopiti solidarnost, prepričanje, da smo vsi enaki državljani in da si moramo medsebojno pomagati. Evropske ustanove se morajo približati ljudem, ekonomske razlike in življenjski standardi ne smejo biti tako različni, če vsaj na papirju živimo vsi v isti »državi.« Seveda, tudi tu vsak nosi svoje krivde in ne trdim, da so Grki brez greha, toda politika, ki jo sedaj izvaja Evropa, ne bo prinesla nobene enotnosti in pozitivne rešitve. Tako se bomo z raznimi populističnimi in ekstremističnimi strankami vrnili nazaj za sto let, k divjim nacionalizmom,

ki so povzročili prvo svetovno vojno in vse kar ji je sledilo. Evroskeptiki pridobivajo vedno večji konsenz in na tak način tvegamo, da so žrtve prejšnjega stoletja umrle zaman. Človek bo ponovno dokazal, da ni nikoli dovolj zrel, da bi se od zgodovine kaj naučil. Ne pozabimo, kaj vsega je Evropa preživela in izredno žalostno bi bilo, da bi se zopet vse porušilo.

Jasno je torej, da sta danes ta enotnost in dokončna sprava še toliko pomembnejši. Države morajo sprejeti, da noben narod nima pravice in dolžnosti odločati, kaj je pravilno in kaj ne. Nekateri pravijo, da smo na pragu nove vojne in sicer z islamskimi fundamentalisti. Problem je velik in težko bo najti neko rešitev. Krize v arabskem svetu pa ne moremo razumeti, če ne pogledamo nazaj in pomislimo, kje se je vse začelo: kolonializem, propad turškega cesarstva, nastanek Izraela, propad Sovjetske zveze, vojni v Afganistanu in Iraku ter arabska pomlad pred nekaj leti.

Prav pri arabskih revolucijah smo lahko videli, da nekemu narodu ne moreš vsiliti demokracije od zgoraj, saj mora le-ta biti izraz in želja ljudi ter cilj nekega daljšega procesa. Diktatorji kot so bili Gaddafi, Mubarak, Saddam Husein in Asad so, hočeš nočeš, zagotavljali neko stabilnost in laičnost države. Na tak način na Bližnjem Vzhodu ni vladal tisti ekstremizem, ki ga vidimo danes. Vsiljena demokracija je torej bila le navidezna in je kmalu propadla v kaos. Če želi neka veslesila odstaviti diktatorja v neki drugi državi, mora prej premisliti ali je kultura in filozofija družbe tistega naroda primerna za tako obliko vladanja. Kaj bo nadomestilo diktatorja? Naroda ne moremo pustiti v rokah tistih skupin, ki bodo takoj izkoristile nestabilnost. Osebnostem zelo občutljiv na to dejstvo, saj mislim da površinska in površna predstava in analiza sedanosti lahko vodi ljudi v veliko ignoranco, ki je v obdobju krize zelo podvržena populizmu in ekstremizmu, ki sem jih že prej omenil. Kot je pravil Gramsci: »Zgodovina uči, a nihče je ne posluša.« Ne glede na to pa ostaja problem nečloveških in nadvse krutih teroristov, ki so že dokazali, da nas lahko brez velikih težav napadejo in ranijo v osrčju naše celine. Če bomo res prišli do direktnega vojaškega spopada, bi bilo bolje, da bi Evropa ostala v ozadju in ne v prvi vrsti, kjer bi raje videl vojaške arabskih držav, ki se z džihadisti ne strinjajo. Drugače bomo čez nekaj let spet govorili o istem problemu.

Dokler ne bo človek dal ob stran lastne ekonomske interese in vlogo kapitala in ne bo dal prioritete miru, solidarnosti in pravici samoodločbe naroda, bodo svet pestile te in druge vojne, krize in nepetosti, ki bodo vodile človeka v vse globlji pesimizem, sovraštvo in obup.

PISMA UREDNIŠTVU

O pravih igre

Mariju Čuku, ki me je včeraj vzvišeno nagovoril v daljšem pismu uredništvu, odgovarjam s krajšo in bolj skromno mislijo. Če je pač tako vehementno in bliskovito odpisal, sam razume, da je nekaj narobe. Zakaj pa ni počakal do naslednje športne rubrike in tam nadaljeval s psevdo-kritiko politike. Ker je morda sam razumel, da je to na športnih straneh neprimerno?

Najprej je treba razlikovati med kritiko in satiro ter med žalitvami in obrekovanjem. Šele za tem, pa se lahko sklicujemo na demokracijo, kjer sta seveda kritika in satira dobrodošli za politiko, a tudi za vse tiste, ki se z njo ukvarjajo. Naj torej Marij Čuk, brez patetičnega in na pol užaljenega nastopanja, sprejme pravila igre. Cankar, ki je bil socialdemokrat, si je verjetno želel enaka pravila igre za vse. Intelektualno pošteni ljudje namreč ne plačujemo naročnine Primorskemu dnevniku zato, da v športni rubriki, kjer mi nimamo pravice do replike, prebiramo politiziranje človeka s pisano kravato.

Med vrsticami vidim, da se Marij Čuk zaveda, da brez pluralizma lahko pride do tragičnih posledic, zato bo zlahka dojel, da je moja zadnja misel zgolj splošnega značaja in ne leti nanj. Tudi nekdanji predsednik srbske akademije znanosti in umetnosti Dobrica Čosić je veljal za kulturnika in tudi on je kultivirano razmišljal o stiskah in pravicah ter popolni enakopravnosti svojega naroda. A ko je izdelal in aktualiziral teorijo o veliki Srbiji, smo ga nekateri začeli gledati v drugačni luči, ker je postal hlapec določene politike s tragičnimi posledicami.

Stefano Ukmar, deželni svetnik Ds

SEŽANA - Kosovelov dom V ponedeljek Carmina Slovenica v živo z improvizacijo Balkanika

V sklopu raznolikega glasbeno-plesnega in Briljantnega abonmaja Kosovelov dom v Sežani v ponedeljek ob 20. uri vabi na koncert zbor Carmina Slovenica, ki se bo predstavil z glasbeno postavitevjo oz. balkansko etno improvizacijo v živo Balkanika.

Vokalni ansambel, ki v slovenskem in mednarodnem okolju deluje kot eden najpomembnejših, najbolj inventivnih in prepoznavnih vokalnih sestavov. Z izvirnimi, vrhunskimi, raziskovalnimi pristopi v glasbi in scenskih umetnostih, ki je z drznostjo, provokativnostjo in eruditvom polje zborovstva razširil v razsežnosti najkompleksnejšega ustvarjalnega prostora celostne večzvrstne umetnine. Carmina Slovenica deluje kot produkcijska hiša z več dejavnostmi. Je vrhunski ansambel, ki je mednarodni prostor zaznamoval kot kolektiv, ki s konceptom choregie širi polja glasbeno-gledališke umetnosti in na glasbeno sceno prinaša svežino, odpira nove prostore izraza, intenzivnosti doživljanja in komunikacije.

Med njihove dejavnosti spada tudi projekt Balkanika. »Balkanska glasba poslušalca težko pusti ravnodušnega. Človeka se ne dotakne samo, temveč ga močno objame. Telo se odzove – morda z nasmehom ali s pozibavanjem in ritmu. Je temperamentna, bistra, erotična, pogumna in širokega duha. Petje izraža poseben odnos do življenja, pri katerem nista najpomembnejša melodija ali glas, temveč izkušnja in občutje, s katerim se posreduje doživetje, ki ga opisuje pesem. Ta čudoviti spoj ponujamo današnjim ljubiteljem glasbe: v njem se prepletajo elementi pravljicega arhaizma, bizantinske liturgije, junaških epov, asimetrični, svobodni ritmi, humoresk, virtuoznih improvizacij, žalostink ... Vse skupaj pa je zlito v resnične dragulje,« je zapisano v predstavitvi.

Skupino vodi dirigentka Karmena Šilec, ob njej pa sodelujejo Janez Dovč na harmoniki, ter Nino Mureškič na tolkalah.

Več informacij o nakupu vstopnic lahko dobite na tel. št. 00386 5731 2010 ali pa na www.kosovelovdom.si

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip
 evangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik,
 vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni
8.25 Show: UnoMattina in famiglia
10.30 Buongiorno benessere **11.05** Linea
 Verde Orizzonti **12.00** Talent show: La pro-
 va del cuoco **14.00** Easy Driver **14.30** Linea
 Bianca **15.40** Nad.: Legami **16.25** Viaggio
 nella Chiesa di Francesco **17.15** A Sua im-
 magine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest
18.50 Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi
 (v. F. Insinna) **21.15** Notti sul ghiaccio

RAI2

6.00 I fatti vostri **6.30** Nautilus **7.00** Nan.:
 Due uomini e mezzo **7.40** Serija: Lassie **8.30**
 23.45 Signori del vino **9.00** Sulla Via di Da-
 masco **9.30** Parlamento Punto Europa
10.00 Dok.: Il pappagallo geniale **10.15**
 Dok.: Una spiaggia per le tartarughe **10.45**
 Cronache animali **11.30** Show: Mezzo-
 giorno in famiglia **13.00** 20.30, 22.40 Dnevnik
13.25 Dribbling **14.00** Detto fatto
15.40 Serija: Squadra Speciale Colonia
16.25 Serija: Squadra Speciale Stoccarda
17.10 Sereno Variabile **18.05** 90' minuto -
 Serie B **18.50** Serija: Sea Patrol **19.35** Serija:
 Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija:
 Castle **21.50** Serija: Elementary **22.55**
 0.15 Rubrike **23.00** Sabato Sprint

RAI3

6.55 Film: Due lettere anonime (dram.) **8.25**
 Film: Il corazziere (kom.) **9.55** Figli - Al-
 bum di persone notevoli **10.00** 12.25, 14.45
 Rubrike **11.00** Dan zena **12.00** 14.00, 18.55,
 23.35 Dnevnik, vreme in šport **14.55** Tv
 Talk **16.30** Presa diretta **18.00** Player **18.05**
 Per un pugno di libri **20.00** Blob **20.10** Che
 fuori tempo che fa **21.30** Scala Mercalli
23.55 Stelle nere

RAI4

13.15 Film: Star Trek (zf, '09, i. C. Pine, Z.
 Quinto) **15.30** Nad.: Lasko **16.15** 17.10
 Nad.: Robin Hood **17.05** Novice **17.55** Nad.:
 Warehouse **19.20** Rai Player **19.30** Serija:
 Marvel Agents of S.H.I.E.L.D. **20.15** Serija:
 Doctor Who **21.15** Film: Nikita (triler,
 '90) **23.10** Film: Shelter - Identità para-
 normali (horor, '10, i. J. Moore)

RAIS

14.10 20.30 Rai Player **14.20** La Terra vista
 dal cielo **15.20** Il popolo degli oceani **16.20**
 Cinque buoni motivi **16.25** L'arte secondo
 Dario Fo **18.00** Novice **18.05** Memo -
 L'agenda culturale **18.40** Dok. film: Alla ri-
 cerca di Vivian Maier **20.05** Scaramouche
 Scaramouche **20.40** Dok.: Franco Purini -
 Marcello Piacentini e Armando Brasini
21.15 Gledališče: Le sorelle Macaluso **22.30**
 Prima della prima **23.00** David Letterman
 Show

RAI MOVIE

12.15 Film: Il primo incarico (dram.) **13.45**
 17.45 Rai Player **13.55** Film: The Woman in
 Black (horor, '12, i. D. Radcliffe) **15.30** Film:
 The Tower (akc., '12) **17.40** Novice **17.55**
 Film: La rivincita delle bionde (kom., '01, i.
 R. Witherspoon) **19.40** Film: Due partite
 (dram., It., '09)

21.15 Film: Bat*21 (voj., '88, i. G. Hack-
 man) **23.05** Nad.: Deadwood

RAI PREMIUM

13.40 Nad.: Braccialetti rossi **15.25** Ak-
 tualno: Anica - Appuntamento al cinema
15.30 Nad.: Orgoglio **17.15** Novice **17.20**
 Autoritratti **18.15** Rai Player **18.25** Serija:
 Un caso di coscienza **20.15** Serija: Il capi-
 tano **21.15** Nad.: Regina dei fiori **23.20**
 Nad.: La ladra

RETE4

7.25 Film: Volesse il cielo! (kom.) **9.15** Nad.:
 Casa Vianello **9.45** Donnavventura **10.45** Ri-
 cetta all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vre-
 me **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Se-
 rija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di
 Forum **15.30** Nessuno mi può giudicare **16.10**
 Ieri e oggi in Tv **16.50** Film: Poirot - Carte in
 tavola (krim.) **19.35** Nad.: Centovetrine

21.15 Film: Into the Sun (akc., '05, i. S. Sea-
 gal) **23.15** Film: Blu profondo (horor, '99)

CANALES

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme
7.55 Prometne informacije **8.45** Il forma -
 Dimensione benessere **10.00** Super partes
10.40 Supercinema **11.00** Forum **13.40** 0.30
 L'isola dei famosi - Pillole **14.10** Amici
16.00 Nad.: Il segreto **16.30** Verissimo
18.45 Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show:
 Striscia la notizia - La voce dell'indecenza
21.10 C'è posta per te

ITALIA1

7.05 18.15 Risanke **10.45** Film: Free Willy 3
 - Il salvataggio (pust., '97) **12.25** 18.30 Dnevnik
 in vreme **13.00** Šport **13.55** Film: Bat-
 man Forever (fant., '95) **16.20** Film: Piccola
 peste torna a far danni (kom., '91) **19.00**
 Nad.: Arrow **19.55** L'isola dei famosi - Day
 Time **20.30** Nad.: The Flash **21.10** Film:
 Shrek Terzo (anim., '07) **22.55** Film: Super-
 hero - Il più dotato tra i supereroi (kom., '08)

IRIS

10.35 Film: Coraggio... fatti ammazzare
 (det., '83, r. C. Eastwood) **12.55** Film: Cow-
 girls - Il nuovo sesso (kom., '93, i. U. Thur-
 man, K. Reeves) **14.45** Film: Prova ad in-
 castrarmi (dram., '06, i. V. Diesel) **17.15**
 Film: Grilled (kom., '06) **18.50** Film: Il ge-
 nio della truffa (kom., '03, i. N. Cage)

21.00 Film: SMS - Sotto mentite spoglie
 (kom., It., '07) **23.00** Film: No problem
 (kom., It., '08, r. in i. V. Salemme)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnevnik
7.50 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break
11.00 Film: I cacciatori del lago d'argento
 (kom.) **14.00** Kronika **14.35** Serija: Jack
 Frost **16.25** Film: Jesse Stone - Nel mezzo
 del nulla (dram.) **18.15** Serija: L'ispettore
 Barnaby **20.30** Otto e mezzo

21.10 Film: I miserabili (dram., '98, i. L.
 Neeson) **23.30** Film: Annapolis - 1. del
 (dram., '06, i. J. Franco)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint
7.40 Serija: Moonlighting **8.30** 12.55, 18.55
 Dnevnik **8.50** 12.00, 16.45 I menù di Be-
 nedetta **10.00** 13.00, 19.00, 20.05 Chef per
 un giorno **11.00** Cuochi e fiamme **14.00**
 Nad.: Grey's Anatomy **18.00** Non ditelo al-

la sposa **21.10** Nad.: Sex and the City **23.30**
 Le invasioni barbariche

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** 7.30 Sveglia
 Trieste! **8.30** Dok.: Il portolano **11.00** Ro-
 tocalco Adnkronos **11.15** Ring **13.15** 17.55,
 19.00, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30,
 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza
18.00 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05**
 Tg Confartigianato **20.00** La parola del Si-
 gnore **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

11.55 Jamie - Menu in 30 minuti **12.55** Pe-
 pe quanto basta **13.25** 18.45 Attraverso una
 lente **14.05** 19.00 Racconti sul corpo **16.05**
 Film: Solo un bacio per favore (rom.) **17.50**
 Racconti sulla bellezza **20.00** Il cuoco va-
 gabondo **22.00** Marco Paolini racconta
22.10 Paolini: La macchina del capo

CIELO

14.00 15.15 Hell's Kitchen Italia **15.00** No-
 vice **16.15** MasterChef USA **18.15** 19.00
 Cucine da incubo **19.45** Top 20 Funniest
21.10 Film: Moana (biogr., It., '09)

DMAX

11.40 18.35 Bad Dog **13.25** Cattivissimi
 amici **15.10** Magic Camera **16.00** I re
 maghi **17.40** David Blaine: che cos'è la ma-
 gia? **19.30** Rimozione forzata **20.20** Banco
 dei pugni **21.10** World's Top 5 **22.00** Come
 andrà a finire? **22.55** Supercar: auto da so-
 gno **23.45** Street Custom

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** 18.40 Ri-
 sanke in otroške serije **8.55** Kviz: Male si-
 ve celice **9.40** Nad.: V boju s časom **10.05**
 Infodrom **10.20** Dok. serij: Kdo si pa ti?
10.55 Dok. film: Hrana za prihodnost
11.55 Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 23.35 Po-
 ročila, šport in vreme **13.25** Na vrtu **13.55**
 O živalih in ljudeh **14.25** Serija: Komisar
 Rex **15.15** Dok. serija: Cesarski Trst in Slo-
 venci **15.55** Dok. odd.: Vse moje matere
17.20 Sobotno popoldne **18.35** Ozare
19.25 Utrip **20.00** Ne se hecat **21.30** Film:
 Heinekenova ugrabitev (krim., '12) **0.05**
 Nad.: Restavracija Raw

SLOVENIJA2

7.30 City Folk **8.15** Na lepše **8.45** Polnočni
 klub **10.00** Alpsko smučanje: magazin
10.30 Zima je zakon **10.45** Alpsko smuča-
 nje: SP, smuk (ž), prenos **11.55** Alpsko smuča-
 nje: SP, smuk (m), prenos **12.50** Biatlon:
 SP, sprint (m), prenos **14.10** Nogomet: drža-
 vno prvenstvo, Celje - Maribor, prenos
16.15 Biatlon: SP, sprint (ž), prenos **17.45**
 Deskanje na snegu: SP, paralelni slalom,
 vključitev v prenos **18.30** Atletika: EP, pon.
22.00 Aritmija **23.00** Dok. serija: Spolnost
 in občutljivost **23.50** Odd.: Bleščica

KOPER

12.55 Biatlon: SP, sprint (m) **14.40** Čez-
 mejna TV - Deželne vesti **15.00** 23.30 Ak-
 tualno **15.30** Alpsko smučanje: SP, smuk
 (m) **16.25** Biatlon: SP, sprint (ž) **18.00** O ži-
 valih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vre-
 me **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00
 Vsedanes - Dnevnik **19.25** Sport **19.30** Vse-
 danes - Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50**
 Tednik **20.20** Film: Sladka svoboda (kom.)
22.15 Vrt sanj **23.00** Dok.: Max Fabiani

POP TV

7.10 Risanke in otroške serije **10.10** 12.10
 Tv prodaja **10.25** Serija: Zmenki milijon-
 arjev **11.20** Serija: Rizzoli in Isles **12.25**
 Znan obraz ima svoj glas **15.05** Film: Dva
 za ločitev (kom., '07) **16.40** Film: Prepove-
 dan sad (kom., '01, i. H. Graham) **18.25** Se-
 rija: Vrtičkanje **18.55** Vreme in novice
20.00 Odd.: Popolna poroka

21.45 Film: Charlie (dram., '10, i. Z.
 Efron, K. Basinger) **23.50** Film: Hudič v
 Emily Rose (horor, '05)

VREDNO OGLEDA

Rai Sobota, 7. marca
 Rai 4, ob 21.15

Nikita

Francija - Italija, 1990
 Režija: Luc Besson
 Igrajo: Anne Parillaud, Jean-
 Hugues Anglade, Tchèque Ka-
 ryo, Jeanne Moreau, Philippe
 Leroy

Po mnenju mnogih, najboljši
 film Luca Bessona. Nikita je
 privlačno dekle, ki je z dvema
 prijateljema priznala rop in
 umor policaja. Okrutno de-
 janje je zagrešila pod vplivom
 mamil. Po sodnem procesu
 in obsodbi na dosmrtno ječo,
 mlade ženske ne pošljejo v
 zapor, temveč v zavod za prevzgojitev. Povedo ji, da Nikita ne obstaja več
 in da je zdaj ona bolničarka, ki pa v resnici dela tudi za tajno policijo kjer je
 zaplena kot morilka.

Medtem Nikita spozna prodajalca Marca in si z njim ustvari družino. On
 seveda ne ve ničesar. Zdjaj, ko si je temnolaska res ustvarila novo življenje,
 bi rada pozabila na prejšnje, a njeni mentorji ji tega ne dovolijo ...

KANAL A

7.00 Risanke **8.10** 18.45 Serija: Naša ma-
 la klinika **8.55** 15.35 Serija: Puščica **9.45**
 ŠKL - šport mladih **10.15** Serija: Šola za
 prvake **10.50** 15.05 Serija: Blažen med že-
 nami **11.15** Serija: Kako sem spoznal va-
 jino mamo **12.10** 19.30 Serija: Očkoti
12.40 Film: 007 - Zlato oko (akc., '95)
16.25 Film: Vse za ples 2 (dram., '10) **18.00**
 Pazi, kamera! **20.00** Film: Dobrodošli v
 džungli (akc., '03, i. D. Johnson) **21.55** Big
 Brother **22.55** Film: Umetna zvezda (kom.,
 '02, i. A. Pacino)

PLANET TV

10.20 Novozelandski Top Model **11.20**
 Stroga ljubezen **12.15** Nan.: Spet zaljublje-
 na **13.10** Dok.: Hiša vaših sanj **14.05** Moj
 dragi zmore **15.50** Prva liga Telekom Slo-
 venije: Olimpija - Rudar Velenje **17.55** SP
 v smučarskih skokih **18.55** Danes **20.00** Bar
21.45 Film: Beli oleander (dram.) **23.45**
 Film: Pod krinko (triler)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, sledi Koledar;
 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00
 Poročila; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Ra-
 dioaktivni Casino; 9.50, 14.40, 18.40 Mu-
 sic box; 10.10 Prva izmena - Glasbena sre-
 čanja, sledi Music box; 11.15 Studio D - Po-
 gled skozi čas; 12.00 Ta rozajanski glas;
 12.30 30 minut country glasbe; 13.20 Glas-
 ba po željah; 14.00 Poročila in deželna kro-
 nika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val;
 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena; 19.20
 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba;
 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kroni-
 ka; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila;
 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.40 Pesem ted-
 na; 9.00 Sobotna in pol; 9.10 Prireditve dan-
 es; 10.00 Torklja; 10.40, 15.00, 18.55 Pe-
 sem tedna; 11.00 Ob enajstih!; 12.00 Ku-
 linarični kotiček; 12.30 Opoldnevnik;
 13.00 Glasba po željah; 14.00 O morju in
 pomorščakah; 15.30 DiO; 16.16 Svežem-
 odra selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in
 kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo
 dneva; 22.30 Za železno zaveso; 0.00 No-
 čni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30,
 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30,
 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,
 vreme in prometne informacije; 7.15 Jutra-
 nji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05
 Horoskop; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00
 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15,
 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in ra-
 dijski programi; 10.35, 13.35, 19.00, 20.30,
 22.00, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare; 12.01
 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00
 Santi patroni; 14.00 Slot Parade/Anteprema
 classifica; 14.35 Play Music Like; 15.30 Do-
 godki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro
 - Hot Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Ve-
 čerini dnevnik; 20.00 La radio a modo no-
 stro (enkrat na mesec); 21.00 Tutti i topi vo-
 gliono ballare; 22.30 Sonoricamente Puglia;
 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
 tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
 fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

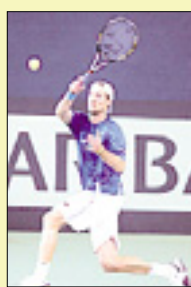
Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
 Partizanska 75, Sežana,
 tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
 Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
 prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

Vse odprto v Astani

ASTANA - Po prvem dnevu 1. kroga dvobojev za teniški Davisov pokal je stanje med Kazahstanom in Italijo 1:1. Potem ko je Simone Bolelli prvič v dosedanjih štirih dvobojih s tem nasprotnikom s 7:6 (6), 6:1, 6:2 klavno izgubil proti št. 1 Kazahstana Mihajlu Kukuškinu, je italijansko odpravo s 6:3, 6:3, 6:7 (5), 6:2 proti Andreju Golubevu rešil Andreas Seppi (na sliki). Se pa možnost četrtfinala v Trstu proti Česki oddaljuje. Čehi namreč proti Avstraliji presenetljivo izgubljajo z 2:0. Evroafriška skupina: Slovaška - Sloveniji 2:0.

Legia calcio rešila Parma

PARMA - Televizija (denar) je sveta vladar. Pod pritiskom mogotca Sky, brez njegovih prihodkov od pravic za prenos tekem bi italijanski nogomet že zdavnaj propadel, je Združenje prvoligašev s petimi milijoni evrov pomoči omogočila nogometšem Parme, da končajo sezono. A je klub dejansko bankrotiral, kar dan za dnev odkriva sodstvo, ki je med osumljence uvrstilo tudi bivšega odbornika Parme (in Udineseja) Ptera Leonardija: V rešilni načrt predsednika Giampietra Manentija nihče ne verjame več.

SMUČANJE Prižgali zeleno luč pokalu Vitranc

LJUBLJANA - Po Zlati lisici, na kateri so se merile najboljše alpske smučarke, bo Slovenija gostila še moško karavano alpskega smučanja. Mednarodna smučarska zveza Fis je kranjskogorskim organizatorjem tekmovanja za pokal Vitranc prižgala zeleno luč.

Štirinajstega in petnajstega marca bosta na podkorenski strmini veleslalom in slalom za svetovni pokal. Organizatorjem že 54. tekmovanja za pokal Vitranc bo šlo na roko tudi vreme, vremenska napoved je ugodna, tako da se obeta nova vrhunska prireditev z odličnimi razmerami na tekmovalni progi, na kateri se bodo tik pred zaključkom sezone svetovnega pokala v francoskem Meribelu pomerili najboljši alpski smučarji.

EVROLIGA - Milanski Armani ima v tem prvenstvu vse manj možnosti. V tekmi 2. faze je doma s 74:83 izgubil proti pirejskemu Olympiacosu, kar je že sedmi poraz v devetih tekmah. Milančani niso igrali slabo, a so bili Grki preprosto premočni.

Obvestila

ZŠDI obvešča, da bo v četrtek, 12. marca ob 20.30 na sedežu AŠD Mladina v Križu seja smučarske komisije.

OBČINA ZGONIK vabi svoje občane, da se v nedeljo, 22. marca 2015 udeležijo 15. Malega kraškega maratona po sezanskih ulicah (začetek ob 11.00). Prijave sprejema Občina Zgonik na naslov segreteria@com-sgonico.regione.fvg.it do 10. marca 2015.

ALPSKO SMUČANJE - V Garmischu nadaljevanje boja za veliki kristalni globus

Optimistična Tina

GARMISCH-PARTENKIRCHEN - Za Tino Maze je uspešen trening smuka pred današnjo tekmo (ob 10.45) svetovnega pokala v Garmisch-Partenkirchenu, kjer je Korošica na edinem preizkusu proge dosegla drugi čas. Mazejeva je za najhitrejšo, Tino Weirather iz Liechtensteina, zaostala 56 stotnik sekunde. Tretja je bila Avstrijka Regina Sterz. Mazejeva se je v Garmisch-Partenkirchenu podala neposredno iz Banskega, kjer so tekmovalni vikend minuli podaljšali za dan zaradi megle, ki je tekmovalkam nagajala prva dva dneva. V bolgarskem zimskošportnem središču je bila Mazejeva dvakrat druga, obakrat je zaostala za največjo tekmo v lovu na veliki kristalni globus skupne zmagovalke te sezone, Avstrijko Anno Fenninger. Pred njo ima le še 44 točk prednosti, a si Mazejeva dodatnega pritiska zaradi tega ne dela. «Pritisk sem si že tako naredila sama z dvema izpadoma v Mariboru, za kar sem si sama kriva, Anna nima nič s tem. Bo pa zanimivo in napeto do konca. A sama sem pripravljena in upam, da zmagam,» je povedala Mazejeva.

Čeprav premora ni bilo veliko, si je Mazejeva vseeno na nemškem prizorišču

napolnila baterije. «Ko smo prišli v Garmisch, smo imeli dva dneva prosta, nismo smučali, kar je bila moja želja. Vsak dan sem na smučeh in ne rabim posebnega treninga. Pomembno pa je, da sem sproščena in si napolnim baterije, ker bo naporno vse do konca sezone,» je dejala Mazejeva, ki optimistično pričakuje nastop. Med drugim ji praga v Garmischu ustreza »Res mi je všeč, idila je lepa, tukaj vlada dobra energija, vreme je lepo in res uživam,» je povedala vodilna smučarka svetovnega pokala.

MOŠKI - Danes ob 12.00 smuk v Kvitfjellu

ATLETIKA - Dvoransko EP v Pragi

Podelili prvih pet kompletov kolajn

PRAGA - Na atletske evropskem prvenstvu v dvorani, ki se je začelo v Pragi, so podelili prvih pet kompletov medalj. Prvo zlato medaljo si je z rekordom prvenstev in 5000 točkami po petih disciplinah mnogoboja priborila Britanka Katarina Johnson-Thompson. Na 60 m ovire je bil prvi Francoz Pascal Martinot-Lagarde (7,49), ki je le za stotinko premagal rojaka Dimitrija Bascouja (7,50), tudi bron pa je šel v Francijo z Wilhemom Belocianom (7,52). Med atletinjami je v tej disciplini Belorusinja Alina Talaj s 7,85 sekunde in državnim rekordom prehitela Britanico Lucy Hutton (7,90) in Serito Solomon (7,93) na naslednjih dveh mestih.

V skoku v daljino je Šved Michel Torneus z 8,30 metra prepričljivo ugnal konkurenco, saj je ob državnem rekordu dosegel tudi najboljši izid leta na svetu. Drugi je bil Čeh Radek Juška (8,10 m), tretji pa drugi Šved Andreas Otterling (8,06 m). V suvanju krogle je dvakratni svetovni prvak na prostem David Storl osvojil tudi prvo zlato na evropskih dvoranskih prvenstvih. Nemec je kroglo sunil 21,23 metra. Drugo mesto je s svojim zadnjim sunkom osvojil Srb Asmir Kolašinac (20,90 m), tretji pa je bil domačin Ladislav Prašil (20,66 m).

V peteroboju je srebro osvojila Belgijka Nafissatou Thiam (4696 točk), bron pa na veselje polne dvorane domačinka Eliška Klucinova s češkim rekordom (4687).

SABLJANJE - Katja Canalaz iz Grmeka s Slovenijo v Mariboru

Pot si utira z mečem

Benečanka tekmuje za koprski klub in trenira v Čedadu - Na EP 49. med 102 tekmovalkami

Prejšnji teden se je v Mariboru zaključilo Evropsko prvenstvo v sabljanju za kadete in mladince, na katerem je nastopilo 517 tekmovalk in tekmovalcev iz 37-ih evropskih držav. V meču je bila med protagonistkami v dresu slovenske kadetske reprezentance tudi petnajstletna Benečanka Katja Canalaz (letnik 2000) iz Grmeka, ki je nastopila tako v posamičnem kot v ekipnem tekmovalju. V konkurenci 102 tekmovalk je na koncu osvojila 49. mesto. V prvem krogu se je pomerila z nasprotnicami iz Finske, Hrvaške, Litve, Poljske, Avstrije in Nemčije in zmagala 3 dvoboje, v 2. krogu pa je s 15:9 izgubila proti dve leti starejši Madžarki Nelli Ladanyi. Ta se je nato prebila do šestnajstine finala, kjer je za las izgubila proti kasnejši evropski prvakinji, Italijanki Federici Isola. Italija je osvojila naslov tudi v ekipnem tekmovalju, kjer je Slovenija izpadla že v prvem krogu proti Ukrajini.

Za Katjo Canalaz je bil to prvi nastop na evropskem prvenstvu. »Zame je bila to zelo lepa izkušnja in sem zadovoljna tudi s svojim rezultatom. Vsako državo zastopajo štiri najboljše sabljačice, tako da je res zahtevna preizkušnja. Naslednjič se bom skušala odrezati še boljše,« je ob povratku domov povedala Katja, ki v kategoriji kadetinj tekmuje prvič in je bila v glavnem dve leti mlajša od svojih nasprotnic (zgornja starostna meja je namreč 17 let). Sicer pa je mlada in nadarjena sabljačica v dresu Slovenije že nastopila tudi na turnirjih v Celovcu in Bratislavi, kjer je bila prav ta-

Katja Canalaz (druga z leve) z drugimi članicami reprezentance Slovenije

ko dokaj uspešna (20 dvobojev, 7 zmag). V Sloveniji je Katja članica koprskega Sabljaškega društva - Club Scherma Gladio, sicer pa trikrat do štirikrat tedensko vadi v Čedadu s trenerjem Alessiom Beltramejem v klubu Fiore dei Liberi.

Kdaj si se začela ukvarjati s panogo?

Sabljam že devet let. Na začetku mi ta panoga ni bila posebno všeč, s časom pa sem jo vžljubila in je zdaj najlepša stvar mojega življenja. Najprej sem tekmovala v floretu, saj je to osnova za vse. Potem mi je trener svetoval naj se preizkusim v meču. Dve leti sem vadila oboje, zdaj pa tekmujem samo v meču, ki mi bolj leži.

Kateri so bili doslej tvoji najboljši rezultati?

Pred tremi leti sem zmagala na meddeželnem prvenstvu v floretu, dvakrat sem bila med najmlajšimi deželna prvakinja, zelo dobre uvrstitve sem imela tudi na številnih turnirjih v Italiji in Sloveniji. Pred dvema letoma sem bila v kategoriji deklic slovenska državna prvakinja v meču in floretu, v Italiji pa sem bila v isti kategoriji prav tako med najboljšimi dvajsetimi sabljačicami v državi.

Kaj te čaka v nadaljevanju sezone?

Gotovo še kak nastop v Italiji, kar zadeva tekmovalno po Evropi in Sloveniji, pa še ne vem. Trener mi svetuje, kje naj tekmujem. Sicer pa imamo v klubu v Čedadu letos prvič tudi žensko ekipo v meču in nastopamo v C2-ligi. Upamo, da se bomo prebile v višjo kategorijo. (T.G./NM)

ODBOJKA - Jutri v Repnu proti Trevisu

Sloga Tabor Televita bo »reševala« prvenstvo

Olympia v Povolaru - Zalet Sloga pred težko nalogo

Če se odbojkarji Sloge Tabor Televita želijo v moški B2-ligi še naprej obdržati v boju za končnico, morajo jutri v Repnu nujno premagati tretje uvrščeni Treviso, ki v zadnjih letih še nikoli ni bil tako uspešen kot letos. Zmage bi se veselili vsi številni nasledovalci vodilne trojice, pa tudi navijači večina moštev, saj bi to pomenilo, da napetost v ligi ne popušča. Druga plat medalje: če slogaši ne bodo osvojili nobene točke, bodo za nasprotniki zaostali že za devet točk, kar utegne biti res preveč, ne glede na to, da je prvenstvo izenačeno. Če poraz na gostovanju v Vicenzi pri Zaneju ni pustil prevelikih posledic, lahko jutri pričakujemo izjemen boj. Na domačih tleh slogaši namreč še nikoli niso razočarali.

Na papirju lažja je naloga Olympie, ki bo gostovala pri praktično na izpad že obsojenemu Povolaru. Takšne tekme so lahko tudi nevarne, a če Marchesinijevi igralci svojih nasprotnikov ne bodo podcenjevali, jim zmagata ne more uiti. Tudi oni se bodo potem zagotovo pozanimali, kako se je razpletlo v Repnu ...

V ženski C-ligi čaka ekipo Zalet Sloga težko gostovanje v Vidmu pri ekipi Volleybas. To je ena od dveh ekip, ki lahko ogrozi končno 4. mesto združene ekipe, to je tudi cilj naših deklet v letošnji sezoni. Gre sicer zgolj za prestižno uvrstitev, njen pomen je v tem, da bi na ta način izboljšale svoj najboljši izid v štiriletnem igranju v tej ligi, v kateri so doslej prav vsako leto napredovale za stopničko. Volleybas so v Repnu premagale z gladkim 3:0, na svojih tleh pa so gotovo lahko zelo nevarne, zato bo potrebno igrati posebno dobro.

Zalet Kontovel v boj za C-ligo

Odbojkarice Zaleta Kontovel začenejo drevi pri Briščikih svojo pot v končnici ženske D-lige. Šest ekip se bo pomerilo za dve, morda celo tri mesta, ki vodijo v višjo ligo. Ker so po rednem delu osvojile drugo mesto, je jasno, da je ta rezultat v njihovem dometu. Njihov prvi nasprotnik bo videmski DLF, proti kateremu so v rednem delu izgubile, ko tekma ni imela nobenega pomena. V skupini za napredovanje bo sicer, vsaj na začetku, vsaka tekma zelo težka, saj si v tako kratkem prvenstvu (deset tekem) ne moreš privoščiti dosti porazov.

V moški D-ligi bodo mladinci Soče gostovali pri vodilnem Červinjanu, ki je doslej doživel en sam poraz. Toda Battistijevi fantje so v prejšnjem krogu presenetili Reano, zato na gostovanje ne odhajajo povsem brez upanja. Olympia pa čaka na domačih tleh tekma proti tržaškim mladincem Cosellija. Čeprav zaostajajo za štiri točke, jih Goričani ne smejo podcenjevati, zmago tako in tako krvavo potrebujejo, da se ne bi spet znašli preblizu dna. Tekma med Slogo tabor in Alturo je bila na prošnjo nasprotnikov preložena na prihodnjo sredo.

KOŠARKA - Sinoči, moška D-liga: Santos - Kontovel 68:56. Promocijska liga: Olimpia - Dom 52:65

NOGOMET - Jutri v D-ligi v Repnu proti ekipi Union Pro

Kras bi lahko v boj za obstanek vpletel tudi nasprotnika

V boj za tretjo zaporedno zmago. Pri Krasu in Triestini zdaj resnično verjamejo v možnost neposrednega obstanka in po neposrednem obračunu, na katerem je prišlo do delitve točk, ekipi igrata nekako vzporedno prvenstvo in si delata medsebojne usluge. To bi se lahko zgodilo tudi v jutrišnjem 25. krogu (pričetek tekem ob 14.30), ko bosta tako Kras kot Triestina vsaj na papirju pred lažjo nalogo. Kras bo v Repnu gostil Union Pro, ki ima na lestvici osem točk več od belorodskih. Obstanka Union ni še dosegel. Za sabo ima sicer precej ekip, vendar v primeru poraza proti Krasu bi lahko postal eden izmed kandidatov za končnico za obstanek. Vsekakor pri Krasu nasprotnika ne bodo podcenjevali, saj je Union Pro že premagal Padovo in Belluno. Predsednik Kocman želi od svojih varovancev potrditev številnih znakov napredka, ki so jih Corvaglia in soigralci pokazali na zadnjih tekmah. Po možnosti brez tistega odvečnega trpljenja zaradi (pre)številnih zamujenih priložnosti za zadetek: »Menim, da bodo za nas odločilne tekme do 2. aprila. Igrali bomo proti Unionu Pro, Fontanafreddi, Moriju, Arzignanochiampu in Mezzocorona. Ko bi nam uspelo zbrati 10-11 točk, potem bi bil zadnji del sezone nekoliko bolj miren. Ne izključujem, da bodo neposredno izpadle tri ekipe, da bo torej razdalja med 13. in 16. na lestvici vsaj osem točk, a v tem trenutku so vključene v boj za obstanek vse ekipe od 8. mesta (Union Pro) navzdol.«

Trener Tonči Žlogar medtem nadaljuje s svojim delom na terenu in ima na razpolago vse igralce. Ranič bo danes igral z mladinci, za prvo ekipo pa naj bi prišel v pošteven prihodnji teden.

Triestina pa se podaja na gostova-

nje v Pedaveno pri Bellunu, kjer jo čaka tekma proti Union Ripi La Fenadori. Gre za društvo, ki je nastalo leta 2008 po združitvi dveh klubov iz bližnjih občin. Po uspešnem prvem delu prvenstva, ki ga je Union Ripa zaključila z 29 točkami, se je nekaj v klubu hudo zataknilo (tudi zaradi odhoda nekaterih stebrov ekipe), tako da so črnozeleni v povratnem delu v sedmih nastopih osvojili pičle dve točki. Za trenerja Partelija bo najbrž tekma proti Triestini odločilna. Le po posegu igralcev ga niso odslovili že po zadnjem nastopu, nov spodrselj pa bi bil zanj usoden. Za nameček bo moral igrati s številnimi rezervami, saj bo Union Ripa zaradi poškodb ali kazni brez vsaj štirih ključnih mož. To želijo pri Triestini izkoristiti, saj bi se z zmago nasprotnikom približali na štiri točke in imeli tako na vidiku še eno ekipo, ki bi lahko postala kandidat za izpad. Trener Triestine Ferazzoli lahko računa na vse najboljše igralce (vrata se tudi Bedin), vzdušje v ekipi pa je seveda iz tedna v teden boljše. (L.F.)

Juventina, priprava je bila optimalna

Nogometaši Juventine, ki so se zasedli na vrhu lestvice promocijske lige, bodo že jutri v Miljah hitro spoznali, ali jim je odmor koristil ali škodil. Obeti so proti nizko postavljeni Muggii dobri. Trenirali so vsi, redno in zbrano. Tudi na sintetičnem igrišču, kakršnega imajo v Miljah, na prijateljski tekmi proti Biljam so potrdili dobro formo (zmaga s 3:1), vsi so zdravi, manjkalo bo le diskvalificirani Manfreda. Cilj je seveda zmaga. Pred zadnjimi tremi krogi, ko se bodo pomerili z neposrednimi tekmeci za napredovanje (dvakrat v Trstu), želijo obdržati vsaj sedanjost prednost. Če ne kaj več.

V 1. ligi čakata Primorec in Breg neugodni gostovanji. Trebenci (50 točk) bodo igrali v Marianu (34), Brežani (42) pa v Ogleju (19), vendar oboji kajpak lahko računajo tudi na zmago. Zelo pomembno v boju za obstanek bo današnje gostovanje Sovodnej pri Isonzu.

V 2. ligi so pred najvišjo oviro Primorje na gostovanju pri vodilni Pro Gorizii, Zarja (že danes) doma proti Pierisu in Mladost (jutri) proti Torreju pa ne bi smeli imeti pretežkega dela.

Gaja je v 3. ligi tokrat prosta.

Neskončno dolgo poškodovani Ranič bo danes igral z mladinci, kmalu naj bi bil nared tudi za prvo ekipo

FOTODAMJ@N

NOGOMET - Elitna liga Vesna v Chionsu z najboljšo postavo

Kriška Vesna si tudi po premoru želi nadaljevati uspešno serijo nastopov, s katerimi je v zadnjih krogih ohranila tretje mesto na lestvici z dvema točkama prednosti pred najbližjim zasedovalcem Cordenonsom in sedmimi točkami zaostanka za drugo uvrščenim Cjarlins-Muzane.

Prvi sezonski cilj, in sicer obstanek v elitni ligi, je dosežen, zato bodo lahko Zanuttigovi varovanci preostala srečanja igrali z manjšo psihološko obremenitvijo. Že jutri bodo odpotovali v Chions, kjer jih pričakuje moštvo, ki zaseda 10. mesto skupne razpredelnice.

Sezona ekipe iz pordenonske pokrajine je bila vse do 22. kroga zelo uravnotežena. Rumeno-modra furlanska enajsterica je v prejšnjem krogu doživela poraz v Tricesimu, ki se je dodal k sedmim sezonskim porazom, prav tolikim zmagam in sedmim remijem.

V prvem delu prvenstva je Vesna Chions premagala po bojevitih srečanju z 2:0. Takrat so jutrišnji gostitelji izkazali precejšnjo zagrizenost, blesteli so predvsem po fizični igri. Križani pa so takrat le našli ustrezno protiročanje, tokrat pa bo Zanuttig lahko računal tudi na vse bolj odločilnega Venturinja in mladega Stanicha, ki je za špicama našel najboljši položaj na igrišču. Poškodovanih ali kaznovanih ne beležijo, tako da lahko Zanuttig zaupal najboljši možni postavi z Bozičičem v režiji ter Muiesanom in Venturinjem v napadu. (mar)

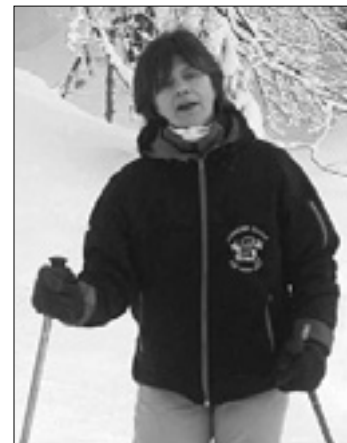
Tretjič gresta na državno prvenstvo

Mlada osnovnošolca Alex Devetak z Vrha in Sofia Providenti iz Gorice bosta julija v Riminu tretjič na svoji skupni športni poti nastopila na državnem prvenstvu v športnem (latinskoameriškem) plesu. Pravico do nastopa sta si konec preteklega tedna priborila z zmago na deželni prvenstvu v tržaški športni palači. Učenec 5. razreda osnovne šole Erjavec iz Štandreža in njegova enako stara partnerica iz Gorice, ki tekmujeta za tržaško društvo Alexander club, sta zmagala v razredu B3. Prvič sta na državnem prvenstvu nastopila leta 2012 in se uvrstila na 12. mesto, leta 2013 pa sta se izboljšala in končala kot deveta. Lani zaradi poškodbe nista tekmovala, zdaj pa sta v zadovoljstvo njunega trenerja Paola Claudija spet v pravi formi.

rekre Akcija

GABRIELA CAHARIJA
»Julijci so lepi, Kras je meni še lepši«

»Kras je moj,« je ob koncu pogovora povzela svoje misli Gabriela Caharija iz Trnovce. Kraški gozdovi, ki povezujejo slovensko in italijansko stran, so že del njenega jaza: »Vsak teden se odpravim na sprehod. Redno hodim že štiri ali pet let, navadno ob sobotah, zjutraj ali popoldne, sama ali pa z možem,« razlaga knjižničarka v Narodni in študijski knjižnici, 50 let. »Pohodom rada vedno dodam še nekaj simbolike, tako da izbiram čezmejnje poti, hodim torej z italijanske na slovensko stran in nazaj.« Tako se podaja z Medjevasi na Grmado do Brestovice, iz Zgonika v Pliskovico, najraje pa ima Svetega Lenarta. Ta kraški vrh enostavno obožuje, saj tam dobi svoj mir. »Ko imam čas, se odpravim tudi od doma do Zgonika, vse do Volnika in Vogelj in nazaj. Za to potrebujem približno tri ure ali tri ure in pol. Včasih izberem tudi pot Mirka Škabarja, ki je enkratna.« Gabriela se je dvakrat udeležila tudi pohoda od morja do Triglava, del sedemdnevne ture pa namerava ponoviti tudi letos.

Enkrat tedensko potepanje po kraških gozdnih poteh obogati tudi z zimskimi pohodi. S krpeljami se je letos povzpela do Krnskih jezov, do koč Grego nad Trbižem, sprehajala pa se je tudi do Tamarja in se povzpela na Tromejo. »Priložnostno tudi turno smučam, a ne, če je prestrmo. Z možem se sprti odločava: če so snežne razmere in vreme primerne za to, greva. Navadno vse dava v avto, potem pa pada odločitev.«

Ko časa ni dovolj, pa sprostitvev v naravi nikakor ne izostane. Takrat izbere Gabriela tek: »Če sem v formi, tečem tudi po uro, sedem pa manj.« Celih deset let je redno tekala enkrat tedensko, takrat se je s sotekačico udeležila tudi polmaratona v Trstu, preizkusila pa se je tudi v maratonu. Približno 42 kilometrov je pretekla kar po gozdnih poteh: »Od Trnovce do Briščk in nazaj, kar je približno 25 km, potem še malo po Šempolaju in Slivnem in nazaj domov.«

Od kod pa ljubezen do hoje? »Narava mi je posebno všeč, posebno Kras. Čeprav so Julijci zelo lepi, imam še vedno raje Kras. V mladih letih sem bila bolj morski tip, z leti pa se spremeniš, spremenijo se okusi in stil življenja. V hribih je vselej bolj mirno, medtem ko je danes pri morju vse bolj živo in hrupno. Tako hoja kot tek pa me tudi sproščata.« (vs)

ŠAH Kosovel zmagal brez poraza

V organizaciji središčne šole Žige Zois v sodelovanju z društvom SST 1904 je včeraj bilo ekipno pokrajinsko prvenstvo v šahu za nižje srednje šole. Tudi letos so slovenske šole dosegle zelo dobre rezultate.

V moški konkurenci osnovnošolcev je prva ekipa openskega ravnateljstva zmagala brez poraza (11 točk v šestih tekmah) pred prvo ekipo zavoda Campi Elisi (10 točk) in prvo ekipo zavoda Dante (9 točk). Najboljši igralec turnirja je bil predstavnik Opčin A Boštjan Petaros, ki je zmagal vse tekme na prvi šahovnici, isto kot Jasna Grilanc na četrti.

Opensko ravnateljstvo je imelo tudi edino ekipo v ženski konkurenci, ki se je, kljub okrnjeni postavi, uvrstila na 5. mesto med sedmimi nastopajočimi.

Izidi:

Kosovel: Boštjan Petaros (6/6), Ivana Kreševič (5/6), Samo Tomasetig (2/4), Jasna Grilanc (5/5), Matej Emili (2/3).

Kosovel (ženske): Mateja Tavčar (3/5), Veronika De Luisa (2/4), Kristina Perčič (2,5/6), Irene Elena Parisini (0/5), Blanka Kravos (0/4).

Marko Oblak

Domači šport

DANES

Sobota, 7. marca 2015

NOGOMET

- AMATERSKA LIGA - 15.00 v Špetru ob Soči: Isonzo - Sovodnje
- AMATERSKA LIGA - 15.30 v Bazovici: Zarja - Pieris
- DRŽAVNI MLADINCI - 15.30 v Moriju: Mori Santo Stefano - Kras Repen
- DEŽELNI MLADINCI - 17.00 v Trstu, drevored Sanzio: San Giovanni - Vesna

ODBOJKA

- ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Vidmu: Volleybas - Zalet Sloga
- MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Červinjanu: Cervignano - Soča; 20.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Coselli
- ŽENSKA D-LIGA - 20.30 pri Briščikih: Zalet Kontovel - DLF
- UNER 14 ŽENSKE - 15.30 v Fari: Farra - Val

KOŠARKA

- MOŠKA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Tolmezzo; 19.30 v Latisani: Latisana - Breg
- UNER 15 MOŠKI - 16.30 v Gorici, Kulturni dom: Dom - StarEnergy

HOKEJ NA ROLERIJH

- A1-LIGA - 20.30 v Vicenzi: Diavoli Vicenza - Polez ZKB Kwins

JUTRI

Nedelja, 9. marca 2015

NOGOMET

- D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Union Pro
- ELITNA LIGA - 15.00 v Chionsu: Chions - Vesna
- PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Miljah: Muggia - Juventina

- AMATERSKA LIGA - 15.00 v Marianu: Mariano - Primorec; 15.00 v Ogleju: Aquileia - Breg
- AMATERSKA LIGA - 15.00 v Gorici: Pro Gorizia - Primorje; 15.00 v Doberdodu: Mladost - Torre

- NARAŠČAJNIKI - 8.45 v Trstu, Ul. Locchi: Montebello Don Bosco - Kras Repen; 10.30 v Risanu: Union 91 - Juventina
- NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Isonzo; 10.30 v Gorici, Ul. Baiamonti: Audax Sanrocchese - Sovodnje; 10.30 v Trebčah: Kras Repen - Domio; 10.30 v Ogleju: Aquileia - Kras Repen (poskusno prvenstvo)

- UNDER 18 ŽENSKA - 11.00 v Trstu, Ul. Petracco: TimMusic - Zalet Sloga; 19.15 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Zalet Sokol
- UNDER 18 ŽENSKA - 11.00 v Marianu: Intrepida - Olympia Govolley
- UNDER 17 MOŠKI - 17.00 v Gorici, Špacapan: Olympia - Torriana Villa
- UNDER 14 ŽENSKA - 11.30 v Trstu, Ul. Veronesi: OMA - Sloga Dvigala Barich

ODBOJKA

- MOŠKA B2-LIGA - 17.00 v Repnu: Sloga Tabor Televisa - Volley Treviso; 17.30 v Monticellu Conteotto: Povolario - Olympia

- ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 v Trstu, Ul. Petracco: TimMusic - Zalet Sloga; 19.15 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Zalet Sokol

- UNDER 18 ŽENSKA - 11.00 v Marianu: Intrepida - Olympia Govolley

- UNDER 17 MOŠKI - 17.00 v Gorici, Špacapan: Olympia - Torriana Villa

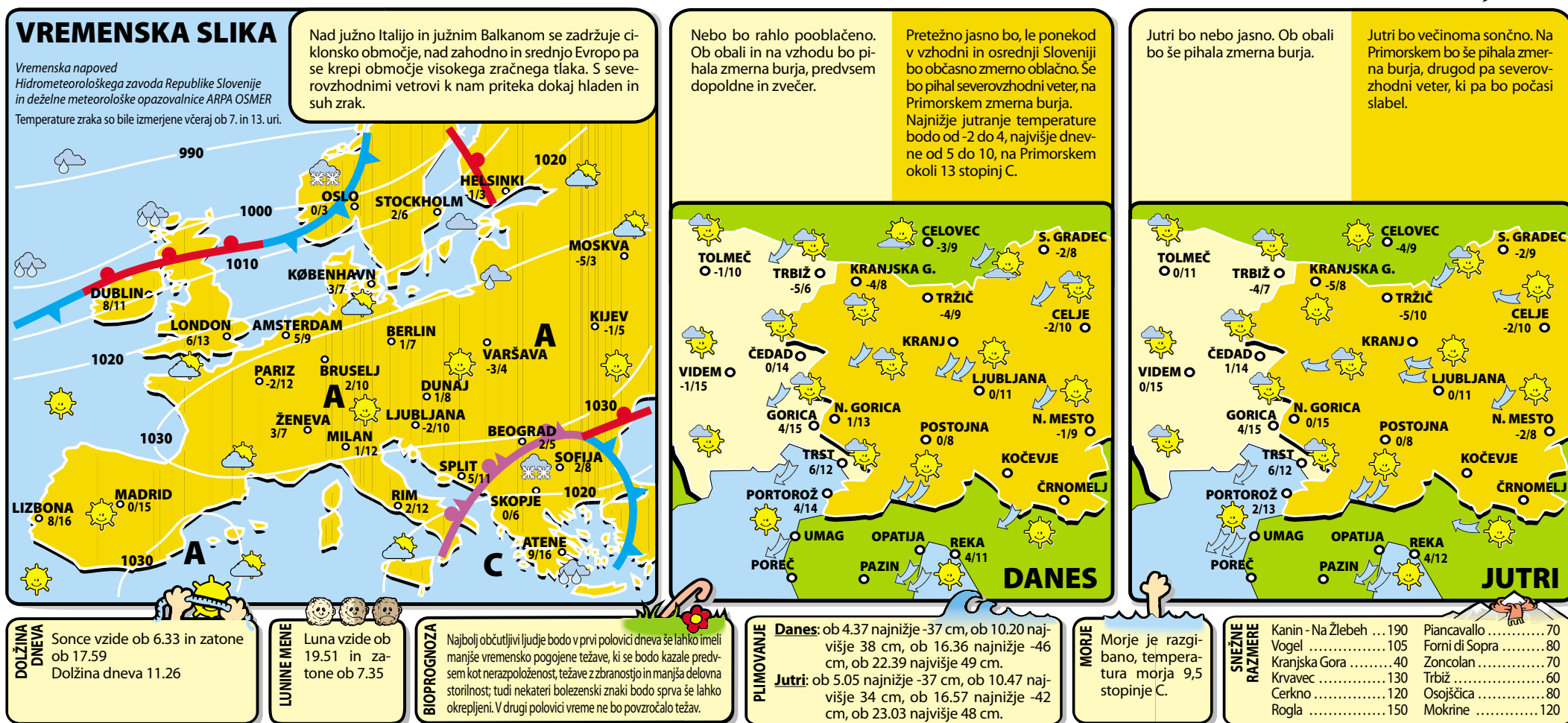
- UNDER 14 ŽENSKA - 11.30 v Trstu, Ul. Veronesi: OMA - Sloga Dvigala Barich

KOŠARKA

- UNDER 15 MOŠKI - 11.00 v Dolini: Breg - Falconstar

- UNDER 14 MOŠKI - 11.00 pro Briščikih: Kontovel - Arditia

POGOVOR - Bruno Zaro, izolski vinogradnik in vinar

Izola marca in aprila »prestolnica« vina

Prva prireditev z ocenjevanjem in pokušnjo, Ženske in vino, vabi že v nedeljo, 8. marca, na Mednarodni dan žena

IZOLA - Izola v naslednjih tednih s kar tremi prireditvami vse bolj postaja prava prestolnica vina in vinarstva. Že tradicionalna prireditev Ženske in vino (Donne e vino) bo tudi letos potekala 8. marca, na mednarodni dan žensk, v Manziolijevi palači. Konec meseca sledi Refuscus Mundi (Svet refoška), prireditev, na kateri se letos med drugim premierno predstavljajo gostje iz Montepulciana d'Abruzzo, v mesecu aprilu pa bo prav v tem obmorskem kraju potekal tudi mednarodni festival vrhunskih belih maceriranih vin z imenom Orange vine.

Bruno Zaro, pripadnik italijanske skupnosti v Izoli, s koreninami družinskega drevesa, ki segajo v daljino leto 1348, je vinogradnik in vinar, ustanovitelj in član konzorcija Vin Istre ter ob tem tudi pobudnik omenjenih prireditev.

Kako se je porodila ideja, da organizirate prireditev Ženske in vino?

Kot vinar sem si vedno želel, da bi mi uspelo napraviti vina, ki bi bila prepoznavna. S prijateljem Marinom Glavino sva že pred leti povabila vinarje, prijatelje in ljubitelje vin na degustacijo oziroma pokušnjo in ocenjevanje naših vin. Tako so nastala Folo Rosso, Gran Morer in še nekatera druga vina. Spominjam se, da na prvo prireditev nismo povabili nobene ženske in so se ženske, v prvi vrsti partnerice in žene vinarjev ter vinogradnikov seveda upravičeno užalile. Zato smo prišli na idejo, da je tovrstno prireditev potrebno narediti tudi za njih. K sodelovanju sem povabil takratno izolsko županjo Bredo Pečan, ki je bila takoj za. Njena je bila ideja, da dogodek organiziramo na osmi marec. Tako nekako je nastala prireditev Ženske in vino.

Prireditev je od samih začetkov naravnana dobrodelno

Že na samem začetku smo se tudi odločili, da izkupiček namenimo dobrodelnim namenom. Vsi, ki se ukvarjamo z vinarstvom, smo se ubadali s problemom, kako in na kakšen način oglaševati, reklamirati naša vina. Enotni smo bili, da je dobrodelništvo najboljša in nam najbolj prijazna oblika reklamiranja.

Prireditev Ženske in vino letos poteka že deveto leto. Ali je v tem času prišlo do kakšnih vsebinskih sprememb?

Sama prireditev ostaja zvesta osnovni ideji. Spreminja se samo to, da imamo vsako leto drugega prejemnika donacije. V lanskem letu je bila to organizacija Beli obroč, še prej pediatrični oddelek izolske bolnišnice, v letošnjem letu pa je to italijanski vrtec L'Aquilone.

Kako se odločate za prejemnika donacije?

Letos je bilo to preprosto (smeh). V tem vrtcu je kot direktorica zaposlena moja sestra. V letošnjem letu se bo upokojila in odhaja z delovnega mesta. V tem vrtcu je delala praktično celo življenje in ves ta čas mi tudi »pije kri« (smeh), da bi kakšna donacija prišla prav tudi vrtcu. Ker je ona tudi sestavni del te zgodbe in tudi del naše ekipe, si zasluži vsaj nekaj naše pozornosti.

Značilnost prireditve je, da so ženske v vlogi degustatoric in one so tiste ki odločajo katero vino bo zmagovalo?

Drži. Letos smo se odločili, da ekipo degustatoric sestavljajo njene sodelavke in delavke na področju šolstva. Komisijo bo sestavljala 17-članska zasedba žensk. V Izoli imamo to srečo, da razen srednje šole Pietro Coppo, so na vseh preostalih šolah, tudi na mestu ravnateljice, same ženske. Naj pri tem še iz-

Na levi Bruno Zaro, desno palača Manzioli v Izoli

postavim, da je praktično že vseh devet let predsednica komisije Tamara Rusjan. Tamara je svetovalka in specialistka za vinarstvo. Zaposlena je na Kmetijsko gozdarskem zavodu v Novi Gorici. Tam je zaposlena še ena strokovnjakinja, ki se ukvarja s selekcioniranjem trt, Andreja Škvarč, ki je tudi članica strokovne komisije. Tretja članica komisije pa je Majda Brdnic, ki se kot specialistka že vrsto let ukvarja prav z vini Krasa in Istre. Te tri članice strokovne komisije so na prireditvi prisotne praktično že vseh devet let.

Koliko različnih vrst vina se bo poskušalo?

Vsako leto je na pokušnjo deset različnih vin. Letos bodo štiri bela, en rose in pet rdečih vin.

Kaj sledi z vinom, ki je izbrano?

V naslednjem letu se vino, ki doseže najvišjo oceno, proda. Dvesto steklenic se na licitaciji proda v dobrodelne namene. Lansko leto je bilo izbrano Folo Bianco in prav tega bo mogoče letos kupiti na prireditvi. Prav pred nekaj dnevi smo izbrali etiketo tega vina. Kot zanimivost naj povem, da je nastala v sodelovanju z vrtcem. Otroci so narisali slike, komisija je nato izbrala tri dela in od teh treh del smo potem mi izbrali delo, ki bo na etiketi vina. Gre za posebno polnitev s katero se s to etiketo označi približno dvesto petdeset steklenic, ki se jih praviloma proda že na sami prireditvi.

Kako ste zadovoljni s sodelovanjem s širšo skupnostjo?

Veseli smo, da je to prireditev domala celotna italijanska skupnost v Izoli vzela za svojo in je naše sodelovanje resnično izjemno dobro. Nenazadnje je Andrea Effe, ki prireditev povezuje, tudi pripadnik te skupnosti. Tovrstna prireditev potrebuje nekoga, ki tekoče in profesionalno obvlada tako slovenski, kot italijanski jezik. Andrea je pri svojem delu resnično izjemen profesionallec. Ob strani nam stojijo tudi ob organizaciji drugih dveh prireditev.

Prva prireditev, ki sledi še v tem mesecu, je Svet refoška?

Svet refoška smo preimenovali v Refuscus Mundi, saj je prireditev že prerasla začrtane okvire in skušamo zdaj tej prireditvi dati mednarodni pečat. Prav v letošnjem letu vabimo prvič na dogodek prijatelj iz Montepulciana d'Abruzzo. Pri tem je zanimivo, da naj bi bilo prav vino Montepulciana d'Abruzzo po dnk zapisu neke vrste bližnji brat našega refoška. Seveda se gostje predstavljajo poleg že tradicionalnih vinarjev iz celotne Istre, Krasa in Brd.

Je mogoče refošk najti tudi v Brdih?

V Brdih je refošk malo zastopan in tudi zato se bo na prireditvi najverjetneje predstavil en sam vinar, glede Krasa in terana pa veste, da vino teran nastane iz trte refošk. Proizvajalci iz Italije na prireditvi predstavljajo Re-

fusco dal Peduncolo Rosso in pa Refusco di Faedis.

Kako bo potekala prireditev?

Tako kot vsako leto bo tudi letos potekal simpozij. Posebna pozornost bo namenjena vinu naših gostov iz iz Montepulciana d'Abruzzo. Na trgu bo potekal kulinarčni del, ob tem pa bodo postavljeni še trije paviljoni, v katerih se bodo ločeno predstavili vinarji Istre, Krasa in Italije. Pripravljamo tudi vodene degustacije in obiske pri lokalnih vinarjih, del prireditve pa je posvečen strokovnim delavnicam in srečanjem s predavanji strokovnjakov. Dogodek bo potekal 28. marca.

Petindvajsetega aprila pa bo potekala prireditev Orange vine. Gre za prireditev, ki poteka letos že sedmič, od tega je bila organizirana trikrat v Izoli in trikrat na Dunaju. Na tej prireditvi se predstavi med petdeset in šestdeset proizvajalcev tovrstnih, se pravi oranžnih vin.

Lahko o teh oranžnih vinih poveste nekaj več. Kaj je posebnost tovrstnih vin?

Gre za vina, ki so narejena iz belega grozdja in za katere je značilna dolga maceracija-stik mošta s kožicami. Na ta način pridobivajo s kožice posebno barvo in od tu tudi ime teh vin. Značilnost orange vin je torej ta maceracija, da so vsa vina iz belega grozdja narejena na podoben način kot se to dela pri rdečih vinih.

V čem je njihova prednost?

Prednost je v tem, da pri teh vinih ravno zaradi maceracije dobimo iz kožic tanine. Tanin pa je eden od naravnih konzervansov. Velika večina vinarjev, ki se ukvarja s proizvodnjo tovrstnih vin so tudi drugače ukvarja z ekološko ali biodinamično pridelavo. Se pravi, da gre v veliki večini za vina, pridelana čim bolj naravno, s čim manjšo porabo raznih sulfidov ipd.

Ali lahko govorimo tudi o določeni slabosti teh vin?

Pri teh zadevah je tako ali so ti vseč ali pa ti niso vseč. So posebna vina. Povedano v dveh besedah: ali se zaljubljuv ta vina ali pa te pustijo hladnega.

Robi Šabec